

Στη μνήμη των γονιών μου....

Πίνακας Περιεχομένων

	Σελίδα
Περίληψη	3
Εισαγωγή	5
Ισλάμ και Δύση: Δύο συγκρουόμενοι κόσμοι	5
Τζιχαντιστική τρομοκρατία: Η άνοδος του ISIS	6
Δύο σημαντικές έννοιες: Muhajirah (μετανάστρια) και Hijrah (μετανάστευση)	7
Γυναίκες-μετανάστριες και ‘Ισλαμικό Κράτος’	8
Γυναίκες-μετανάστριες από χώρες της Δύσης	8
Κίνητρα	9
Δόμηση ταυτότητας και εφηβεία	13
Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης	16
Θεωρητικό υπόβαθρο	17
Θεωρία Κοινωνικής Ταυτότητας	17
Θεωρία Αυτο-κατηγοριοποίησης	22
Θεωρία για την ισχύ των μειονοτήτων του Mugny	24
Ερευνητικά Ερωτήματα	26
Μέθοδος	29
Τεχνική ανάλυσης	30
Πρόγραμμα ανάλυσης	30
Αποτελέσματα	31
Δείγμα	31
Θεματικές κατηγορίες	41
Συζήτηση	66
Αναδομώντας την κοινωνική ταυτότητα	66
Αυτο-κατηγοριοποιώντας τον εαυτό	68
Τριγωνισμός εξουσίας και άσκηση επιρροής	69
Απανθρωποποίηση	70
Απομυθοποίηση, αμφισβήτηση και ανάληψη στρατιωτικής δράσης	72
Συμπέρασμα	72
Περιορισμοί και μελλοντική έρευνα	74
Βιβλιογραφία	75
Παράρτημα	85

Περίληψη

Στο επίκεντρο του παγκοσμίου ενδιαφέροντος -τόσο για τη βαρβαρότητά της (αποκεφαλισμοί δυτικών δημοσιογράφων, δημόσιοι λιθοβολισμοί και μαζικές εκτελέσεις, εκκαθαρίσεις θρησκευτικών και εθνικών μειονοτήτων) όσο και για το μέγεθος της τρομοκρατικής απειλής που συνιστά- βρίσκεται, τα τελευταία χρόνια, η τζιχαντιστική οργάνωση «Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας» (ISIS), η οποία πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί κοινωνική ομάδα. Εκείνο που την καθιστά ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι η μεγάλη έλξη που ασκεί σε νέους της Δύσης - πρωτίστως μουσουλμάνοι δεύτερης και τρίτης γενιάς και δευτερευόντως προσηλυτισθέντες στο Ισλάμ- μεταξύ των οποίων και αρκετές γυναίκες, τα κίνητρα των οποίων ποικίλουν (θρησκευτικά, ιδεολογικά, πολιτικά, προσωπικά). Οι νεαρές αυτές γυναίκες είναι το θέμα μελέτης της παρούσας εργασίας, και συγκεκριμένα η ταυτότητα που έχουν δομήσει ως μέλη του ISIS, η ισχύς της, η εικόνα που -μέσω αυτής- έχουν σχηματίσει για τον κόσμο, καθώς και η επιρροή που επιθυμούν ν' ασκήσουν ως επί το πλείστον σε ομοθρήσκους τους αλλά και σε άλλους προθύμους. Για τη διερεύνηση του θέματος, η εργασία μετέρχεται τριών θεωριών της κοινωνικής ψυχολογίας: της θεωρίας κοινωνικής ταυτότητας, της θεωρίας αυτο-κατηγοριοποίησης και της θεωρίας ισχύος των μειονοτήτων του Mugny. Το δείγμα αποτελείται από 14 περιπτώσεις (η μια διπλή) γυναικών, αναρτήσεις των οποίων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης συλλέχθηκαν από αναλύσεις των Hoyle, Brandford και Frenett (2015) και Saltman και Smith (2015). Για τη μελέτη και ερμηνεία τους χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος ανάλυσης περιεχομένου και συγκεκριμένα η τεχνική της κατηγοριακής ανάλυσης. Προς διευκόλυνση της ανάλυσης έγινε χρήση του προγράμματος NVivo 11. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι γυναίκες αυτές δομούν μια νέα ταυτότητα, η οποία περιλαμβάνει δυο κύριες συνιστώσες: αυτήν που συνδέεται

με το φύλο τους και τον συνεπαγόμενο ρόλο αυτού, κι εκείνη που σχετίζεται με την ιδεολογία και τους σκοπούς του ISIS. Ιδιαίτερη σημασία για την αυτο-κατηγοριοποίηση διαδραματίζει το υπερτεταγμένο επίπεδο, καθώς οι γυναίκες αυτές ταυτίζονται με την παγκόσμια κοινότητα των πιστών (ούμα) και οι πράξεις τους καθορίζονται από τη λατρεία προς τον Αλλάχ. Μέσα από τη μελέτη των περιπτώσεων προκύπτει, επίσης, τριγωνισμός της εξουσίας, με το ISIS (μειονότητα) να επιθυμεί την άσκηση επιρροής στους απανταχού μουσουλμάνους (πληθυσμός) και τη σύγκρουση με τη Δύση (πλειονότητα-εξουσία).

Λέξεις κλειδιά: ISIS, Χαλιφάτο, Ισλάμ, τζιχαντισμός, Δύση, γυναίκες, ταυτότητα, κατηγοριοποίηση, επιρροή

Εισαγωγή

Ισλάμ και Δύση: Δύο συγκρουόμενοι κόσμοι

Οι σχέσεις Ισλάμ και Δύσης προσδιορίζονται ιστορικά ως σχέσεις δυσαρμονίας και σύγκρουσης, τόσο πολεμικής όσο και ιδεολογικής. Ιστορικά παραδείγματα της συγκρουσιακής αυτής συμπίεσης αποτελούν οι Σταυροφορίες και η αποικιοκρατία. Αποτυπώνοντας τις συγκρουσιακές αυτές σχέσεις στο σύγχρονο κόσμο, το Pew Research Center's Global Attitudes Project (2011) αναφέρει ότι οι δυτικές χώρες θεωρούνται, από το σύνολο των μουσουλμάνων, εχθρικές προς το Ισλάμ και οι πολίτες τους εγωιστές, βίαιοι, άπληστοι και ανήθικοι. Από την άλλη, μετά την 11η του Σεπτεμβρίου, οι δυτικοί έχουν σχηματίσει πολύ αρνητική εικόνα για τους μουσουλμάνους και τη θρησκεία τους· το μεν Ισλάμ θεωρείται παλαιολιθικού τύπου, οι δε μουσουλμάνοι αντιμετωπίζονται συλλήβδην ως πιθανοί τρομοκράτες (Blackwood, Hopkins & Reicher, 2013). Συγκρίνοντας τον τρόπο με τον οποίο οι δύο ομάδες, Δύση και Ισλάμ, αυτοπροσδιορίζονται, παρατηρούνται εξίσου σημαντικές διαφορές. Οι μουσουλμάνοι προτάσσουν τη θρησκευτική τους ταυτότητα - χαρακτηρίζοντας πρώτα τον εαυτό τους μουσουλμάνο- και ύστερα αναφέρουν την εθνική. Από την άλλη, οι χριστιανοί φαίνεται να προτάσσουν την εθνική ενώ η θρησκευτική τους ταυτότητα έπεται (Pew Research Center's Global Attitudes Project, 2011). Ακόμη, μεταξύ των μουσουλμάνων κοινή είναι η πεποίθηση ότι «καλός μουσουλμάνος» είναι ο «βαθιά θρησκευόμενος οικογενειάρχης». Για παράδειγμα, έρευνα δείχνει ότι για τους μουσουλμάνους της Βρετανίας η οικογένεια είναι το πρώτιστο, με τη θρησκεία να ακολουθεί, ενώ οι βρετανοί πολίτες χριστιανικού θρησκεύματος κατατάσσουν τη θρησκεία στην έβδομη θέση (Choudhury, 2007).

Τζιχαντιστική τρομοκρατία: Η άνοδος του ISIS

Το «Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας» (Islamic State of Iraq and al-Sham: ISIS) είναι η πλέον επιτυχημένη και ταχέως αναπτυσσόμενη ισλαμική - τζιχαντιστική¹ τρομοκρατική οργάνωση. Είναι πιο εξελιγμένη και περίπλοκη σε σχέση με άλλες εξτρεμιστικές ομάδες, διαθέτει στρατό και υπηρεσίες πληροφοριών, επιδέξια και αποτελεσματική προπαγάνδα καθώς και επαρκείς οικονομικούς πόρους. Όπως όλες οι οργανώσεις, έχει ειδικές δομές δράσης για να επιτυγχάνει συγκεκριμένους στόχους (Nazari, 2015).

Το ISIS δεν στηρίζεται απλά στη θρησκεία για την επίτευξη των στόχων του αλλά λειτουργεί ως κοινωνική ομάδα, τα μέλη της οποίας -ούτως ώστε αυτή να είναι αποτελεσματική- μοιράζονται κοινό, και ουσιώδες προς αυτά, σύστημα αξιών (Bar-Tal, 2000). Οι πεποιθήσεις αυτές νοηματοδοτούν και δικαιολογούν τις συμπεριφορές της ομάδας ενώ συμβάλλουν στο σχηματισμό και την αφομοίωση των κανόνων της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δηλαδή εδραιώνοντας κοινές ιδέες στα μέλη της, διαμορφώνει κοινωνικό ήθος, το οποίο, με τη σειρά του, δημιουργεί την κοινωνική ταυτότητα της ομάδας, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται ο διαχωρισμός σε «εμείς» και «αυτοί» ή «οι άλλοι» (Bar-Tal, 2000).

Στις 29 Ιουνίου 2014, το ISIS αυτοανακήρυξε «Χαλιφάτο»², δηλαδή θεοκρατική οντότητα, σε όμορα εδάφη της Συρίας και του Ιράκ που είχε προηγουμένως κατακτήσει και θέσει υπό τον έλεγχό του. Του έδωσε το όνομα «Ισλαμικό Κράτος»³ (Islamic State: IS) και στην επίσημη ανακοίνωση⁴, διά του

¹ Κατά τον Khosrokhavar (2009) τζιχαντιστική είναι οποιαδήποτε ομάδα, μικρή ή μεγάλη, η οποία θεωρεί ότι η βία είναι η μόνη αξιόπιστη στρατηγική για την επίτευξη σκοπών σχετικών με το Ισλάμ.

² Καθώς πρόκειται περί ψευδο-Χαλιφάτου, εφεξής ο όρος θα χρησιμοποιείται εντός αποστρόφων, δηλαδή 'Χαλιφάτο'.

³ Καθώς πρόκειται περί ψευδο-Κράτους, εφεξής ο όρος θα χρησιμοποιείται εντός αποστρόφων, δηλαδή 'Ισλαμικό Κράτος'.

βραχίονα των ΜΜΕ του, προειδοποίησε τους μουσουλμάνους απανταχού της γης ότι αποτελεί υποχρέωσή τους να ορκιστούν πίστη και υποταγή στον ανώτατο ηγέτη -εν προκειμένω τον αυτοανακηρυχθέντα «Χαλίφη»⁵ Αμπού Μπακρ αλ-Μπαγκντάντι⁶- και να σπεύσουν στο πλευρό του και το 'Χαλιφάτο' όπου θα τυγχάνουν «εκτίμησης» και θα ζουν με «αξιοπρέπεια». Λίγα εικοσιτετράωρα αργότερα, ο ίδιος ο αυτοανακηρυχθείς 'Χαλίφης' διακήρυξε⁷ ότι «η μετανάστευση (Hijrah) στη γη του Ισλάμ είναι υποχρεωτική» και παρότρυνε τους ομοθρήσκους του ανά τον κόσμο να συρρεύσουν στο νεοσυσταθέν 'Χαλιφάτο'.

Δυο σημαντικές έννοιες: Muhajirat (μετανάστρια) και Hijrah (μετανάστευση)

Η αραβική λέξη Muhajir (θηλυκό: Muhajirah [ενικός], Muhajirat [πληθυντικός]), που χρησιμοποιείται επίσης και ως μικρό όνομα, υπάρχει στο Κοράνι. Αρχικά σήμαινε «αυτός ο οποίος αποφεύγει ή εγκαταλείπει κακά πράγματα»· αργότερα η έννοιά της επεκτάθηκε σε «μετανάστης». Η λέξη Muhajir είναι ομόρριξη της Hijrah (ελληνικά: Εγίρα) η οποία σηματοδοτεί τη φυγή του Μωάμεθ και των συντρόφων του από την εχθρική προς εκείνους Μέκκα στη Μεδίνα το 622 μ. Χ., συνιστά αφετηρία χρονολόγησης για τους μουσουλμάνους και χρησιμοποιείται ευρύτερα για να περιγράψει μετανάστες από μέρος με προβλήματα

⁴ Βλ. ISIS. (2014). This is the Promise of Allah. *Al Hayat Media Center*. Από: https://ia902505.us.archive.org/28/items/poa_25984/EN.pdf

⁵ Καθώς πρόκειται περί ψευδο-Χαλίφη, εφεξής ο όρος θα χρησιμοποιείται εντός αποστρόφων, δηλαδή 'Χαλίφης'.

⁶ Βλ. McCants, W. (2016). Who is Islamic State leader Abu Bakr al-Baghdadi?. *BBC News*. Από: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35694311>

⁷ Βλ. 5Pillars. (2014). Abu Bakr al-Baghdadi urges Muslims to make hijrah to the "Islamic state". *5Pillars*. Από: <http://5pillarsuk.com/2014/07/02/abu-bakr-al-baghdadi-urges-muslims-to-make-hijrah-to-the-islamic-state/>

σε κάποιο καλύτερο (Peresin & Cervone, 2015). Ως εκ προθέσεως μετανάστευση είτε για μετεγκατάσταση από περιοχές απίστων σ' εκείνες των πιστών είτε για τζιχάντ (jihad), δηλαδή ιερό πόλεμο ή αγώνα, απαντάται στον αριθμό 36 των συνολικά 44 τρόπων για τη στήριξη της τζιχάντ που κήρυττε⁸ ο διαβόητος αμερικανο-υεμένιος προπαγανδιστής της Αλ Κάιντα, Ανουάρ αλ-Αουλάκι⁹.

Γυναίκες-μετανάστριες και 'Ισλαμικό Κράτος'

Γυναίκες-μετανάστριες από χώρες της Δύσης

Γυναίκες από τη Δύση που έχουν συμπράξει με το ISIS κι έχουν μεταναστεύσει στο 'Ισλαμικό Κράτος', έχουν κάνει ευρύτατη χρήση του όρου Muhajirah για τον αυτοπροσδιορισμό τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης· κατ' αυτόν τον τρόπο δηλώνουν τη δυσaréσκεια προς τον προηγούμενο τόπο διαμονής τους (δηλαδή τη Δύση), τη βαθιά επιθυμία να μεταναστεύσουν σ' ένα εξιδανικευμένο μέρος (δηλαδή το 'Χαλιφάτο') καθώς και τη θρησκευτική ώθηση για την επίτευξη της αλλαγής.

Παρότι δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια ο αριθμός των γυναικών που έχουν εγκαταλείψει τη Δύση για να μεταβούν στο 'Χαλιφάτο', εκτιμάται ότι αυτές ξεπερνούν τις 550 (Malik, 2015), ή ότι αποτελούν το 10% επί συνόλου ανδρών και γυναικών που έχουν φύγει από δυτικές χώρες για να συστρατευτούν με τζιχαντιστικές ομάδες -του ISIS συμπεριλαμβανομένου (Sherwood, 2014). Ένα μεγάλο μέρος των γυναικών αυτών προέρχεται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία, Ολλανδία, Αυστρία) ενώ κάποιες από τις υπόλοιπες έχουν αφετηρία τις

⁸ Βλ. Al Awlaki, A. 44 Ways To Support Jihad. Από: https://ebooks.worldofislam.info/ebooks/Jihad/Anwar_Al_Awlaki_-_44_Ways_To_Support_Jihad.pdf

⁹ Βλ. Burke, J. (2011). Anwar al-Awlaki obituary. *the Guardian*. Από: <https://www.theguardian.com/world/2011/oct/02/anwar-al-awlaki>

ΗΠΑ, την Αυστραλία και τον Καναδά· συνεχώς έρχονται στο φως ολοένα και περισσότερες περιπτώσεις γυναικών, οι οποίες είτε επιδιώκουν να ταξιδέψουν στη Συρία είτε εκφράζουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης την επιθυμία τους να κάνουν Hijrah.

To Institute for Strategic Dialogue (ISD, 2015) αναφέρει σημαντική ποικιλία στα χαρακτηριστικά των γυναικών που μεταναστεύουν στο 'Ισλαμικό Κράτος', δυσχεραίνοντας τη διαδικασία δημιουργίας ενιαίου προφίλ. Στην πλειοψηφία τους είναι έφηβες και νεαρές γυναίκες, ηλικίας 16 έως 24 ετών αλλά έχουν αναφερθεί περιπτώσεις και πιο μικρών κοριτσιών που προσπάθησαν να ταξιδέψουν στη Συρία. Κατά βάση πρόκειται για δεύτερης ή τρίτης γενιάς μουσουλμάνες, όμως υπάρχουν και προσυλητισθείσες.¹⁰ Αρκετές είναι μαθήτριες που εγκατέλειψαν το σχολείο, κάποιες άλλες φοιτήτριες ή γυναίκες με καλή μόρφωση και επαγγελματική προοπτική, οι οποίες, επιπροσθέτως, επιδεικνύουν πνευματική ανεξαρτησία. Πολλές προέρχονται από μεσοαστικές, μη ριζοσπαστικοποιημένες οικογένειες, για τις οποίες δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι στηρίζουν την απόφασή τους να βαδίσουν στο δρόμο της τζιχάντ και να μεταναστεύσουν στην εμπόλεμη ζώνη του 'Ισλαμικού Κράτους' (Peresin, 2015).

Κίνητρα

Τα κίνητρα πίσω από την ένταξη γυναικών από τη Δύση στο ISIS ποικίλουν: θρησκευτικά, ιδεολογικά, πολιτικά, ακόμα και προσωπικά (Peresin, 2015). Παρότι τα θρησκευτικά είναι αυτά που αναφέρονται συχνότερα, μόνον αυτά δεν αιτιολογούν επαρκώς την προθυμία μορφωμένων, και με προοπτικές, γυναικών να εγκαταλείψουν τη Δύση για να ενταχθούν στο ISIS.

¹⁰ Αυτή η εργασία εστιάζει στις δεύτερης και τρίτης γενιάς μουσουλμάνες, συνεπώς δεν διερευνά τους, πιθανώς διαφορετικούς, ταυτοτικούς μηχανισμούς που ισχύουν στην περίπτωση εκείνων που έχουν προσηλυτισθεί.

1. *Θρησκευτικά κίνητρα.* Πρωτίστως, οι γυναίκες αυτές φαίνεται να ανταποκρίνονται στο κάλεσμα, προς τους απανταχού μουσουλμάνους, του αρχηγού του ISIS, Αμπού Μπακρ αλ-Μπαγκντάντι, να μεταβούν στο ‘Χαλιφάτο’ για να συνδράμουν στην οικοδόμηση του νέου ‘κράτους’ καθώς αυτό συνιστά θρησκευτικούς καθήκον. Κάποιες εξ αυτών πηγαίνουν εκεί για να υιοθετήσουν παραδοσιακούς ρόλους ως σύζυγοι και μητέρες· κάποιες άλλες για να εργαστούν ως γιατροί και νοσοκόμες· ορισμένες προσδοκούν ενεργό συμμετοχή στις στρατιωτικές επιχειρήσεις (Ahmed, 2014). Πολλές έχουν την πεποίθηση ότι η ούμα (ummah), δηλαδή η παγκόσμια κοινότητα των πιστών, βρίσκεται σε κίνδυνο και χρειάζεται υπεράσπιση ή ότι προστατεύουν τη θρησκεία τους, το Ισλάμ, από τον πόλεμο που έχει κηρύξει εναντίον της/του η Δύση. Αποδεχόμενες ότι αποτελεί ηθική και θρησκευτική τους ευθύνη να μεταναστεύουν στο ‘Χαλιφάτο’ για να του δώσουν σάρκα και οστά, οι γυναίκες αυτές περιμένουν διπλή ανταμοιβή: στη μεν επίγεια ζωή, αίσθηση του ανήκειν, στη δε επουράνια, θέση στον παράδεισο (Hoyle, Bradford & Frenett, 2015).

2. *Ιδεολογικά κίνητρα.* Η ιδεολογία φαίνεται να συνιστά, εξίσου για άνδρες και γυναίκες, σημαντικότατο κίνητρο για να εγκαταλείψουν τη Δύση. Οι γυναίκες ειδικότερα, βλέπουν στο ‘Χαλιφάτο’ ευκαιρία συμμετοχής στη συγκρότηση μιας κοινωνίας-αντίβαρο στην, παρηκμασμένη και ηθικά διεφθαρμένη, δυτική, η οποία δεν τις σέβεται (Tran, 2014). Συνεπώς, οι γυναίκες αυτές ουδόλως θεωρούν ότι εντάσσονται σε τρομοκρατική οργάνωση αλλά σ’ ένα καινούργιο και, ιδεολογικά, αγνό ‘κράτος’, στο οποίο υπέρτατη πηγή δικαίου είναι ο ισλαμικός ιερός νόμος (shariah) και οι ίδιες τυγχάνουν τιμής· προσδοκούν, λοιπόν, να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη δόμηση μιας τέτοιας οντότητας (Peresin, 2015).

3. *Πολιτικά κίνητρα.* Η ταύτιση με τους μουσουλμάνους που υποφέρουν ανά τον κόσμο σε συνδυασμό με το θυμό από τον οποίο διακατέχονται για την

εξωτερική πολιτική των δυτικών χωρών, από τις οποίες προέρχονται, προς εκείνες που κατοικούνται από ομοθρήσκους τους, έχει βρεθεί ότι συχνά ωθεί τους νέους σε εξτρεμιστικές οργανώσεις (Khaleeli, 2014). Σ' αυτό το πλαίσιο, κινητοποιητικό παράγοντα με πολιτικό υπόβαθρο συνιστά το γεγονός ότι ορισμένες εξ αυτών των γυναικών εκλαμβάνουν την ένταξή τους στο ISIS ως συμμετοχή σε ανθρωπιστική αποστολή για να ανακουφίσουν τους πολύπαθους ομοδόξους¹¹ τους στην εμπόλεμη Συρία. Ταυτοχρόνως, στην επιθυμία τους ν' ασκήσουν τη θρησκεία τους σε καταλληλότερο περιβάλλον -εν προκειμένω το 'Χαλιφάτο'- συμβάλλουν η αίσθηση ανισότητας και αποξένωσης από τις κοινωνίες στις οποίες ανήκουν, η έλλειψη θρησκευτικής ελευθερίας καθώς και η αυξανόμενη ξеноφοβία και η εν γένει αρνητική στάση προς τους μουσουλμάνους μετανάστες στη Δύση (Hoyle et al., 2015).

4. *Προσωπικά κίνητρα.* Πολλές απ' αυτές τις γυναίκες ενδέχεται να βιώνουν ταυτοτική σύγκρουση καθώς βρίσκονται ανάμεσα σε δύο 'μυλόπετρες': οι παραδοσιακές ισλαμικές αξίες που προωθούν οι οικογένειές τους από τη μια, η νεωτερικότητα και ο φιλελευθερισμός της δυτικής κοινωνίας που ενσαρκώνουν οι φίλοι τους από την άλλη. Με άλλα λόγια, ένα διπλό «μη ανήκειν». Η ιδεολογία του ISIS προβάλλει ως διέξοδος: τους παρέχει την αίσθηση του ανήκειν που στερούνται, αποδοχή από την ομάδα, σταθερότητα (Malik, 2015).

Με δεδομένο, επίσης, ότι οι γυναίκες αυτές είναι πολύ νέες, πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι τα άτομα σε αυτές τις ηλικίες είθισται ν' αναζητούν το καινούργιο και θέλγονται από την προοπτική ν' αποτελέσουν μέρος ενός κινήματος που θ' αλλάξει το ρου της ιστορίας. Το ISIS, με την ουτοπία που προωθεί, εγγυάται στις γυναίκες έναν αναγεννημένο δυνατό εαυτό και μια ζωή συναρπαστική, έμπλεη νοήματος.

¹¹ Μουσουλμάνοι σουνιτικού δόγματος

Τα προσωπικά-ρομαντικά κίνητρα χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς, καθώς οι γυναίκες -και ιδιαίτερα οι έφηβες- ενδέχεται να παρακινούνται από την ιδέα ενός ρομαντικού γάμου μ' έναν «μαχητή του ιερού πολέμου», έναν «πραγματικό άνδρα», μια «ηρωική φιγούρα» που δεν διστάζει να θυσιαστεί για έναν σκοπό (Khaleeli, 2014). Το 'Ισλαμικό Κράτος' δεν υπόσχεται στις γυναίκες μόνον ένα γάμο μ' έναν άξιο και γενναίο άνδρα αλλά και σπίτι πλήρως επιπλωμένο κι εξοπλισμένο καθώς και όλα τα έξοδα καλυμμένα. Κοντολογίς, τους δημιουργεί την εντύπωση ότι θα είναι εξασφαλισμένες οικονομικά και πως ουδέν θα απωλέσουν από τη ζωή που ήδη έχουν (Bloom, 2015). Η Peresin (2015) σχολιάζει, ότι για πολλές γυναίκες η συμμετοχή στη τζιχάντ φαντάζει ιδιαίτερα ρομαντική και το 'Χαλιφάτο' ιδανικό μέρος διαβίωσης· κάτι σαν «Μουσουλμανική Disneyland». Ο ρομαντικός αυτός ιδεαλισμός σε συνδυασμό με το πρόδηλο θρησκευτικό στοιχείο δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για εξάλειψη της αντικειμενικότητας και της κριτικής ικανότητας.

Εν γένει, στα κίνητρα μπορούν να συμπεριληφθούν και η ανάγκη να ζήσουν μια περιπέτεια, η απογοήτευση από τη ζωή που ήδη έχουν και η προσδοκία μιας άλλης νέας και διαφορετικής, η διάθεση για επανάσταση -αφής στιγμής πρόκειται για κορίτσια που κυρίως βρίσκονται στην περίοδο της εφηβείας ή μετα-εφηβείας- ακόμη και προσωπικά ψυχολογικά προβλήματα (Peresin, 2015· Peresin & Cervone, 2015). Σε κάθε περίπτωση, όμως, όποια κι αν είναι τα κίνητρά τους, αυτά δεν είναι ασθενή. Επίσης, η όποια υπεραπλουστευτική και μονοπαραγοντική ερμηνεία του φαινομένου δίνει ελλιπή εικόνα της κατάστασης, άρα λανθασμένη. Η ισχυρή αποφασιστικότητά τους, ειδικά σε αυτές τις τόσο νεαρές ηλικίες, να εγκαταλείψουν οικογένεια και οικονομική άνεση -την οποία ορισμένες εξ αυτών έχουν- και να μετακομίσουν σε μια εμπόλεμη ζώνη, εδράζεται σε συνδυασμό κινήτρων (Bloom, 2015).

Δόμηση ταυτότητας και εφηβεία

Αφής στιγμής μιλάμε για ηλικίες, κατά κύριο λόγο, 16 έως 24 ετών, αυτό σημαίνει ότι αναφερόμαστε σε κορίτσια, τα οποία, παράλληλα με τη διαδικασία δόμησης εαυτού και ταυτότητας, διανύουν μια ιδιαίτερα ευάλωτη περίοδο: αυτή της εφηβείας. Στη διάρκεια αυτών των ευαίσθητων χρόνων, νεαρά άτομα μπορούν να γίνουν εύκολη λεία για ριζοσπαστικές οργανώσεις, οι οποίες τους υπόσχονται υποστηρικτικό κοινωνικό περίγυρο και συμμετοχή στην επίτευξη ενός ευγενούς σκοπού (Haslam & Reicher, 2016).

Ο Erik Erikson, στη θεωρία του για τη ψυχοκοινωνική ανάπτυξη, τοποθετεί στη διάρκεια της εφηβείας το στάδιο της ταυτότητας ή σύγχυσης ταυτότητας. Όπως αναφέρει, η ταυτοτική αναζήτηση οδηγεί αναπόφευκτα ορισμένα άτομα σ' αυτήν την ηλικία σε σοβαρή ψυχολογική αναστάτωση, καθώς έρχονται αντιμέτωπα με εφηβική κρίση ταυτότητας (Erikson, 1963). Στη φάση της εφηβείας, το άτομο επιζητεί ν' ανακαλύψει τα προτερήματα και τις αδυναμίες του καθώς και τους ρόλους που μπορεί να υιοθετήσει στο μέλλον· κάνει «δοκιμές» διαφορετικών επιλογών και ρόλων μέχρι να διαπιστώσει τι αντιστοιχεί στις ικανότητες του και ν' αποκτήσει μια πιο ολοκληρωμένη αντίληψη για τον εαυτό του. Μέσω αυτής της διαδικασίας, ο έφηβος προσπαθεί να κατανοήσει ποιος είναι και αναλόγως να λάβει αποφάσεις για τις προσωπικές, επαγγελματικές, σεξουαλικές και πολιτικές του προτιμήσεις και δεσμεύσεις. Γεγονότα που αφήνουν το άτομο μπερδεμένο, αβέβαιο ή το κάνουν να αισθάνεται μόνο -όπως οι διακρίσεις και η αίσθηση του «μη ανήκειν» που μπορεί να βιώνουν οι γυναίκες στην περίπτωσή μας- δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για να ευδοκιμήσει ο σπόρος του φανατισμού.

Μια άλλη θεωρία που επικεντρώνει στη δόμηση ταυτότητας κατά την εφηβεία είναι αυτή του James Marcia. Ο Marcia υποστηρίζει ότι το είδος της ταυτότητας που

θα διαμορφώσει τελικά το άτομο εξαρτάται από τη παρουσία ή απουσία δύο χαρακτηριστικών: της κρίσης/αναζήτησης και της δέσμευσης. Η κρίση/αναζήτηση αναφέρεται στην περίοδο κατά την ανάπτυξη ταυτότητας όπου ο έφηβος διερευνά τις εναλλακτικές του και παίρνει σχετικές αποφάσεις, ενώ η δέσμευση είναι η ψυχολογική επένδυση σε μια πορεία δράσης ή μια ιδεολογία (Marcia, 1980· Peterson, Marcia & Carpendale, 2004). Το μοντέλο του Marcia αναγνωρίζει τέσσερις τύπους δόμησης ταυτότητας: α) την κατεκτημένη ταυτότητα, όπου ο έφηβος επιλέγει και δεσμεύεται σε μια συγκεκριμένη ταυτότητα έπειτα από μια περίοδο κρίσης κατά την οποία εξετάζει ποικίλες εναλλακτικές, β) τη δοτή ταυτότητα, όπου ο έφηβος δεσμεύεται πρόωρα σε μια ταυτότητα δίχως να έχει προηγουμένως διερευνήσει επαρκώς εναλλακτικές προσεγγίσεις, γ) το μορατόριουμ, όπου ο έφηβος μπορεί να έχει διερευνήσει, σε κάποιο βαθμό, εναλλακτικές εκδοχές ταυτότητας αλλά δεν έχει ακόμη δεσμευτεί σε μια συγκεκριμένη ταυτότητα, δ) τη σύγχυση ταυτότητας, όπου ο έφηβος εξετάζει διάφορες εναλλακτικές εκδοχές ταυτότητας αλλά δεν δεσμεύεται ποτέ σε μια ή δεν μελετά καν τις επιλογές ταυτότητας κατά τρόπο συστηματικό. Μάλιστα, οι δυο τελευταίες περιπτώσεις δόμησης ταυτότητας είναι και οι πιο ευάλωτες στην αλλαγή.

Οι Lofland και Stark (1965) πρότειναν ένα μοντέλο για το θρησκευτικό προσηλυτισμό εφτά παραγόντων, εκ των οποίων οι τρεις πρώτοι αφορούν την προδιάθεση του ατόμου ενώ οι τέσσερις επόμενοι τις συνθήκες που θα καθορίσουν την αλλαγή. Στις τρεις συνθήκες που αφορούν την προδιάθεση περιλαμβάνονται: η εμπειρία βίωσης προσωπικών εντάσεων -ειδικά λόγω της ανικανότητας εύρεσης πηγής έμπνευσης- η προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων μέσα από μια θρησκευτική σκοπιά, ο προσδιορισμός του εαυτού ως θρησκευτικού αναζητητή. Στους τέσσερις παράγοντες που περιγράφουν τις συνθήκες της αλλαγής, το σχήμα

έχει ως εξής: ο έφηβος συναντά μια θρησκευτική ομάδα σε μια κρίσιμη στιγμή της ζωής του, προσκαλείται να δημιουργήσει συναισθηματικούς δεσμούς με τα μέλη της, δεν έχει συναισθηματικούς δεσμούς με άτομα εκτός της ομάδας ή τους χάνει, αρχίζει να έχει έντονη αλληλεπίδραση με την ομάδα με σκοπό να γίνει μέλος της.

Επί τη βάση άρθρου του Meeus (2015), ο οποίος προσπάθησε να ερμηνεύσει πώς νεαρά άτομα γίνονται τζιχαντιστές, μπορούμε να συνδυάσουμε τη θεωρία του Marcia (1980) για τη δόμηση ταυτότητας μ' εκείνη των Lofland και Stark (1965) για την αλλαγή θρησκείας έτσι ώστε να δώσουμε μια πιθανή εξήγηση ως προς το γιατί οι νεαρές αυτές γυναίκες θέλγονται από το ISIS κι εντάσσονται σ' αυτό. Και στις δύο θεωρίες συναντάμε την παραδοχή ότι η αβέβαιη ταυτότητα είναι πιο επιρρεπής στην αλλαγή: οι συνθήκες του μορατόριουμ και της σύγχυσης ταυτότητας στη θεωρία του Marcia, ο πρώτος παράγοντας -δηλαδή η βίωση προσωπικών συγκρούσεων- σ' εκείνη των Lofland και Stark. Αυτό σημαίνει ότι τα νεαρά άτομα είναι επιρρεπή στην αλλαγή ταυτότητας όταν δεν έχουν ξεκάθαρες δεσμεύσεις και βιώνουν προσωπικές αγχώδεις καταστάσεις λόγω αδυναμίας ν' αναγνωρίσουν προσωπικούς στόχους. Συνακόλουθα, η αλλαγή ταυτότητας και ο θρησκευτικός προσηλυτισμός πραγματοποιούνται όταν η θρησκεία προβάλλει ως αγκυροβόλιο, μέσο για την επίλυση των προβλημάτων τους και κομμάτι του αυτοπροσδιορισμού τους. Κατά συνέπεια, νεαρές μουσουλμάνες -όπως αυτές τις οποίες εξετάζουμε εδώ- με αβέβαιη ταυτότητα και θρησκευτικό προσανατολισμό, ενδέχεται να στραφούν στο ριζοσπαστικό Ισλάμ και το ISIS. Στην τάση για αναζήτηση νέας ταυτότητας μέσα από τη θρησκεία μπορεί να συμβάλλουν και οι ελλειπείς θρησκευτικοί δεσμοί ή η απουσία θετικών συναισθηματικών δεσμών με την οικογένεια και τους φίλους. Έτσι, μια νέα ομάδα μ' έναν ξεκάθαρο σκοπό μπορεί να δώσει λύση στα προβλήματά τους

προσφέροντάς τους αφενός θετικούς διαπροσωπικούς δεσμούς αφετέρου πιθανούς νέους στόχους και δεσμεύσεις.

Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Το διαδίκτυο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της προπαγάνδας του ISIS και, εξίσου, αναπόσπαστο κομμάτι αυτής, οι γυναίκες από τη Δύση που έχουν ήδη ενταχθεί στις τάξεις του. Με πρωτεργάτριες αυτές, το 'Χαλιφάτο', για να δελεάσει ακόμη περισσότερες να μετοικήσουν στα εδάφη του σε Συρία και Ιράκ, έχει εξαπολύσει, διά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καμπάνια πειθούς. Ζητούμενο αποτελεί να παρακινήσουν τις ομόφυλές τους, παρέχοντάς τους λύση στις προαναφερθείσες εσωτερικές συγκρούσεις, πρακτική βοήθεια -π.χ. οδηγίες για το ταξίδι- αλλά και υποδεικνύοντάς τους ότι η ζωή στο 'Χαλιφάτο' είναι καλύτερη απ' αυτήν που ζουν στη Δύση, έχει πνευματικότητα και δεν στερείται υλικών αγαθών (Peresin, 2015).

Η διαδικτυακή αυτή καμπάνια γίνεται σε διάφορες γλώσσες, μέσα από πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Twitter, το Facebook, το Instagram, το Kik, το WhatsApp, το YouTube, το AskFm, το Tumblr κ.α.. Μέσω αυτών οι γυναίκες του ISIS προωθούν την ιδεολογία και τα σλόγκαν του, πανηγυρίζουν τις νίκες του και μοιράζονται προσωπικές πληροφορίες για τις εμπειρίες τους -τακτική που αποδεδειγμένα δελεάζει και προσελκύει ομόφυλές τους στο 'Ισλαμικό Κράτος'.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν στο ISIS στοχευμένη διείσδυση στο κοινό των νεαρότερων γενεών που ξοδεύει σημαντικό κομμάτι του χρόνου του σ' αυτά, έτσι ώστε να επικοινωνεί την εικόνα ενός «φαντεζί» πολέμου στο όνομα μιας ιδέας. Πέραν όμως της στρατολόγησης στοχεύει και στη διάχυση φόβου στους εχθρούς του, ούτως ώστε να επιτύχει το διπλό σκοπό κάποιιοι να το αγαπούν, κάποιιοι

άλλοι να το φοβούνται (Gebeily, 2014). Ειδικά σε ό,τι αφορά το τελευταίο, βίαια βίντεο αποκεφαλισμών και λογής - λογής εκτελέσεων ή βασανιστηρίων έχουν, επίσης, ως στόχο, μαζί με το φόβο, να προκαλέσουν και την αντίδραση του εχθρού.

Θεωρητικό υπόβαθρο

Η εργασία αυτή εστιάζει στη νέα ταυτότητα -καθώς και στον τρόπο που αυτή δομείται- την οποία υιοθετούν οι συγκεκριμένες γυναίκες και η οποία, με τη σειρά της, τις κινητοποιεί. Μέσα από αναφορές των ιδίων θα αναζητηθούν οι συγκλίσεις προς αυτή την καινούργια ταυτότητα ή την καινούργια σύνθεση ταυτοτήτων. Η διερεύνηση θα γίνει υπό το πρίσμα θεωριών της κοινωνικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα εκείνων της κοινωνικής ταυτότητας, της αυτο-κατηγοριοποίησης και της ισχύος των μειονοτήτων του Mugny.

Θεωρία Κοινωνικής Ταυτότητας

Σύμφωνα με τον ορισμό των Tajfel και Turner (1979), η κοινωνική ταυτότητα αποτελείται «από εκείνες τις όψεις της αυτο-εικόνας ενός ατόμου που προέρχονται από τις κοινωνικές κατηγορίες στις οποίες αυτό θεωρεί ότι ανήκει». Κατά συνέπεια, η κοινωνική ταυτότητα μπορεί να απορρέει από μια ποικιλία κοινωνικών κατηγοριών, όπως η φυλή, το φύλο, η απασχόληση, η θρησκεία. Εν γένει, οι άνθρωποι προτιμούν να έχουν θετική κοινωνική ταυτότητα παρά αρνητική. Κι αυτό, διότι εκείνη με θετικό πρόσημο συνδέεται με υψηλή αυτοεκτίμηση. Για να την αποκτήσουν, είτε διογκώνουν το στάτους της ομάδας στην οποία ανήκουν είτε μειώνουν αυτό της εξωομάδας (Tajfel & Turner, 1979). Η θετική ή αρνητική κοινωνική ταυτότητα είναι αποτέλεσμα των συγκρίσεων που κάνει το άτομο μεταξύ της δικής του ομάδας (ενδοομάδας) και κάποιας άλλης (εξωομάδας). Όταν τα μέλη μιας ομάδας βιώνουν

αρνητική κοινωνική ταυτότητα, θα επιδιώξουν την έξοδό τους από την ομάδα στην οποία είναι ήδη και την αφομοίωση τους από μια άλλη η οποία θα τους προσδώσει θετική αυτο-εικόνα.

Η διαδικασία απόκτησης κοινωνικής ταυτότητας μπορεί να συμπτυχθεί σε τρία βασικά βήματα. Αρχικά, τα άτομα κατηγοριοποιούνται σε ομάδες, είτε μόνα τους είτε μέσω άλλων, στη συνέχεια αρχίζουν να ταυτίζονται με τις ομάδες στις οποίες ανήκουν και να υιοθετούν τις νόρμες τους -με αποτέλεσμα η αυτοεκτίμησή τους να πηγάζει από την ομάδα- και τέλος οι εξωομάδες γίνονται αντιληπτές ως ομάδες προς σύγκριση. Όσο ισχυρότερη είναι η ταύτιση των ατόμων με την ομάδα τους τόσο περισσότερο θα υιοθετούν τις νόρμες της και θα θεωρούν σημαντικό να τις διατηρούν ή και να τις επιβάλλουν στους άλλους.

Επιπροσθέτως, η κοινωνική ταυτότητα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «ένας αιτιώδης μηχανισμός που παρεμβαίνει σε καταστάσεις “αντικειμενικής” κοινωνικής αλλαγής» (Tajfel & Turner, 1978). Είναι αυτή που μας βοηθά να κατανοήσουμε τους λόγους για τους οποίους τα άτομα διαμορφώνουν στερεότυπα για τους εαυτούς τους και τους άλλους, κάνουν διακρίσεις εις βάρος της εξωομάδας και προς όφελος της ενδοομάδας, αποδέχονται την επιρροή της ενδοομάδας και απορρίπτουν εκείνη της εξωομάδας, εμπλέκονται σε διαμαρτυρίες και δραστηριότητες που στοχεύουν στην κοινωνική αλλαγή (Brown & Gaertner, 2001· De Weerd & Klandermans, 1999· Klandermans, 2000).

Ψυχολογικές λειτουργίες κοινωνικής ταυτότητας. Πέραν του γεγονότος ότι η κοινωνική ταυτότητα αποτελεί έναν κοινό τόπο τον οποίο το άτομο μοιράζεται με τους άλλους, εξυπηρετεί και πέντε σημαντικές ψυχολογικές λειτουργίες: την αίσθηση του ανήκειν, τη διακριτότητα, το σεβασμό, την κατανόηση και την ικανότητα δράσης (Baumeister & Leary, 1995· Brewer, 1991· Fiske, 2000· Maslow, 1970· Smith &

Mackie, 1995· Tajfel & Turner, 1979, 1986). Η κοινωνική ταυτότητα μπορεί μεν να δίνει στο άτομο την αίσθηση ότι ανήκει σ' ένα συγκεκριμένο κοινωνικό τόπο, ταυτοχρόνως, όμως, του επιτρέπει τη διακριτότητα από άλλους, διαφορετικών από το δικό του, κοινωνικών τόπων. Επίσης, το γεγονός ότι μοιράζεται έναν κοινό τόπο με άλλα άτομα, του προσφέρει αίσθηση σεβασμού, η οποία, με τη σειρά της, μπορεί να οδηγήσει -όπως προαναφέρθηκε- στον αυτοσεβασμό και την αυτοεκτίμηση που εκείνο επιδιώκει. Ακόμη, η κοινωνική ταυτότητα παρέχει το πρίσμα μέσα από το οποίο το άτομο μπορεί να νοηματοδοτήσει τον κόσμο γύρω του ενώ, μέσω αυτής, αποκτάται «αίσθηση του εμείς»: ότι, δηλαδή, το άτομο δεν είναι μόνο του αλλά μπορεί να υπολογίζει σε άλλους παρόμοιους με αυτόν (τα άλλα μέλη της ενδοομάδας), οι οποίοι θα του παρέχουν κοινωνική στήριξη και αλληλεγγύη.

Ταυτοτική σύγκρουση και γυναίκες στο ISIS. Συνδέοντας τη θεωρία της κοινωνικής ταυτότητας με το θέμα της μελέτης μας, δηλαδή, τη δόμηση ταυτότητας των γυναικών από τη Δύση που εντάσσονται στο ISIS, δέον να αναφερθεί ότι, στην προσπάθειά τους οι γυναίκες αυτές να δομήσουν κοινωνική ταυτότητα, πιθανότατα βρίσκονται αντιμέτωπες με ταυτοτική σύγκρουση η οποία ζητά επίλυση: από τη μια -όπως προαναφέρθηκε- είναι οι οικογένειες τους, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις παραδοσιακές αξίες και τα παραδοσιακά πρότυπα της μουσουλμανικής κοινωνίας, από την άλλη ο κοινωνικός τους περίγυρος και οι φίλοι τους, οι οποίοι αντανακλούν τη δυτική φιλελεύθερη σκέψη. Όταν καμιά απ' αυτές τις εναλλακτικές δεν ικανοποιεί, τότε το αποτέλεσμα της σύγκρουσης ταυτοτήτων ενδεχομένως οδηγήσει στην αναζήτηση τρίτης -όπως, για παράδειγμα, το να ενστερνιστούν μια νέα ιδεολογία, με τη συνεπαγόμενη αίσθηση του ανήκειν που αυτή είναι ικανή να προσφέρει (Malik, 2015)- η οποία θα καταστήσει εφικτή την απόκτηση της θετικής,

εξόχως σημαντικής για την υιοθέτηση κοινωνικής ταυτότητας, αυτο-εικόνας (Tajfel & Turner, 1979).

Για να γίνει εφικτή η ταύτιση με μια καινούργια ομάδα και να υιοθετηθεί η κοινωνική ταυτότητα που αυτή παρέχει, είναι απαραίτητο το άτομο αφενός να αποστασιοποιηθεί από την προηγούμενή του ταυτότητα αφετέρου ν' απομακρυνθεί από τα μέλη της προηγούμενης του ομάδας (Haslam & Reicher, 2016). Ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει η ομάδα στην οποία ήδη ανήκει το άτομο, προβάλλει σ' αυτό ακριβώς το σημείο. Να γιατί: μια από τις προσδοκίες του ISIS είναι, διά των φρικαλεοτήτων που διαπράττει, να προκαλέσει την αντίδραση των δυτικών κοινωνιών με τρόπους που να καθιστούν ακόμη πιο δύσκολο για τους μουσουλμάνους να νοιώθουν ότι ανήκουν σε αυτές· να αισθάνονται, δηλαδή, πως δεν αποτελούν ισότιμα μέλη, εξαιτίας διακρίσεων λόγω καταγωγής, καχυποψίας επί τη βάσει εξωτερικών διαφορών, πιθανών ελέγχων από τις Αρχές, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η δυσaráσκεια και η αίσθηση αποξένωσής τους από τις χώρες των οποίων είναι πολίτες (Choudhury & Fenwick, 2011· Haslam & Reicher, 2016· Kudnani, 2009· Pantazis & Pemberton, 2009). Επιπροσθέτως: το ISIS δημιουργεί την εντύπωση ενός κόσμου χωρισμένου σε μουσουλμάνους και απίστους (kuffar). Η νέα ταυτότητα που προσφέρει -όχι μόνο στις γυναίκες αλλά και στους άνδρες- και η οποία εδράζεται στην προσωπική και συλλογική περιθωριοποίηση που βιώνουν οι μουσουλμάνες και οι μουσουλμάνοι στις δυτικές κοινωνίες, έχει τη δύναμη να τους κάνει να νιώθουν ισχυροί, εκπληρώνοντας, έτσι, τις προαναφερθείσες λειτουργίες της κοινωνικής ταυτότητας· ό,τι, δηλαδή, δεν μπορεί να τους προσφέρει η ταυτότητα του πολίτη μιας δυτικής χώρας (Husain, 2007). Είναι ως να παρέχουν, τζιχαντισμός και ISIS, στις γυναίκες αυτές «επιδιόρθωση της ταυτότητάς τους»· από κει που ό,τι εισέπρατταν από τη Δύση είχε αρνητικό πρόσημο -ρατσισμός, κοινωνική

απομόνωση¹², Ισλαμοφοβία- πλέον γεμίζουν θετικά συναισθήματα καθώς πιστεύουν ότι έχουν βρει ένα μέρος στο οποίο μπορούν να ανήκουν (Weedon, 2016).

Σε μελέτη των Blackwood, Hopkins και Reicher (2013) επισημαίνεται ότι πολλοί μουσουλμάνοι, στο δείγμα τους, ανέφεραν πως υποψίες που είχαν οι μη-μουσουλμάνοι γι' αυτούς λειτούργησαν ως αφύπνιση, κινητοποιώντας τους να δράσουν ως «πρέσβεις του Ισλάμ». Με άλλα λόγια, η στάση των μη μουσουλμάνων υπονόμωσε την ταύτισή τους με την ευρύτερη κοινωνία.

Το ISIS παρέχει στις γυναίκες που προσχωρούν σ' αυτό, ή εμφανίζουν την πρόθεση να προσχωρήσουν, έναν συγκεκριμένο ρόλο-απόρροια της κοινωνικής ταυτότητας που τους προσφέρει· έναν ρόλο σταθερό και αποδεκτό από την κοινωνία στην οποία εντάσσονται και ο οποίος τους επιτρέπει να δομήσουν θετική αυτο-εικόνα (Nazari, 2015). Δεν χρειάζεται πλέον να βιώνουν σύγκρουση ως προς το τι να επιλέξουν· καθώς τους δίδονται έτοιμες απαντήσεις για το τι είναι καλό γι' αυτές, χτίζουν αυτοεκτίμηση.

Από τη στιγμή που έχει επιτευχθεί η αποστασιοποίηση από την προηγούμενη κοινωνική ταυτότητα, οι γυναίκες αυτές καλούνται να δομήσουν μια νέα -στη βάση του Ισλάμ μεν, σύμφωνη με την ιδεολογία του ISIS δε- και να προσαρμοστούν σ' αυτήν (El-Badawy, Comerford, & Welby, 2015). Αυτή η νέα κοινωνική ταυτότητα συμπεριλαμβάνει την έννοια της ούμα, προωθώντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την ιδέα ενός θρησκευτικού συνόλου, κομμάτι του οποίου αποτελούν και οι ίδιες (El-Badawy et al., 2015). Εμπεριέχει, επίσης, την ιδέα, ότι στον αγώνα κατά των απίστων οι γυναίκες αυτές αποτελούν συμμάχους του Αλλάχ, ο οποίος βρίσκεται πάντα στο πλευρό των μαχητών της πίστης (El-Badawy et al, 2015).

¹² Η απουσία κοινωνικής αναγνώρισης συνιστά μεγάλη απώλεια στη σύγχρονη εποχή καθώς συνιστά αποκλεισμό από τον χώρο του κοινωνικού (Marková, 2000, από Chryssochoou, 2003).

Στη μελέτη που θα ακολουθήσει θα διερευνηθούν οι λειτουργίες που επιτελεί η νεοαποκτηθείσα ισλαμική-τζιχαντιστική κοινωνική ταυτότητα των γυναικών του ISIS και θα συγκριθεί με την προηγούμενη του πολίτη δυτικής χώρας.

Θεωρία Αυτο-κατηγοριοποίησης

Η θεωρία της αυτο-κατηγοριοποίησης αποτελεί προέκταση εκείνης της κοινωνικής ταυτότητας (Turner, 1985· Turner et al., 1987). Αναζητά τους τρόπους διά των οποίων ένα σύνολο ατόμων οδηγούνται στο να ορίσουν τους εαυτούς τους και να νιώσουν μέλη μιας κοινωνικής ομάδας, και πώς αυτό θα επηρεάσει τη συμπεριφορά τους. Στο επίκεντρο της θεωρίας της αυτο-κατηγοριοποίησης βρίσκεται η αρχή της επίτασης, δηλαδή, η ενίσχυση αφενός των ομοιοτήτων των ατόμων που ανήκουν στην ίδια ομάδα αφετέρου των διαφορών μεταξύ ατόμων που ανήκουν σε άλλες ομάδες. Οι ομάδες «διαμορφώνονται έτσι, ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι διαφορές μεταξύ τους είναι μεγαλύτερες από τις διαφορές εντός τους» (Oakes, Haslam & Turner, 1994). Αυτό είναι κομβικής σημασίας στην παρούσα μελέτη, όπου μεγάλο μέρος της δόμησης της ταυτότητας των μελών του ISIS στηρίζεται στο δίπολο «Εμείς» - «Αυτοί», δηλαδή από τη μια οι μουσουλμάνοι, από την άλλη οι άπιστοι (Egerton, 2011).

Επίπεδα αφαίρεσης. Μια σημαντική παραδοχή της θεωρίας της αυτο-κατηγοριοποίησης είναι ότι ορίζει πως η αναπαράσταση του εαυτού, δηλαδή η ταυτότητα, μπορεί να ανασυσταθεί σε διαφορετικά επίπεδα αφαίρεσης, όπου το καθένα περιλαμβάνει τα προηγούμενα (Turner, 1985· Turner et al., 1987). Προβλέπονται τρία επίπεδα αφαίρεσης: το υποτεταγμένο, το ενδιάμεσο και το υπερτεταγμένο. Το υποτεταγμένο αφορά το διαπροσωπικό επίπεδο, «όπου ο εαυτός εκλαμβάνεται ως άτομο και εκφράζει την προσωπική ταυτότητα» (Χαντζή, 2013),

δηλαδή τα χαρακτηριστικά εκείνα που μας κάνουν ξεχωριστούς ως άτομα συγκριτικά με άλλα (Reicher, 2011). Το ενδιαμέσο έχει να κάνει με το διομαδικό επίπεδο, «όπου ο εαυτός εκλαμβάνεται ως μέλος μιας ομάδας και αφορά την κοινωνική ταυτότητα» (Χαντζή, 2013), δηλαδή τα χαρακτηριστικά εκείνα που μας κάνουν ξεχωριστούς ως μέλη μιας κοινωνικής ομάδας συγκριτικά με άλλες (Reicher, 2011). Το υπερτεταγμένο αναφέρεται στο επίπεδο της ανθρωπότητας «όπου ο εαυτός εκλαμβάνεται ως ανθρώπινο ον και εκφράζει την ανθρώπινη ταυτότητα» (Χαντζή, 2013). Υποστηρίζει, επίσης, η θεωρία της αυτο-κατηγοριοποίησης ότι η σχέση προσωπικής και κοινωνικής ταυτότητας μπορεί να παρουσιαστεί ως ένα συνεχές όπου το εκάστοτε πλαίσιο υπαγορεύει ποια από τις δυο θα είναι ευκρινής (Χαντζή, 2013).

Εφαρμόζοντας τα επίπεδα αφαίρεσης στο υπό μελέτη θέμα, παρατηρείται ότι το πρώτο επίπεδο αφαίρεσης -δηλαδή αυτό της προσωπικής ταυτότητας- εξυπηρετείται από το δεύτερο -δηλαδή την κοινωνική ταυτότητα- η συμπεριφορά των γυναικών δεν καθορίζεται από τα ιδιοσυγκρασιακά τους χαρακτηριστικά αλλά καθοδηγείται από τις αξίες και τις νόρμες της ομάδας. Αυτή ακριβώς η μετακίνηση από την προσωπική στην κοινωνική ταυτότητα -άλλως, η αποπροσωποποίηση της αυτο-αντίληψης του ατόμου- φαίνεται να συνιστά προϋπόθεση για να καταστεί εφικτή η ομαδική συμπεριφορά, καθώς, δι' αυτού του τρόπου, τα μέλη της ομάδας αναπτύσσουν «αντίληψη αυξημένης ταύτισης μεταξύ του εαυτού και των μελών της ενδοομάδας και αυξημένης διαφοράς από τα μέλη της εξωομάδας» (Oakes et al., 1994).

Το τρίτο επίπεδο αφαίρεσης που προτείνει η θεωρία της αυτο-κατηγοριοποίησης, δηλαδή το υπερτεταγμένο, συνδέεται με την έννοια της ούμα, η οποία, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο του νέου εαυτού

των γυναικών αυτών· αυτή είναι που τους δίνει τη δυνατότητα να δομήσουν μια κοινωνική ταυτότητα, δηλωτική του ότι δεν αποτελούν απλά μέλη μια ομάδας αλλά ανήκουν σε μια ευρύτερη κατηγορία αλληλέγγυων και ταγμένων σ' έναν παγκόσμιο αγώνα, ο οποίος διεξάγεται στο όνομα του Αλλάχ κι έχει στόχο την αποκατάσταση της τιμής των μουσουλμάνων και την ανασύσταση του 'Χαλιφάτου' που δεν γνωρίζει εθνικά όρια (El-Badawy et al., 2015). Προβάλλεται, δηλαδή, η ανάγκη δόμησης σ' ένα επίπεδο πάνω από το διομαδικό -άρα υπερτεταγμένο- μιας ταυτότητας η οποία επιθυμεί να ενώσει τους απανταχού μουσουλμάνους.

Σ' αυτό το πλαίσιο και διά των όσων δηλώνουν οι ίδιες οι γυναίκες από τη Δύση που έχουν ενταχθεί στο ISIS, θ' αναζητηθεί εάν εμφανίζονται στο λόγο τους αυτά τα τρία επίπεδα αφαίρεσης που προβλέπει η θεωρία της αυτο-κατηγοριοποίησης. Είναι και τα τρία παρόντα ή κάποιο υπερέχει;

Θεωρία για την ισχύ των μειονοτήτων του Mugny

Ο Mugny (1982) υποστηρίζει ότι το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο λαμβάνει χώρα η διάδοση της μειονοτικής επιρροής αποτελείται από τρεις κοινωνικές οντότητες: τη μειονότητα, τον πληθυσμό που η μειονότητα επιδιώκει να επηρεάσει και μια ισχυρή ομάδα (εξουσία/πλειονότητα -όχι απαραίτητα αριθμητικά αλλά θεσμικά) που προσπαθεί ν' αναστείλει την επιρροή της μειονότητας. Οι σχέσεις μεταξύ πλειονότητας και πληθυσμού είναι σχέσεις εξουσίας, ενώ εκείνες μεταξύ πλειοψηφικής οντότητας και μειοψηφίας, ανταγωνιστικές. Ο πληθυσμός βρίσκεται μεταξύ αυτών των δύο οντοτήτων που θέλουν να ασκήσουν επιρροή πάνω του: η μεν πλειονότητα στοχεύει να διαιωνίσει την κυριαρχία της, η δε μειονότητα να τον επηρεάσει με σκοπό την κοινωνική αλλαγή. Καθώς η μειονότητα δεν μπορεί να

ελπίζει ότι θ' αλλάξει την εξουσία, στοχεύει στον πληθυσμό -ιδιαιτέρως σ' εκείνο το τμήμα του που φαντάζει πιο ανίσχυρο.

Στρατηγικές άσκησης επιρροής. Για ν' ασκήσει επιρροή στον πληθυσμό, η μειονότητα ακολουθεί κατά βάση τρεις στρατηγικές: αντικειμενοποιεί τις σχέσεις εξουσίας και δημιουργεί διαφορετικούς στόχους επιρροής και σύγκρουσης, δημιουργεί ξεκάθαρη ταυτότητα για την ίδια, διατηρεί τη σχέση ανταγωνισμού με την εξουσία. Οι στρατηγικές αυτές είναι αλληλένδετες και βοηθούν τη μειονότητα να μην χαρακτηριστεί αποκλίνουσα, ούτως ώστε να μπορεί να αντιπαρατίθεται ως ίση με την πλειονότητα και να δίνει την εντύπωση ότι μπορεί ν' ανατρέψει την ισχύ της. Στην εργασία αυτή, μειονότητα είναι το ISIS, πλειονότητα η βάρβαρη Δύση που καταπατά τα δικαιώματα των μουσουλμάνων και πληθυσμός οι απανταχού μουσουλμάνοι.

Η μειονότητα στοχεύει στην υπονόμηση της δικαιολόγησης του 'συστήματος' με σκοπό την κατασκευή μιας νέας κοινωνικής ταυτότητας. Προς επίτευξη αυτού του σκοπού, επομένως, βαρύνουσας σημασίας πρέπει να θεωρείται η δράση του «επιτηδευματία ταυτότητας» (Haslam et al, 2005· Reicher & Hopkins, 1996a, 1996b, από Χρυσόχου και Ιατρίδης, 2013), ο οποίος, φροντίζοντας ν' αποκτήσει θετική διακριτότητα η ενδοομάδα, θα υπερτονίσει τα θετικά της χαρακτηριστικά και θα υποβαθμίσει εκείνα στα οποία υπερτερεί η εξωομάδα. Γεγονός αποτελεί ότι επί σειρά ετών ηγετικές προσωπικότητες μεταξύ των μουσουλμάνων, είτε από το σουνιτικό (π.χ. Χασάν αλ Μπάνι¹³) είτε από το σιιτικό δόγμα (π.χ. Χομεϊνί¹⁴), συστηματικά και με επιμονή υπερτονίζαν και υπερτονίζουν τη σημασία της πνευματικότητας και των οικογενειακών αξιών και πώς αυτές υπερτερούν των υλικών αγαθών και των ατομικών ελευθεριών που βρίσκονται στον πυρήνα της δυτικής αστικής δημοκρατίας (Funk & Said 2004). Τα στοιχεία δείχνουν

¹³ Αιγύπτιος δάσκαλος και ιμάμης, ιδρυτής της ισλαμικής οργάνωσης «Αδελφοί Μουσουλμάνοι».

¹⁴ Πολιτικός και θρησκευτικός ηγέτης του Ιράν, ο οποίος ανέτρεψε, το 1979, το Σάχη και εγκαθίδρυσε θεοκρατικό καθεστώς στην Τεχεράνη.

ότι αυτοί οι «επιτηδευματίες ταυτότητας» έχουν επιτύχει το στόχο τους αφήνοντας στιγμής η αναπαράσταση του Δυτικού στον κόσμο του Ισλάμ είναι, κατά κανόνα, εκείνη ενός ανθρώπου άθεου και υλιστή, ο οποίος προτάσσει την ικανοποίηση των προσωπικών του αναγκών από εκείνες της οικογενείας του (Pew Research Center's Global Attitudes Project, 2011). Με άλλα λόγια, εκείνο που φαίνεται να έχει εμπεδώσει η πλειοψηφία των μουσουλμάνων ανά τον κόσμο είναι ο μύθος ότι καλός άνθρωπος είναι μόνον ο ευσεβής μουσουλμάνος.

Εδώ ανοίγει η κερκόπορτα του τζιχαντισμού, σύμφωνα με τον Ural (2014) - είτε πρόκειται για το ISIS είτε για την Αλ Κάιντα ή άλλες τζιχαντιστικές οργανώσεις: πέραν του μύθου ότι καλός άνθρωπος είναι μόνον ο ευσεβής μουσουλμάνος και ο οποίος βρίσκεται στον πυρήνα της ιδεολογίας όλων των τζιχαντιστικών οργανώσεων, στην πρόταση-πρόσκλησή τους προς τους απανταχού μουσουλμάνους αυτό που διατρανώνουν η κάθε μια για τον εαυτό της είναι ότι «μόνον η δική μας οργάνωση είναι κατάλληλη για να οδηγήσει την πορεία προς την τελική νίκη του Ισλάμ». Καθώς, λοιπόν, το βασικό τους αφήγημα ταυτίζεται μ' εκείνο που αντανακλά την κυρίαρχη πεποίθηση στον κόσμο του Ισλάμ, καταφέρνουν να προσελκύσουν κόσμο στις τάξεις τους (Ural et al., 2011).

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της μειονότητας δεν εξαρτάται μόνο από τα όσα η ίδια λέει ή κάνει αλλά και από τη συμπεριφορά των αντιπάλων της, δηλαδή, κατά τη θεωρία του Mugny (1982), από εκείνη της πλειονότητας. Εδώ ακριβώς εντοπίζεται η δυναμική του ISIS, οι ειδικές πράξεις του οποίου έχουν ως αποτέλεσμα να ενοχοποιούνται στο σύνολό τους οι μουσουλμάνοι - συμπεριλαμβανομένων κι εκείνων που ζουν σε δυτικές χώρες, οι οποίοι αντιμετωπίζονται αρνητικά αν όχι εχθρικά. Κάτι που με τη σειρά του ενισχύει τις αιτιάσεις του ISIS περί δυτικών απίστων που καταπατούν τα δικαιώματα των

μουσουλμάνων (Haslam & Reicher, 2016). Αυτό πρακτικά δείχνει στην κατεύθυνση της τρίτης στρατηγικής που ακολουθούν οι μειονότητες σύμφωνα με τον Mugny (1982), καθώς το ISIS -όπως, εν γένει, οι τρομοκρατικές οργανώσεις- δεν επιδιώκει μόνο να ενσπείρει το φόβο αλλά και -αν όχι πρωτίστως- να ενισχύσει την ήδη υπάρχουσα σύγκρουση αναγκάζοντας τις δυτικές χώρες ν' αντιδρούν με τρόπους που καθιστούν ολοένα και πιο δύσκολο για τους μουσουλμάνους να αισθανθούν ότι ανήκουν σ' αυτές (Haslam & Reicher, 2016). Παρούσα, όμως, είναι και η δεύτερη στρατηγική που παραθέτει ο Mugny (1982), αφής στιγμής το ISIS έχει χτίσει μια καινούργια ταυτότητα για τον εαυτό του με πρόταγμα έναν κοινό σκοπό και την οποία προωθεί στα δυνητικά του μέλη. Το ίδιο παρούσα, όπως και πάλι δείχνουν τα προτάγματα του 'Ισλαμικού Κράτους', είναι και η πρώτη στρατηγική καθώς επιτυγχάνεται τριγωνισμός της εξουσίας: το ISIS από τη μια στοχεύει στην άσκηση επιρροής στους απανταχού μουσουλμάνους (είτε συστρατευόμενοι μ' αυτό στα πολεμικά πεδία της Συρίας και του Ιράκ είτε διεξάγοντας, στ' όνομά του, επιχειρήσεις κατά μόνας στις χώρες της Δύσης όπου διαμένουν), από την άλλη διατηρεί τη σύγκρουση με τη Δύση.

Με δεδομένο ότι το θέμα της μελέτης μας είναι οι γυναίκες που μεταναστεύουν στο 'Ισλαμικό Κράτος', αυτό που θα αναζητηθεί εδώ είναι το πώς αυτές συμμετέχουν στον τριγωνισμό που επιτυγχάνει το ISIS.

Ερευνητικά Ερωτήματα

Λαμβάνοντας υπόψιν τις παραπάνω θεωρίες και αναλύοντας όσα αναφέρουν δημόσια ορισμένες από τις γυναίκες που έχουν ενταχθεί στο ISIS, θα αναζητηθούν απαντήσεις στα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Έχουν καταφέρει, οι γυναίκες που εντάσσονται στο ISIS να δομήσουν ξεκάθαρη κοινωνική ταυτότητα; Κι αν ναι, εξυπηρετεί αυτή τις ψυχολογικές

λειτουργίες που πραγματοποιεί μία κοινωνική ταυτότητα; Ποιο το αποτέλεσμα της σύγκρισης της παλαιάς τους ταυτότητας με τη νέα;

- Συναντάμε στο λόγο των γυναικών του ISIS επίπεδα αφαίρεσης όπως αυτά αναφέρονται στη θεωρία αυτο-κατηγοριοποίησης;
- Προκύπτει -κι αν ναι, πώς- από τη δημόσια έκθεσή τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ο τριγωνισμός της κοινωνίας που περιγράφει ο Mugny; Ενυπάρχουν και οι τρεις στρατηγικές της θεωρίας του;

Μέθοδος

Καθώς το υλικό του υπό εξέτασιν θέματος αποτελείται από αναρτήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και προσωπικά μπλογκ γυναικών που εντάχθηκαν στο ISIS -είναι, δηλαδή, προϊόν γραπτού λόγου- για τη μελέτη και ερμηνεία του χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανάλυσης περιεχομένου. Πρόκειται περί μιας πολύμορφης μεθόδου «ελεγχόμενης και συστηματικής περιγραφής και ερμηνείας του γραπτού και προφορικού λόγου» (Σακαλάκη, 2008), το πεδίο της οποίας καλύπτει όλο το φάσμα της επικοινωνίας, όπως είναι η ανάλυση συνεντεύξεων, εκείνη των ΜΜΕ, του λογοτεχνικού και του εθνογραφικού υλικού αλλά και άλλων προϊόντων πολιτισμού. Περιλαμβάνει τρεις κύριες φάσεις (Bardin, 1993), τις οποίες και ακολούθησε πιστά αυτή η εργασία. Συγκεκριμένα:

1. *Προανάλυση*: έγινε μια πρώτη εξερευνητική ανάγνωση των δύο πηγών από τις οποίες αντλήθηκαν οι δημοσιεύσεις (Hoyle, Brandford & Frenett, 2015· Saltman & Smith, 2015) και επελέγη το προς ανάλυση υλικό (corpus). Στη συνέχεια έγινε επιλογή του θεωρητικού πλαισίου και ετέθησαν ερευνητικά ερωτήματα. Ορίστηκαν κριτήρια και ενδείξεις προς επαλήθευση ή απόρριψη αυτών των ερωτημάτων. Τέλος, έγινε κατάλληλη προετοιμασία του υλικού ώστε να είναι έτοιμο για την ανάλυση, δηλαδή, συγκεντρώθηκαν όλες οι περιπτώσεις -η καθεμιά με όλες τις διαθέσιμες αντίστοιχες αναρτήσεις- και τους δόθηκαν αριθμοί.
2. *Ανάλυση ή εκμετάλλευση του υλικού*: οι αναρτήσεις χωρίστηκαν σε κατηγορίες αναλόγως με τη θεωρία που η καθεμιά αντανakλούσε (διά της δημιουργίας μονάδων καταγραφής όπως λέξεις, φράσεις, προτάσεις ή/και συμφραζόμενα) αλλά και τη συχνότητα με την οποία συγκεκριμένα θέματα αναφέρονταν.

3. *Επεξεργασία και ερμηνεία των αποτελεσμάτων*: έγινε ερμηνεία του υλικού επί τη βάσει του επιλεγέντος θεωρητικού πλαισίου και έλεγχος των ερωτημάτων.

Τεχνική ανάλυσης

Η συγκεκριμένη μελέτη επέλεξε να χρησιμοποιήσει την κατηγοριακή ανάλυση, η οποία «συνίσταται στη διαφοροποίηση των στοιχείων ή μονάδων καταγραφής και την ομαδοποίηση εκείνων που έχουν κοινά χαρακτηριστικά στην ίδια κατηγορία» (Σακαλάκη, 2008).

Πρόγραμμα ανάλυσης

Για τη διευκόλυνση της κατηγοριακής ανάλυσης χρησιμοποιήθηκε η έκδοση 11 του λογισμικού NVivo, το οποίο, έχοντας σχεδιαστεί για να ανταποκρίνεται σε ποιοτικές μεθόδους έρευνας, επεξεργάζεται, οργανώνει και διερευνά σχέσεις μεταξύ δεδομένων.

Αποτελέσματα

Δείγμα

Η συλλογή του δείγματος έγινε μέσα από δυο αναλύσεις του Institute for Strategic Dialogue (ISD) των Hoyle, Brandford και Frenett (2015) και των Saltman και Smith (2015), στο επίκεντρο των οποίων βρίσκονται γυναίκες από τη Δύση που έχουν προσχωρήσει στο ISIS και οι οποίες χρησιμοποιούν για την επικοινωνία τους ως πρώτη και κύρια γλώσσα την αγγλική. Το δείγμα που συλλέχθηκε συμπεριλαμβάνει 14 περιπτώσεις -η μια διπλή, καθώς αφορά αδελφές- δραστήριων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γυναικών, οι οποίες εγκατέλειψαν τις χώρες τους για να μεταβούν στο 'Χαλιφάτο'. Υπογράφουν τις αναρτήσεις τους -ο αριθμός των οποίων ποικίλλει, με αποτέλεσμα για κάποιες γυναίκες να υπάρχουν περισσότερες απ' ό, τι για κάποιες άλλες- άλλοτε με kunya¹⁵, δηλαδή όνομα που αντλεί τις ρίζες του από την αραβική παράδοση και θεωρείται τιμητικό, άλλοτε με ψευδώνυμο (συνήθως έχουν περισσότερα από ένα kunya ή/και ψευδώνυμα). Αρκετά συχνά αναρτούν φωτογραφίες, και το ίδιο τακτικά συμπεριλαμβάνουν στις δημοσιεύσεις τους -όπως οι περισσότεροι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης- σημεία στίξης ή εικονίδια (emoji) τα οποία παραπέμπουν σε συναισθήματα. Πολλάκις η αφήγησή τους συνοφάνεται με κορανικά αποσπάσματα και άλλα ισλαμικά λεκτικά δάνεια. Προσωπικά στοιχεία -του ονοματεπωνύμου συμπεριλαμβανομένου- είναι γνωστά μόνο για 5 από τις γυναίκες του δείγματός μας· για τις τέσσερις (περιπτώσεις 9, 10 και 11, η οποία είναι διπλή) αυτά παρατίθενται σε μια από τις δυο αναλύσεις από τις οποίες αντλήθηκαν οι αναρτήσεις (Saltman & Smith, 2015)· για την πέμπτη (περίπτωση 12), παρότι αυτά δεν παρατίθενται στις πηγές μας, είναι γνωστά, έχουν

¹⁵ Βλ. Notzon, B., Nesom, G., Aziz, A., & Rahman, A. (2005). The Arabic Naming System. Από: <http://www.councilscienceeditors.org/wp-content/uploads/v28n1p020-021.pdf>

προκύψει από δημοσιογραφική έρευνα¹⁶ και έχουν επιβεβαιωθεί από την ίδια τη γυναίκα, την οικογένειά της και τις Αρχές. Μάλιστα, συχνές είναι οι αναφορές των διεθνών ΜΜΕ στην περίπτωση της, λόγω της προσωπικότητας και των ιδιαίτερων προσόντων της.

1^η περίπτωση: Η Umm Ubaydah (ελληνικά¹⁷: Μάνα του Ubaydah [ανδρικό μικρό όνομα]). Αναφέρεται ενθέρμως στον οικιακό ρόλο των γυναικών στο ‘Χαλιφάτο’, εκφράζει, ωστόσο, και την επιθυμία για υιοθέτηση πιο ενεργού ρόλου μέσα από τη συμμετοχή των γυναικών στις στρατιωτικές επιχειρήσεις. Αναφέρεται, επίσης, στην οικογένειά της, στο καθήκον όλων των μουσουλμάνων να συμμετέχουν στη δόμηση του ‘Ισλαμικού Κράτους’ καθώς και στην εξάπλωση του ‘Χαλιφάτου’ στις χώρες των απίστων.

2^η περίπτωση: Η Shams (ελληνικά: Ήλιος) ή Bird of Jannah (ελληνικά: Πουλί του Παραδείσου). Αφηγείται το ταξίδι της προς το ‘Ισλαμικό Κράτος’ και τις δυσκολίες που συνάντησε στη διάρκειά του. Μετά την εγκατάστασή της εκεί, οι αναρτήσεις της αφορούν τον τρόπο ζωής στο ‘Χαλιφάτο’, τις παροχές του σε όσους διαβιούν στα εδάφη του, τον οικιακό ρόλο των γυναικών αλλά και την ανάληψη άλλων -π.χ. της δασκάλας, της νοσοκόμας ή της γιατρού όπως είναι η ίδια- καθώς και τη μεγάλη ανησυχία της για το ενδεχόμενο να σκοτωθεί στο πεδίο της μάχης ο σύζυγός της. Σχετική με αυτό το τελευταίο είναι και η φωτογραφία που ανήρτησε από

¹⁶ Βλ. Rahman, K. & Allen, V. (2014). The private school jihadist: As PM unveils new terror crackdown, a Scots girl incites bloody massacre on British streets. *Mail Online*. Από: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2740268/The-private-school-jihadist-As-PM-unveils-new-terror-crackdown-Scots-girl-incites-bloody-massacre-British-streets.html>

¹⁷ Η μετάφραση και απόδοση στα ελληνικά των αραβικών όρων έγινε από την γράφουσα καθώς κατανοεί στοιχειωδώς έννοιες της αραβικής γλώσσας - απόρροια της πολυετούς παρουσίας της στη Μέση Ανατολή και ευρύτερα στον αραβικό κόσμο με την ιδιότητα της πολεμικής ανταποκρίτριας. Επί τη βάση των ίδιων εμπειρικών γνώσεων, φωτίζονται γεγονότα και αναφορές στο λόγο των γυναικών του δείγματος, καθώς και ό, τι άλλο εκτιμάται ότι χρήζει ερμηνείας και πλαισίου. Επιπροσθέτως, με δεδομένο ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση του ΠΜΣ «Κοινωνική Ψυχολογία των Συγκρούσεων» ήταν και είναι η άριστη γνώση της αγγλικής, επιλέγεται, οι αναρτήσεις των γυναικών να παρατεθούν, χάριν πιστής απόδοσης ύφους, στον πρωτότυπο γλωσσικό κώδικα, δηλαδή, τα αγγλικά.

γαμήλια τελετή -δίχως να διευκρινίζεται εάν πρόκειται για την ίδια και το σύζυγό της- με την αναγραφή «Marriage in the land of Jihad “TILL MARTYRDOM DO US PART”».

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβουλή της προς όσες ενδιαφέρονται να ενταχθούν στο ISIS να το κάνουν αποκλειστικά και μόνο για χάρη του Αλλάχ, διότι, όπως λέει, όλοι οι άλλοι λόγοι θα οδηγήσουν σε απογοήτευση («Do it for the sake of Allāh. Because when you come here for any other reason than Allāh, you will be disappointed in the end»). Παρότι η ταυτότητά της δεν είναι γνωστή ούτε η ίδια την αποκαλύπτει, εντούτοις είχε αναφέρει στο προσωπικό της μπλογκ -πριν της το ακυρώσει η πλατφόρμα Tumblr που το φιλοξενούσε- στοιχεία του βιογραφικού της, όπως ότι είναι 27 χρονών, έχει σπουδάσει ιατρική, κατάγεται από τη Μαλαισία αλλά έχει ρίζες τόσο στην Ινδία όσο και το Πακιστάν ενώ υπονοούσε ότι έχει μείνει για μεγάλο χρονικό διάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Συχνά δημοσίευε δικά της ποιήματα.

3^η περίπτωση: Η Muhajirah Amatullah (ελληνικά: Μετανάστρια Amatullah [αραβικό μικρό όνομα]). Οι αναρτήσεις της αναφέρονται στην καθημερινή ζωή στο ‘Χαλιφάτο’ και συμπεριλαμβάνουν ακόμη και περιστατικά που δημιουργούν αρνητική εικόνα (π.χ. η μαρτυρία της από ένα νοσοκομείο όπου άλλη γυναίκα μετανάστρια δεν έτυχε κατάλληλης φροντίδας, διότι, όπως λέει, ήταν ξένη και όχι ντόπια), σε περιπτώσεις βομβαρδισμών αλλά και στη σύγκριση της Δύσης με το ISIS, με αιχμή την ανάληψη συγκεκριμένων ρόλων από άνδρες και γυναίκες («There are NO women engaged in military combat within #IS. Why? Coz unlike other armies, IS isn’t void of men»).

4^η περίπτωση: Η Umm Irhab (ελληνικά: Μάνα της Τρομοκρατίας). Θέτει επιτακτικά στους μουσουλμάνους την επιλογή στρατοπέδου («this is a war against Islam, so you are either with us or against us»), καταφέρεται εναντίον των ομοθρήσκων της που διαχωρίζουν τη θέση τους από το ISIS, εκφράζει μίσος προς τη Δύση, πανηγυρίζει για τον αποκεφαλισμό του αμερικανού δημοσιογράφου, James Foley,¹⁸ και ζητά να καρατομούνται ακόμη περισσότεροι άπιστοι.

5^η περίπτωση: Η Umm Ibrahim (ελληνικά: Μάνα του Ibrahim [ο Αβραάμ στα αραβικά]). Οι λίγες διαθέσιμες αναρτήσεις της αναφέρονται στους λόγους για τους οποίους οι γυναίκες αυτές μετακομίζουν στο ‘Χαλιφάτο’, στους μουσουλμάνους εκείνους που συμπονούν τους Δυτικούς και κάνουν το λάθος, όπως λέει, να διαχωρίζουν εαυτούς από το ISIS αλλά και στο προσωπικό της παράπονο ότι ουδείς τη νοιάζεται από τη στιγμή που χήρεψε («#Nobodycaresaboutthewidow»).

¹⁸ Βλ. Carter, C. (2016). *ISIS beheading U.S. journalist James Foley, posts video* - CNN.com. CNN. Από: http://edition.cnn.com/2014/08/19/world/meast/isis-james-foley/index.html?hpt=hp_t1

6^η περίπτωση: Η Zawjatu Abou Mujahid (ελληνικά: Σύζυγος του Πατέρα του Τζιχαντιστή). Στις, επίσης, λίγες αναρτήσεις και αυτής της γυναίκας συναντάμε ιδιαίτερα αρνητικές αναφορές στον εχθρό-Δύση («dirty dogs. throwing bombs»), την υποχρέωση που έχουν οι μουσουλμάνοι να μεταναστεύσουν στο ‘Χαλιφάτο’ καθώς και τη δικαιολόγηση της ακραίας βίας του ISIS, όπως π.χ. οι αποκεφαλισμοί («Beheading is halal [permissible under Islamic law]. Go kill yourself if you say it’s haram¹⁹. :)»)

7^η περίπτωση: Η Umm Hussain al-Britani (ελληνικά: Μάνα του Hussain [αραβικό μικρό όνομα] του Βρετανού). Οι τρεις διαθέσιμες αναρτήσεις της αφορούν την προάσπιση της δράσης του ISIS και την ταύτισή της με τους σκοπούς του. Στις δυο απ’ αυτές μεταφέρει αυτούσια -επισημαίνοντας ποιος λέει τι- τα λόγια του ιδρυτή της Αλ Κάιντα, Οσάμα μπιν Λάντεν, στη μια, του Αμπού Μωχάμεντ αλ-Αντνάνι²⁰, εκπροσώπου του ISIS, στην άλλη.

8^η περίπτωση: Η Umm Mu’awiyah (ελληνικά: Μάνα του Mu’awiyah [αραβικό μικρό όνομα]). Οι δυο όλες κι όλες διαθέσιμες αναρτήσεις της αφορούν την περιγραφή ενός βομβαρδισμού και το πώς αισθάνεται να περιβάλλεται στο ‘Χαλιφάτο’ από τόσους πολλούς Βρετανούς και Ευρωπαίους («It feels like I never left the West. Im surrounded by so many Brits and Europeans its unbelievable»).

9^η περίπτωση: Η Zaynab Sharrouf. Χρησιμοποιεί μεν kunya για τις αναρτήσεις της, όμως στην αυτοπαρουσίασή της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποκαλύπτει η ίδια το αυστραλιανό της ονοματεπώνυμο παραθέτοντας ταυτόχρονα

¹⁹ haram (ελληνικά: απαγορεύεται)

²⁰ Βλ. Gidda, M. (2016). ISIS Spokesman Critically Wounded in Airstrike. *Newsweek*. Από: <http://europe.newsweek.com/isis-spokesman-abu-muhammad-adnani-wounded-airstrike-413027?rm=eu>

τη νέα της ταυτότητα σε αντιδιαστολή με την παλιά («From the land down under²¹ to a Muhajirah in the land of Khilafah. Zawji Abu Hafs al australi»²²) όπως δείχνει ο λογαριασμός της στο Twitter:

Σε άλλη της ανάρτηση εκφράζει ικανοποίηση για τη ζωή της στο 'Χαλιφάτο' και τη συνοδεύει με φωτογραφία της όπου περιστοιχίζεται από άλλες, επίσης μαυροφορεμένες και πλήρως καλυμμένες, γυναίκες, οι οποίες κρατούν όπλα και είτε κάθονται είτε στηρίζονται στο πίσω μέρος μιας λευκής BMW.

²¹ Μέσω της φράσης «land down under», η οποία παραπέμπει στο ομώνυμο πασίγνωστο τραγούδι του αυστραλιανού συγκροτήματος «Men at Work», η γυναίκα αυτή υποδεικνύει εμμέσως τη χώρα καταγωγής της.

²² From the land down under, to a Muhajirah in the land of Khilafah. Zawji Abu Hafs al australi (ελληνικά: Από την Αυστραλία σε Μετανάστρια στη γη του 'Χαλιφάτου'. Σύζυγος του Αμπού Χαφς του Αυστραλού)

Η Zaynab Sharrouf, μια από τις πλέον νεαρές γυναίκες από τη Δύση, εντάχθηκε σε ηλικία 13 ετών στο ISIS μετά από απόφαση του -καταδικασμένου για τρομοκρατία στην Αυστραλία και με ιστορικό σχιζοφρενικής διαταραχής- πατέρα της, Khaled Sharrouf, να μετεγκαταστήσει την επταμελή οικογένειά του στο 'Χαλιφάτο'. Μέσα σε λίγους μήνες από την άφιξή της στη Συρία, δραστηριοποιήθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μερικές από τις πρώτες της αναρτήσεις της αντανakλούσαν πτυχές και συνήθειες της προηγούμενης ζωής της (π.χ. ανέφερε ότι είχε εξάρτηση από το iPad της) βαθμηδόν, όμως, ο λόγος της άρχισε να ριζοσπαστικοποιείται (Saltman & Smith, 2015). Παντρεύτηκε έναν φίλο του πατέρα της, προερχόμενο, επίσης, από το Σίδνεϋ, με τον οποίον απέκτησε ένα κοριτσάκι. Ο πατέρας και ο σύζυγός της φέρονται να έχουν σκοτωθεί, η, προσηλυτισθείσα στο Ισλάμ, μητέρα της να έχει πεθάνει από σκωληκοειδίτιδα και η ίδια, ως μεγαλύτερη πλέον, να φροντίζει εκτός από την κόρη της και τα μικρότερα αδέρφια της.²³

²³ Βλ. Sutton, C. (2016). The Australian baby daughter of Sydney terrorist left in Syria by ISIS. *Mail Online*. Από: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3441610/The-Australian-baby-daughter-Ayesha-terrorist-Mohamed-Elomar-teenager-Zaynab-Sharrouf-left-raised-Syria-ISIS.html>

10^η περίπτωση: Η Zehra Duman. Αναφέρεται, στην ανάλυση από την οποία αντλήθηκαν οι αναρτήσεις της (Saltman & Smith, 2015), με το αυστραλιανό της ονοματεπώνυμο, παρότι η ίδια χρησιμοποιεί kunya στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Από την ίδια πηγή μαθαίνουμε ότι είναι 21 ετών, προέρχεται από την Μελβούρνη και είναι τουρκικής καταγωγής. Στενή φίλη των Sharrouf, παντρεύτηκε έναν ξένο μαχητή, επίσης από τη Μελβούρνη, ο οποίος, όμως, σκοτώθηκε πολεμώντας, μόλις 5 εβδομάδες μετά το γάμο τους. Μιλά στις δημοσιεύσεις της εκτενώς για την απώλειά του, και δηλώνει ότι το να «μαρτυρήσεις» (δηλαδή, να πεθάνεις στο όνομα του Αλλάχ) όπως ο άνδρας της συνιστά ύψιστη ανταμοιβή και τιμή («The kuffar think that death to a Mujahid is a loss. NO, by Allah, martyrdom is a major reward & an honour!»). Κάνει, επίσης, έκκληση στους απανταχού μουσουλμάνους να κάνουν τζιχάντ όπου κι αν βρίσκονται και να δολοφονούν, με όποιο τρόπο μπορούν, τους απίστους («Kill Kuffar in alleyways, stab them and poison them. Poison your teachers. Go to haram restaurants and poison the food in large quantities»), εκφράζει την επιθυμία της για την ανάληψη πιο ενεργού ρόλου μέσα από τη συμμετοχή της σε πολεμικές επιχειρήσεις, ενώ σημαντική είναι η δήλωσή της ότι από τη στιγμή που επέστρεψε το 'Χαλιφάτο' της ήταν αδύνατον να μην μεταναστεύσει σ' αυτό καθώς περίμενε πως και πως αυτή την ημέρα («I couldn't sit back 1 second. I was waiting for the day Khilafah returned»).

11^η περίπτωση (διπλή): Οι αδελφές Salma και Zahra Halane. Όπως και στην περίπτωση της Zehra Duman, η ανάλυση, από την οποία αντλήθηκαν οι αναρτήσεις τους (Saltman & Smith, 2015), τις αναφέρει με το βρετανικό ονοματεπώνυμό τους, παρότι και αυτές χρησιμοποιούν kunya ή/και ψευδώνυμο. Από κεί, πληροφορούμαστε, λοιπόν, ότι είναι 16 ετών, προέρχονται από συντηρητική μουσουλμανική οικογένεια του Μάντσεστερ με καταγωγή από τη Σομαλία, ο πατέρας

τους διευθύνει σχολείο κορανικών σπουδών, ενώ ο μεγαλύτερος αδελφός τους (21 ετών) είχε εγκαταλείψει τη Βρετανία και το σπίτι τους, ένα χρόνο νωρίτερα από εκείνες, επίσης για να ενταχθεί στο ISIS. Παρότι προέρχονται από αυστηρό θρησκευτικό περιβάλλον, συμμαθήτριάς τους υποστηρίζουν ότι έμοιαζαν ενσωματωμένες στη σχολική κοινότητα, δεν είχαν δείξει σημάδια ριζοσπαστικοποίησης, ήταν αγαπητές, πολύ καλές μαθήτριες και εξέφραζαν επιθυμία ν' ακολουθήσουν πανεπιστημιακές σπουδές στην Ιατρική. Στις αναρτήσεις τους, οι αδελφές Halane αναφέρονται στους ομοδόξους τους χαιρετίζοντας εκείνους που στέκονται στο πλευρό του ISIS και στηλιτεύοντας, η Zahra Halane, τη στάση όσων έχουν εγκαταλείψει τη τζιχάντ («Anybody who looks into the state of the Muslims today will find that their greatest misfortune is their abandonment of Jihad.....») παραβλέποντας ότι αυτή συνιστά θρησκευτικό καθήκον. Ακόμη, στέκονται στο χαμό των συζύγων τους, στη στήριξη που λαμβάνουν από τις υπόλοιπες «αδελφές» στο ISIS και το ίδιο το 'Χαλιφάτο', ενώ η Salma Halane πανηγυρίζει την τρομοκρατική επίθεση στο γαλλικό σατυρικό περιοδικό Charlie Hebdo²⁴.

12^η περίπτωση: Η Umm Layth (ελληνικά: Μάνα του Layth [αραβικό μικρό όνομα το οποίο κυριολεκτικά σημαίνει «λιοντάρι»]). Όπως προαναφέρθηκε, η Umm Layth, παρότι τα προσωπικά της στοιχεία δεν παρατίθενται στις πηγές μας, έχει ταυτοποιηθεί ως Aqsa Mahmood και απασχολεί σταθερά τη δημοσιότητα, με αναφορές είτε στην προηγούμενη ζωή της στη Σκωτία είτε στην τωρινή στο 'Χαλιφάτο', όπου φέρεται να ηγείται γυναικείας αστυνομικής μονάδας ηθών.²⁵ Φοιτήτρια σε πανεπιστήμιο της Γλασκώβης, η 19χρονη Mahmood, μετανάστρια

²⁴ Βλ. Josh Levs, C. (2016). A timeline of the Charlie Hebdo terror attack. *CNN*. Από: <http://edition.cnn.com/2015/01/08/europe/charlie-hebdo-attack-timeline/>

²⁵ Βλ. Culzac, N. (2014). Isis: British women led by Aqsa Mahmood 'running sharia police unit for Islamic State in Syria'. *The Independent*. Από: <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-british-women-running-sharia-police-unit-for-islamic-state-in-syria-9717510.html>

δεύτερης γενιάς από το Πακιστάν στη Βρετανία, κόρη επιχειρηματία με οικονομική άνεση και σπουδές σε ιδιωτικά σχολεία, εγκατέλειψε την οικογένειά της, τον Νοέμβριο του 2013, για να ενταχθεί στο ISIS, έχοντας προηγουμένως ριζοσπαστικοποιηθεί. Στις αναρτήσεις της αναφέρεται στους γονείς της που άφησε πίσω και πόσο αυτοί της λείπουν -ιδιαίτερα η μητέρα της- τονίζοντας, ωστόσο, ότι το καθήκον της ως μουσουλμάνα να μεταβεί στο 'Χαλιφάτο' είναι πιο σημαντικό και ανώτερο, και πως η οικογένεια κι οι γονείς δεν μπορούν να αποτελούν δικαιολογία για να μην επιτελέσει κάποιος το καθήκον του ως πιστός. Οι αναρτήσεις της συμπεριλαμβάνουν περιγραφές της ζωής στο 'Ισλαμικό Κράτος', αρνητικές αναφορές στον εχθρό-Δύση («flying pigs») και απειλές, καθώς και δικαιολόγηση του διαχωρισμού ρόλων των δύο φύλων (οι άνδρες μάχονται κι οι γυναίκες είναι σύζυγοι και μητέρες).

13^η περίπτωση: Η Umm Khattab (ελληνικά: Μάνα του Khattab [αραβικό μικρό όνομα το οποίο κυριολεκτικά σημαίνει «γραφιάς»]). Μιλά για το πόσο της λείπουν οι γονείς και τ' αδέρφια της, τονίζοντας, όμως, ότι το να εγκαταλείψει κάποιος την οικογένειά του για χάρη του Αλλάχ είναι το σωστό. Αναφέρεται διεξοδικά στις δυσκολίες που συνάντησε στο ταξίδι της για να φτάσει στο 'Ισλαμικό Κράτος', στο χαμό του συζύγου της, τον οποίον αδημονεί να συναντήσει στον Παράδεισο, ενώ κάνει λόγο για δύο ανταγωνιστικά αξιακά συστήματα στον κόσμο («Two camps in the [world] either with the camp of iman [belief] or camp of kufr [unbelief] no in between»).

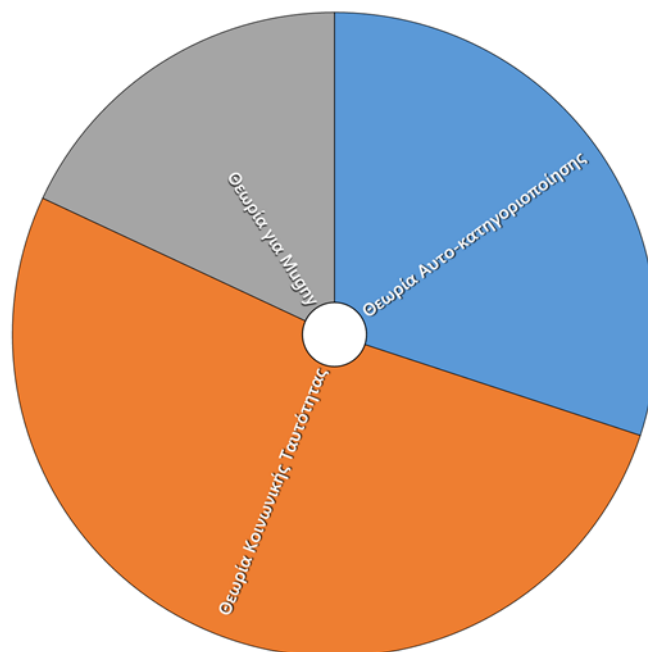
14^η περίπτωση: Η Umm Esa (μάννα του Esa [ο Ιησούς²⁶ στα αραβικά]). Στις ελάχιστες διαθέσιμες αναρτήσεις της μιλά για τις ειλικρινείς σχέσεις των γυναικών στο ‘Χαλιφάτο’ και την αδελφική αγάπη που τρέφουν η μια για την άλλη.

Τέλος, συναντάμε και την περίπτωση της Amira Abase από τη Βρετανία, η οποία μας εκθέτει την προετοιμασία της πριν από το ταξίδι για το ISIS. Η περίπτωση αυτή δεν συμπεριελήφθη στο τελικό δείγμα λόγω της έλλειψης αναφορών στη νέα ζωή στο ‘Χαλιφάτο’.

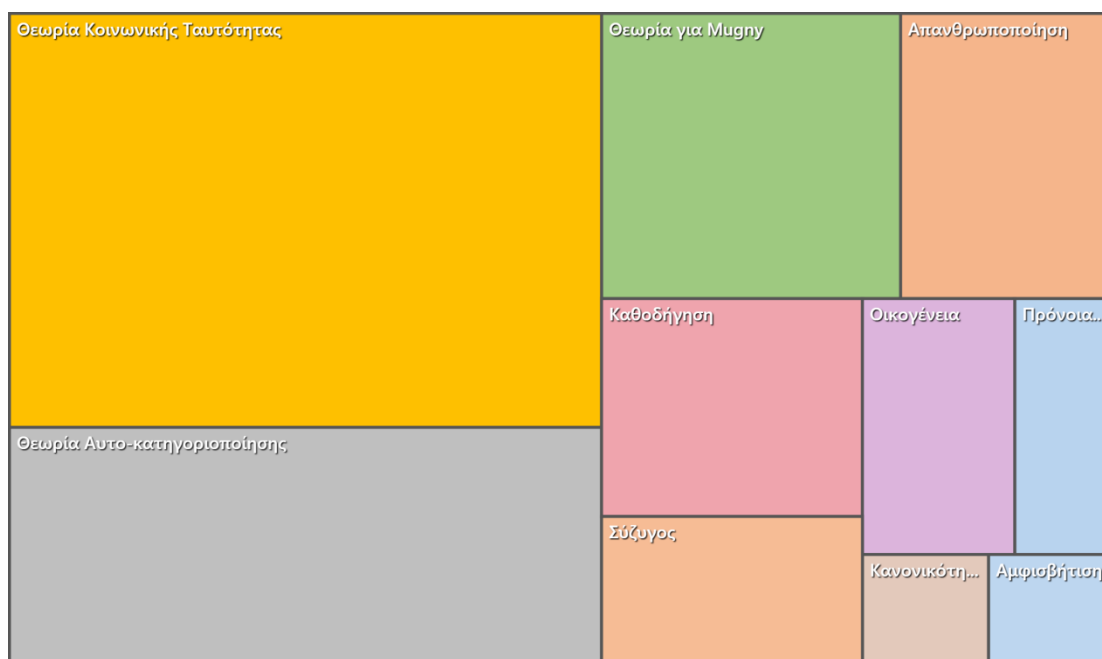
Θεματικές κατηγορίες

Η εξαγωγή θεματικών κατηγοριών, μετά τη μελέτη των αναρτήσεων των γυναικών, έγινε με βάση τις προαναφερθείσες κοινωνιο-ψυχολογικές θεωρίες (θεωρία κοινωνικής ταυτότητας, θεωρία αυτο-κατηγοριοποίησης και τριγωνική θεωρία Mugny), η αναλογία των οποίων στο δείγμα φαίνεται στο Σχήμα 1. Κατά την ανάλυση εξήχθησαν και κάποιες περαιτέρω θεματικές κατηγορίες, οι οποίες, παρότι δεν σχετίζονται άμεσα με τις αρχικές θεωρίες, έχουν ενδιαφέρον, θα αναφερθούν παρακάτω, και η αναλογία τους απεικονίζεται στο Σχήμα 2.

²⁶ Στο Ισλάμ, ο Ιησούς θεωρείται αγγελιαφόρος του Αλλάχ και προφήτης.

Σχήμα 1. Αναλογία τριών θεωριών

Σχήμα 2. Αναλογία όλων των θεματικών κατηγοριών

Θεωρία κοινωνικής ταυτότητας

Ταύτιση. Μέσα από τα λόγια των γυναικών του δείγματος γίνεται εμφανής η ταύτιση τους με τους σκοπούς του ISIS. Αυτό προκύπτει από φράσεις όπως:

«This is a war against Islam, so you are either with us or against us» -

Περίπτωση 4

ή

«We will have victory either way» -Περίπτωση 10

Ταύτιση έχουμε, επίσης, και ως το προς το φύλο. Με άλλα λόγια, οι γυναίκες του δείγματος φαίνεται να ταυτίζονται με το ρόλο που καθορίζεται από το φύλο τους. Τέτοια σχετικά παραδείγματα συνιστούν οι εξής δύο αναρτήσεις:

«Allah fashioned men to endure jihad with strength, just like He fashioned women to bare children & He loves those who take care of their duty» -

Περίπτωση 1

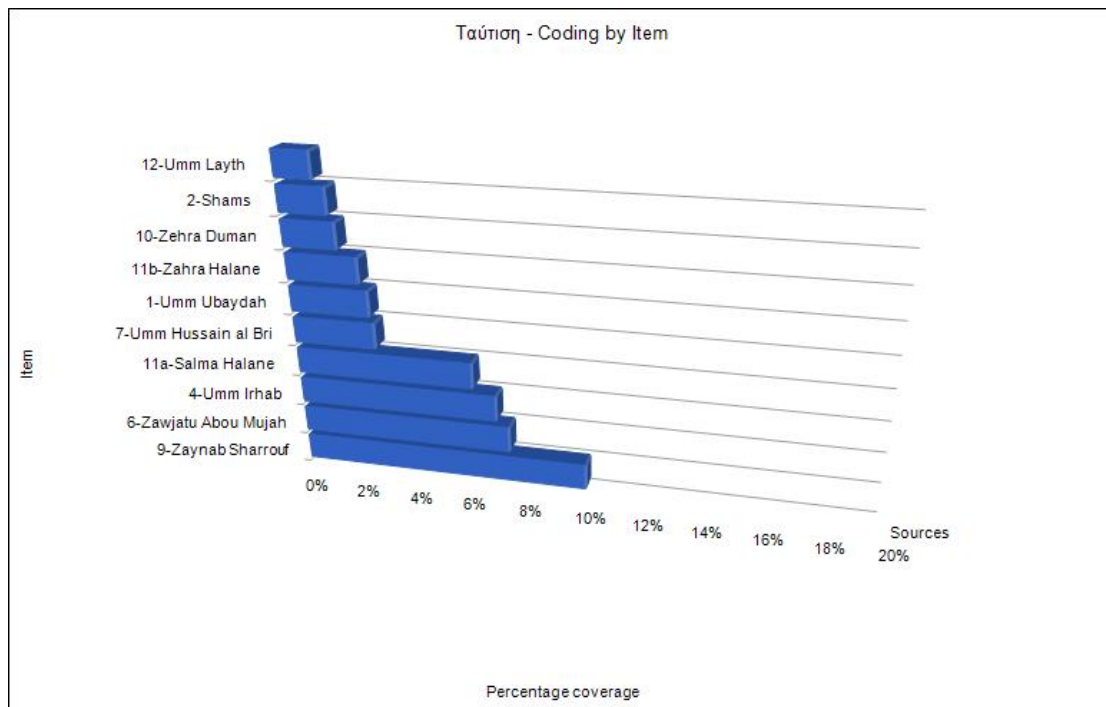
ή

«Their role as mothers were so important since their upbringing resulted in the future of their child - through which they gained countless ajr²⁷» -

Περίπτωση 12

Στο Σχήμα 3 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την ταύτιση.

²⁷ ajr (ελληνικά: ανταμοιβή)

Σχήμα 3. Ταύτιση

Υιοθέτηση ρόλου. Στην πλειοψηφία τους οι γυναίκες του δείγματος εμφανίστηκαν ν' αποδέχονται το συνεπαγόμενο ρόλο του φύλου (σύζυγοι και μητέρες), ν' αντλούν θετική αυτο-εικόνα απ' αυτόν, να υιοθετούν ρόλους όπως της δασκάλας ή της νοσοκόμας και ν' αποκλείουν τον ενστερνισμό ανδρικών, όπως αυτός του μαχητή του ιερού πολέμου. Παραδείγματα αποτελούν:

«The best thing a man can do is jihad, and the best thing for a women²⁸ is to be a righteous wife and to raise righteous children» -Περίπτωση 1

ή

«When you give up something for the sake of Allah, Allah always gives you something equal or better. A wife & a mother. That's what I'm today»

και

²⁸ a women (sic)

«We have sisters, who used to work as teacher, nurse, tailor and etc. If you have an²⁹ skills, you can still apply it here. We also have sisters who are conducting home-schooling» -Περίπτωση 2

ή

«You may gain more ajr [reward] by spending years of sleepless nights by being a mother and raising your children with the right intentions and for the sake of Allah than by doing a martyrdom operation»

και

«nothing for sisters to participate in Qitaal [fighting]» -Περίπτωση 12

Σ' αυτήν τη θεματική κατηγορία μπορούν, επίσης, να συμπεριληφθούν και οι περιπτώσεις εκείνων των γυναικών του δείγματος, οι οποίες εμφανίζονται έτοιμες και εκφράζουν επιθυμία να υιοθετήσουν έναν διαφορετικό ρόλο: αυτόν της γυναίκας - στρατιώτη· λαχταρούν, δηλαδή, να πάρουν μέρος στις μάχες. Χαρακτηριστικές είναι οι παρακάτω αναρτήσεις:

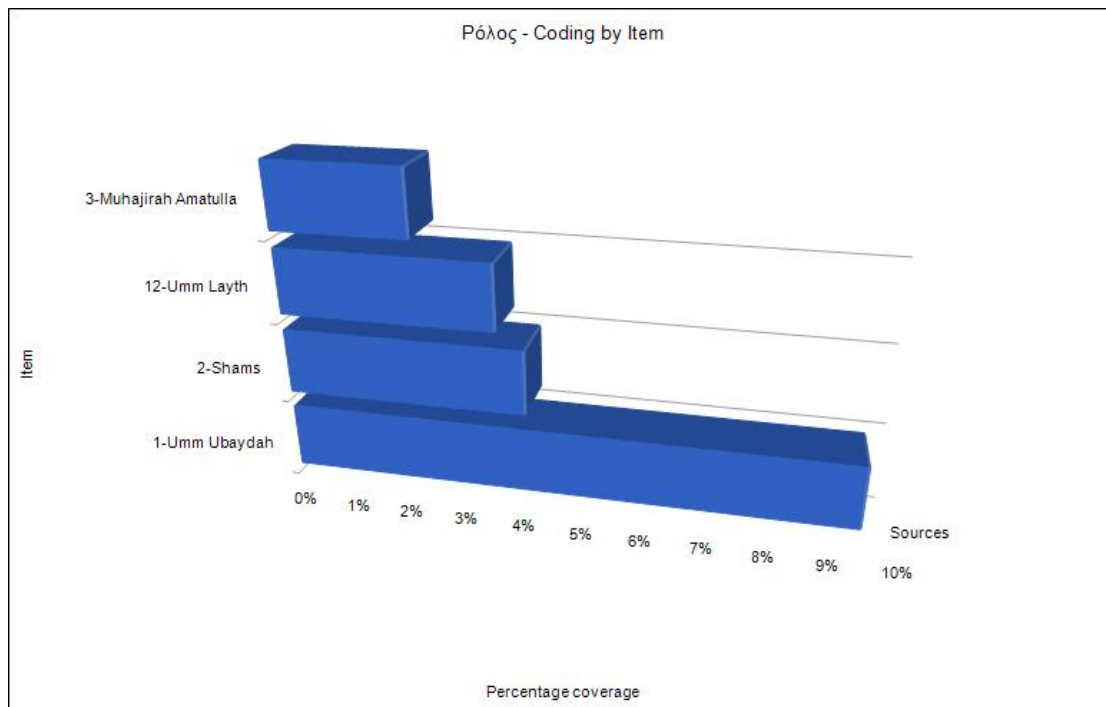
«Maybe the time for us to participate is soon» -Περίπτωση 1

ή

«Not at the moment...but maybe one day soon, it just might happen... which I cannot wait for» -Περίπτωση 10

Στο Σχήμα 4 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την υιοθέτηση ρόλου.

²⁹ an (sic)

Σχήμα 4. Υιοθέτηση ρόλου

Θετική εικόνα. Η προσκόλληση στην ταυτότητα του ISIS ή του φύλου τους, η υιοθέτηση συνεπαγόμενου ρόλου καθώς και η αποδοχή από το νέο κοινωνικό περιβάλλον φαίνεται να προσφέρουν στις γυναίκες του δείγματος θετική εικόνα. Ενδεικτικές αναρτήσεις είναι:

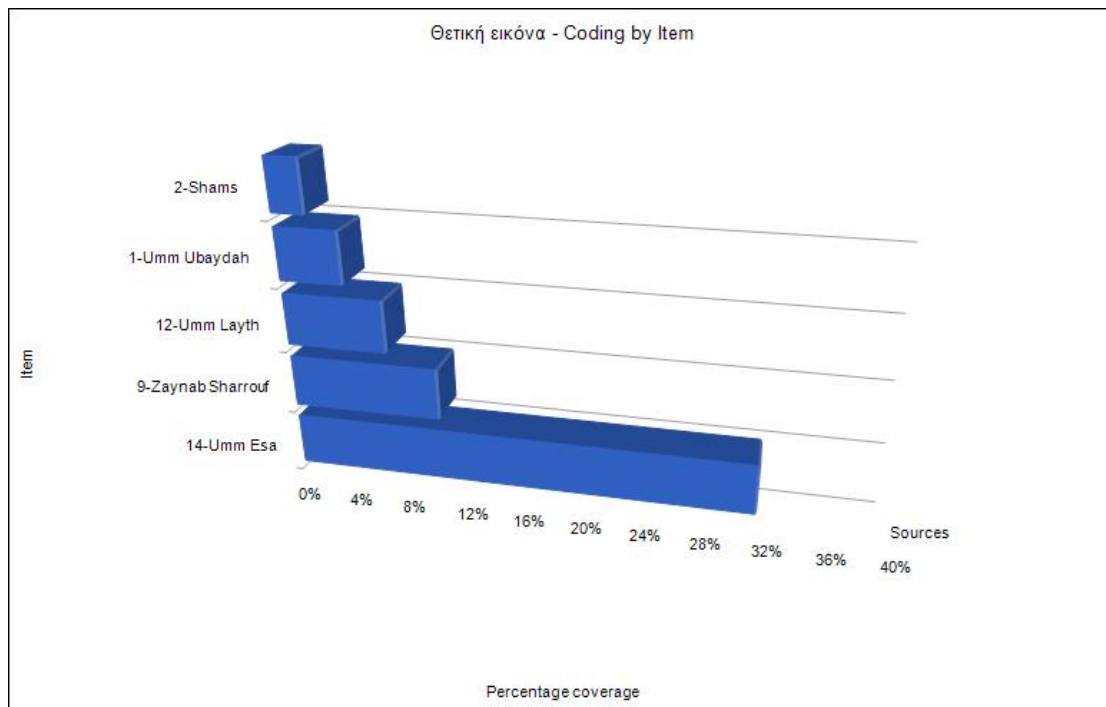
«From a girl I become a mother, and with that I have become stronger» -

Περίπτωση 2

ή

«Honourably under the law of Shariah» -Περίπτωση 12

Στο Σχήμα 5 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη θετική εικόνα.

Σχήμα 5. Θετική εικόνα

Ψυχολογικές λειτουργίες ταυτότητας. Από τις πέντε ψυχολογικές λειτουργίες που εξυπηρετεί η κοινωνική ταυτότητα, στο δείγμα ανιχνεύτηκαν οι τρεις: ανήκειν, διακριτότητα, ικανότητα για δράση.

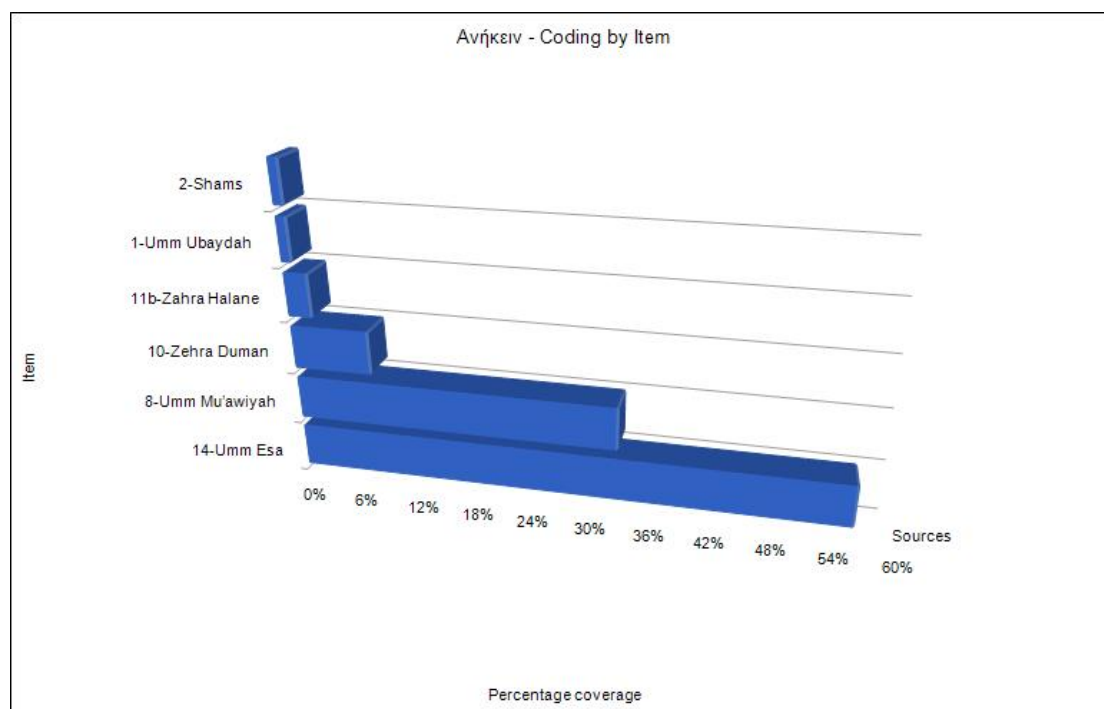
Το ανήκειν συγκεντρώνει τις περισσότερες αναφορές. Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις αντιπαραβάλλεται το τωρινό ανήκειν με το προηγούμενο μη ανήκειν στην παλαιά κοινωνική ομάδα, όπως «*I have never been public with my Jihadi views*» -Περίπτωση 10. Φράσεις που αναδεικνύουν περαιτέρω τη σημασία του ανήκειν είναι:

«*My companions fid dunyah [in the world]*» -Περίπτωση 1

ή

«The sisterhood in Dawla³⁰ is amazing, the bonding immediate and no fake relationship, based on love fillah³¹ only» -Περίπτωση 14

Στο Σχήμα 6 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν το ανήκειν.

Σχήμα 6. Ανήκειν

Η διακριτότητα παίρνει τρεις μορφές: διακριτότητα όσον αφορά την κοινωνική ταυτότητα του φύλου (άνδρας - γυναίκα), διακριτότητα μεταξύ απίστων και μουσουλμάνων, διακριτότητα μεταξύ των ίδιων των μουσουλμάνων, καθώς δεν είναι όλοι τους σωστοί και συνεπείς πιστοί. Παραδείγματα τα οποία αντανakλούν τις μορφές αυτές διακριτότητας είναι:

³⁰ Dawla (ελληνικά: Κράτος - εν προκειμένω το 'Ισλαμικό Κράτος')

³¹ fillah (ελληνικά: για τη χάρη του Αλλάχ)

«Allah fashioned men to endure jihad with strength, just like He fashioned women to bare children & He loves those who take care of their duty» -

Περίπτωση 1 (Διακριτότητα κοινωνικής ταυτότητας φύλου: άνδρας - γυναίκα)

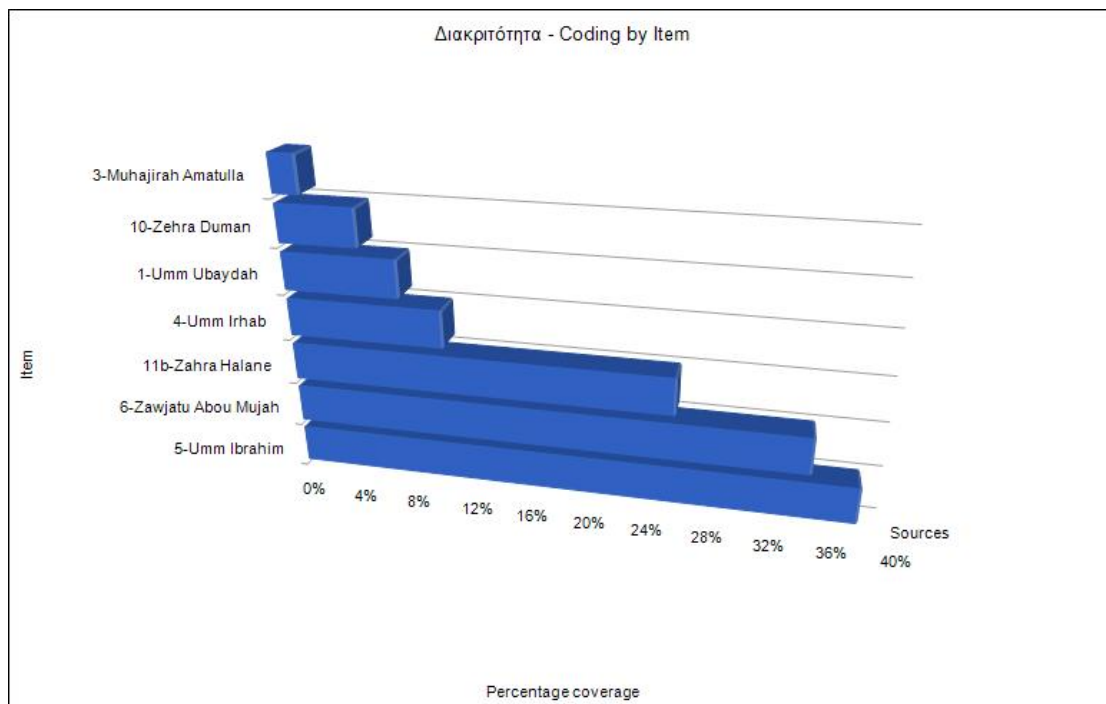
ή

«Coz unlike other armies, IS isn't void of men» -Περίπτωση 3 (Διακριτότητα μεταξύ ISIS - «άλλου»)

ή

«Some muslims are condemning [sic] the slaughtering of a dirty US kaffir [non-believer]. Saying don't associate us with them. Pathetic! What pathetic muslims!» -Περίπτωση 4 (Διακριτότητα μεταξύ μουσουλμάνων)

Στο Σχήμα 7 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη διακριτικότητα.

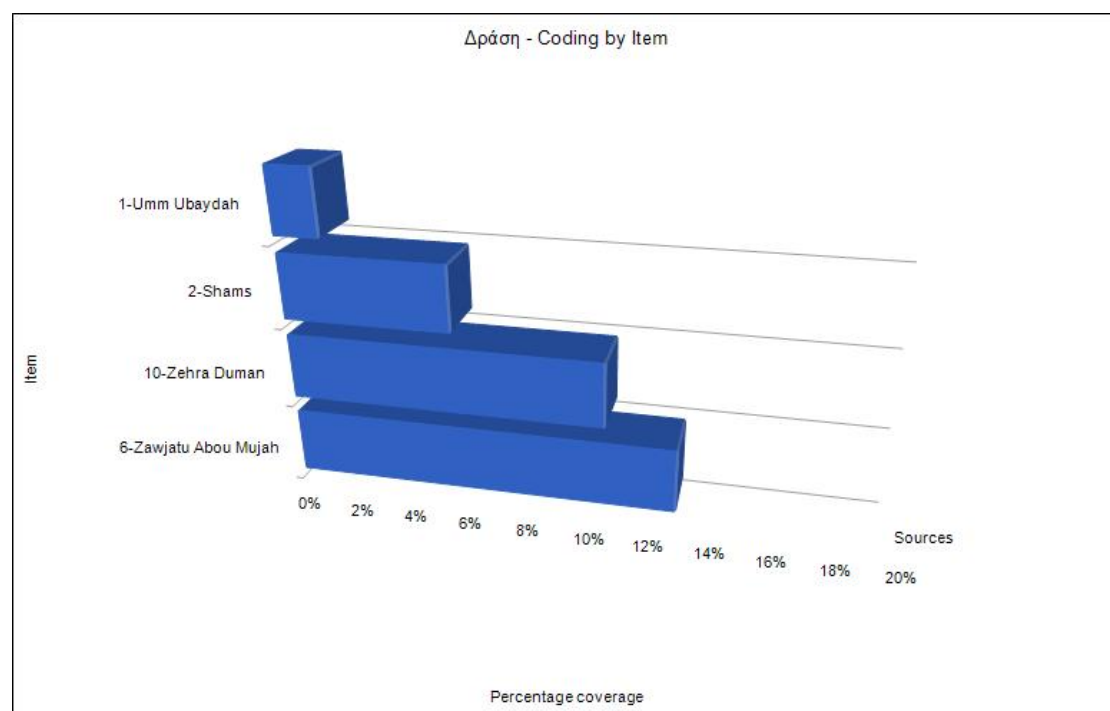

Σχήμα 7. Διακριτότητα

Και η ικανότητα δράσης παίρνει τρεις μορφές: ικανότητα δράσης ως ετοιμότητα των γυναικών να εγκαταλείψουν τον τόπο διαμονής τους για να μεταβούν στα εδάφη του ISIS, όπως φαίνεται από τη φράση «*I couldn't sit back 1 second*» (Περίπτωση 10)· ικανότητα δράσης ως σωστές μητέρες και σύζυγοι ή μέσω της ανάληψης ρόλων όπως εκείνων της δασκάλας και της νοσοκόμας· ικανότητα δράσης ως προς τη συμμετοχή στις πολεμικές επιχειρήσεις, η οποία προσώρας τους απαγορεύεται, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η περίπτωση 1:

«I wonder if I can pull a Mulan and enter the battle field»

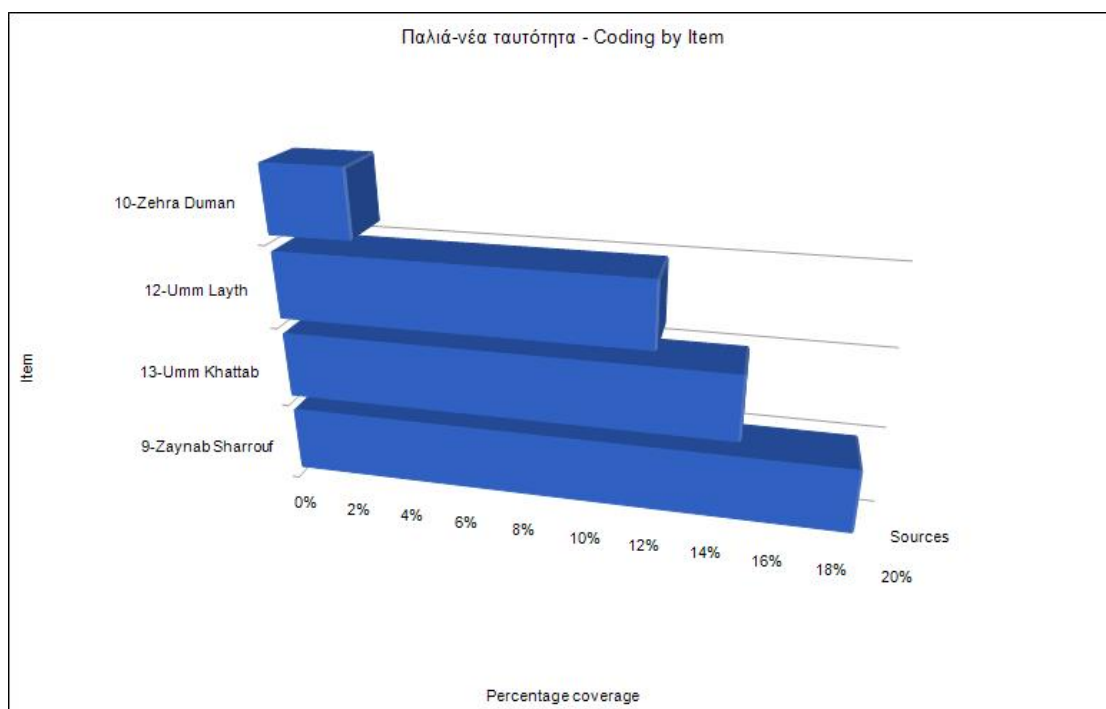
Στο Σχήμα 8 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την ικανότητα δράσης.

Σχήμα 8. Ικανότητα δράσης

Σύγκριση παλιάς και νέας ταυτότητας. Οι αναφορές που γίνονται στην παλιά δυτική ταυτότητα σχετίζονται με την αδυναμία τους να εκφράσουν ανοιχτά τις

απόψεις τους περί τζιχάντ (*«I have never been public with my Jihadi views»* - Περίπτωση 10), τη στενή σχέση που είχαν με την οικογένεια τους (όπως φαίνεται έντονα στις περιπτώσεις 12 και 13) καθώς και τις λανθασμένες απόψεις περί φεμινισμού που προσπαθεί να ενσταλάξει στις εκπροσώπους του φύλου τους η δυτική κοινωνία (*«We are created to be mothers and wives – as much as the western society has warped your views on this with a hidden feminist mentality»*- Περίπτωση 12). Από την άλλη, οι αναφορές στη νέα ισλαμική-τζιχαντιστική ταυτότητα σχετίζονται με την ανωτερότητά της -καθώς οτιδήποτε κάνουν τώρα είναι «για τη χάρη του Αλλάχ»- τη νέα καλύτερη οικογένεια που έχουν αποκτήσει -η οποία έχει ως βάση την αγάπη για τον Αλλάχ- αλλά και την υιοθέτηση ρόλων που πραγματικά αρμόζουν στις γυναίκες. Στο Σχήμα 9 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη σύγκριση παλιάς και νέας ταυτότητας.

Σχήμα 9. Σύγκριση παλιάς και νέας ταυτότητας

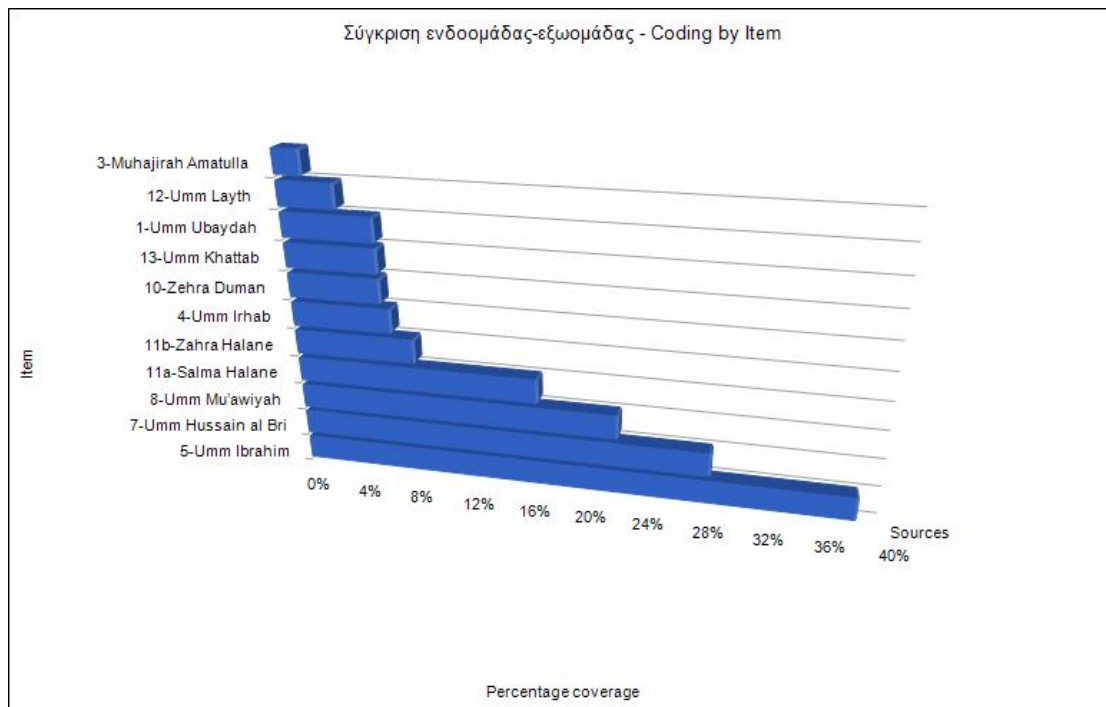
Σύγκριση ενδοομάδας - εξωομάδας. Μέσα από τα λόγια των γυναικών του δείγματος γίνονται συγκρίσεις μεταξύ της ενδοομάδας, δηλαδή του «εμείς», και της εξωομάδας, δηλαδή του «αυτοί». Στο «εμείς» συμπεριλαμβάνονται οι μουσουλμάνοι οι οποίοι συμμορφώνονται προς τα κελεύσματα της τζιχάντ, ενώ στο «αυτοί» οι άπιστοι δυτικοί που θέλουν να βλάψουν τους μουσουλμάνους αλλά και οι αποστάτες, οι οποίοι δηλώνουν μεν μουσουλμάνοι αλλά δεν εκπληρώνουν τον σκοπό τους ως πιστοί. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι:

«You Modern Muslims can sympathize with the Kuffar all you want but in the end they will blame you and label you a terrorist, just like us...» -Περίπτωση 5

ή

«How can you live amongst people who desire to get rid of islam ... Wallahi [I swear to God] these Kuffar and Munafiqeen [hypocrites] will do anything to cause the Muslimeen [Muslims] harm» -Περίπτωση 13

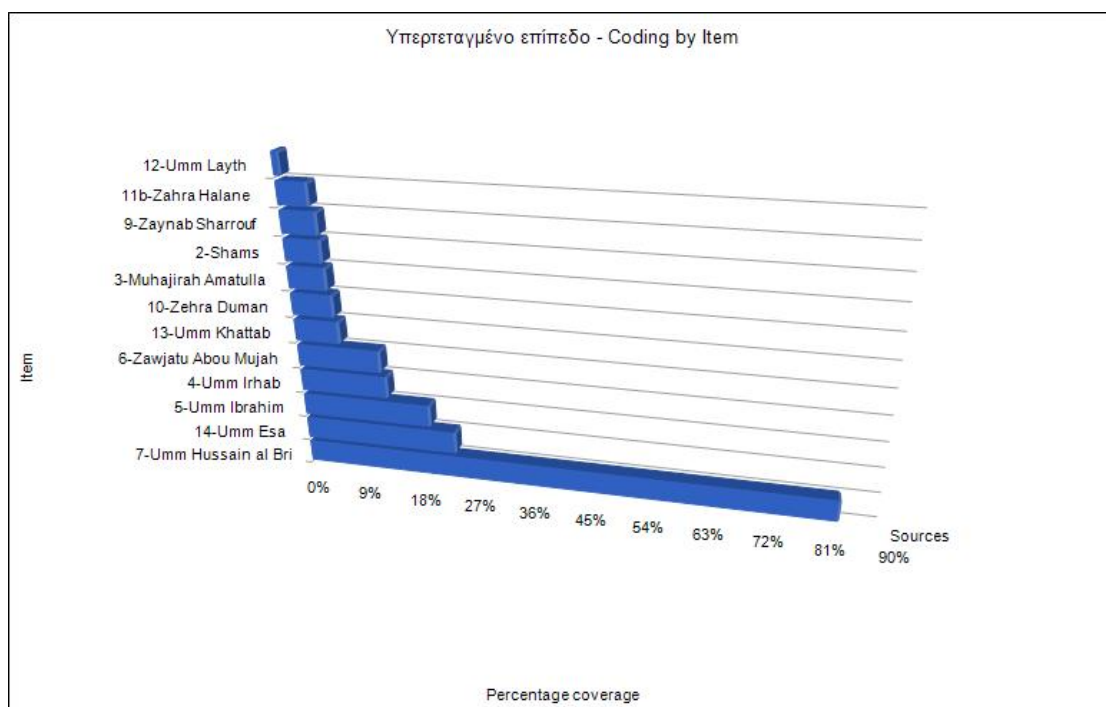
Στο Σχήμα 10 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη σύγκριση ενδοομάδας - εξωομάδας.

Σχήμα 10. Σύγκριση ενδοομάδας - εξωομάδας

Επίπεδα αφαίρεσης. Οι καθαρά προσωπικές αναφορές σχετίζονται με περιστατικά που έχουν βιώσει οι γυναίκες αυτές (όπως π.χ. οι περιπτώσεις 2 και 3) αλλά και με συναισθήματα της στιγμής. Τέτοιου είδους αναφορές, όμως, δεν θεωρούνται επαρκείς για την άντληση πληροφοριών σχετικά με την προσωπική τους ταυτότητα. Σε σχέση με το ενδιάμεσο, δηλαδή την κοινωνική ταυτότητα, αυτό/αυτή αναδύεται μέσα από αναφορές στην ταυτότητα φύλου ή την ταύτιση με τους σκοπούς του ISIS, όπως αναφέρθηκε στην παραπάνω ενότητα. Εκείνο που υπερτονίζεται είναι το τρίτο επίπεδο αφαίρεσης, αυτό, δηλαδή, της υπερτεταγμένης ταυτότητας. Στα λόγια των γυναικών του δείγματος επισημαίνεται συχνά πως ό,τι πράττουν πρέπει να γίνεται για τη χάρη του Αλλάχ. Συγκεκριμένα: α) η μετάβαση στο Χαλιφάτο πρέπει να γίνεται μόνο για τη χάρη του Αλλάχ (*«Do it for the sake of Allāh. Because when you come here for any other reason than Allāh, you will be disappointed in the end»* - Περίπτωση 2), β) η αγάπη και η αδελφосύνη με τις άλλες γυναίκες εδράζεται στην αναζήτηση της χάριτος του Αλλάχ (*«the sisterhood in Dawla is amazing, the bonding*

immediate and no fake relationship, based on love fillah only» -Περίπτωση 14), γ) η αγάπη μεταξύ δύο συζύγων έχει ως σημείο αναφοράς τη χάρη του Αλλάχ («*when you love someone for the sake of Allāh, He will 'tie' a knot between our hearts and make the attachment strong, regardless the differences between two of you*» -Περίπτωση 2)· με μια κουβέντα, δείχνουν να εκτιμούν το κάθε τι και την κάθε στιγμή λόγω της αναγωγής στον Αλλάχ («*As mundane as some of the day to day tasks may get, still you truly value every minute here for the sake of Allah*» -Περίπτωση 12). Έτσι, λοιπόν, το θρησκευτικό στοιχείο -όπως συνοψίζεται στη φράση «για τη χάρη του Αλλάχ»- δημιουργεί ένα ευρύτερο πεδίο, μια υπερτεταγμένη ταυτότητα, στην οποία υπάγονται τα δύο προηγούμενα επίπεδα αφαίρεσης. Στο Σχήμα 11 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν το υπερτεταγμένο επίπεδο.

Σχήμα 11. Υπερτεταγμένο επίπεδο

Θεωρία τριγωνισμού του Mugny

Στρατηγικές επιρροής. Στο δείγμα εντοπίζονται οι -κατά Mugny- τρεις στρατηγικές που ακολουθεί η μειονότητα· γίνονται, δηλαδή, ξεκάθαροι οι στόχοι επιρροής - σύγκρουσης, είναι σαφής η ταυτότητα της μειονότητας που επιδιώκει την επιρροή, η σύγκρουση διατηρείται.

Αναφορικά με την πρώτη στρατηγική, ως στόχος επιρροής ορίζονται οι απανταχού μουσουλμάνοι - αποδέκτες του μηνύματος του ISIS, ενώ ως στόχος σύγκρουσης η Δύση και οι μουσουλμάνοι αποστάτες, όπως γίνεται εμφανές από τις παρακάτω αναρτήσεις:

«is a Must (fardh ayn) upon all Muslims» -Περίπτωση 1

ή

«Some muslims are condemning [sic] the slaughtering of a dirty US kaffir [non-believer]. Saying don't associate us with them. Pathetic! What pathetic muslims!» -Περίπτωση 4

ή

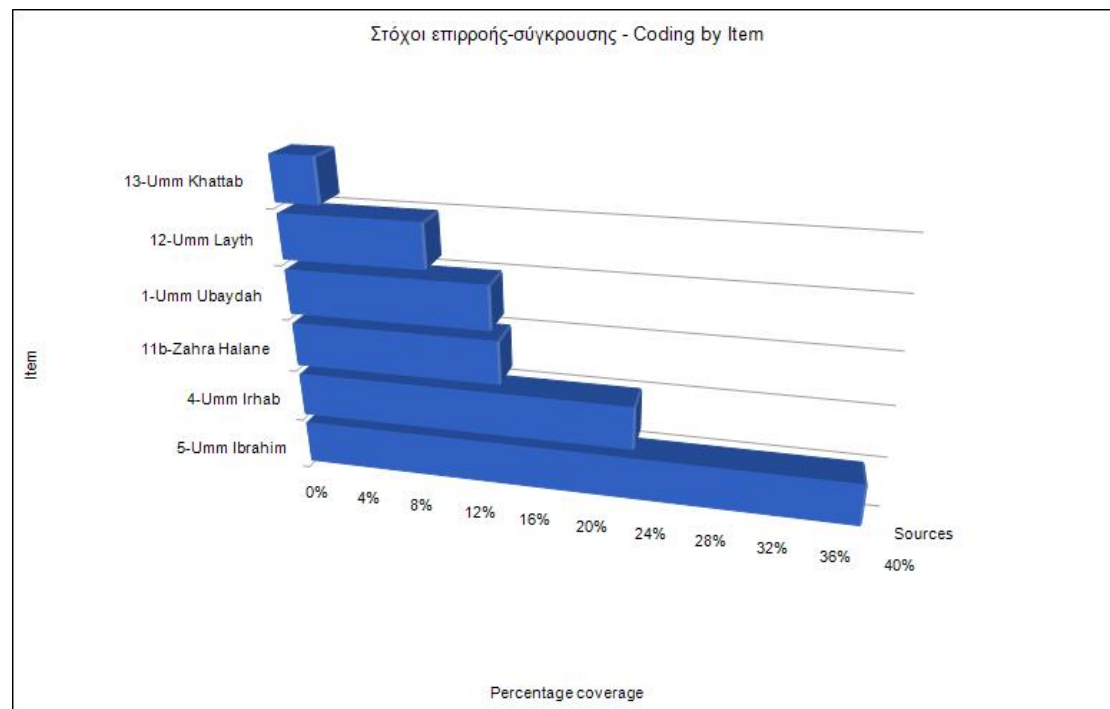
«The kuffar [disbeliever] needs to understand we are the UMMAH of MOHAMMED SAW!!!³²» -Περίπτωση 11

ή

«Know this Cameron/Obama, you and your countries will be beneath our feet and your Kufr [non-believers] will be destroyed, this is a promise from Allah swt that we have no doubt over» -Περίπτωση 12

³² MOHAMMED SAW (ελληνικά: ο έχων την ευλογία και ειρήνη του Αλλάχ)

Στο Σχήμα 12 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τους στόχους επιρροής - σύγκρουσης.

Σχήμα 12. Στόχοι επιρροής - σύγκρουσης

Σε σχέση με τη δεύτερη στρατηγική, οι γυναίκες αυτές έχουν δομήσει ξεκάθαρη ταυτότητα, συγκεκριμένα αυτή του μέλους της μειονότητας ISIS (βλ. ΘΚΤ)

Αναφορικά τώρα με την τρίτη στρατηγική, οι γυναίκες του δείγματος φαίνεται με τα λόγια τους να προτρέπουν τους ομοδόξους τους, όπου κι αν αυτοί βρίσκονται, να διεξάγουν δολοφονικές επιχειρήσεις κατά των απίστων, ενώ ταυτοχρόνως δικαιολογούν τη χρήση βίας από το 'Ισλαμικό Κράτος'. Παραδείγματα φράσεων που σχετίζονται με τη διατήρηση της σύγκρουσης είναι:

«let the truthful Muslims make Hijra. If you don't, your [sic] only adding fuel to the fire. Which means, attacks on your soil»

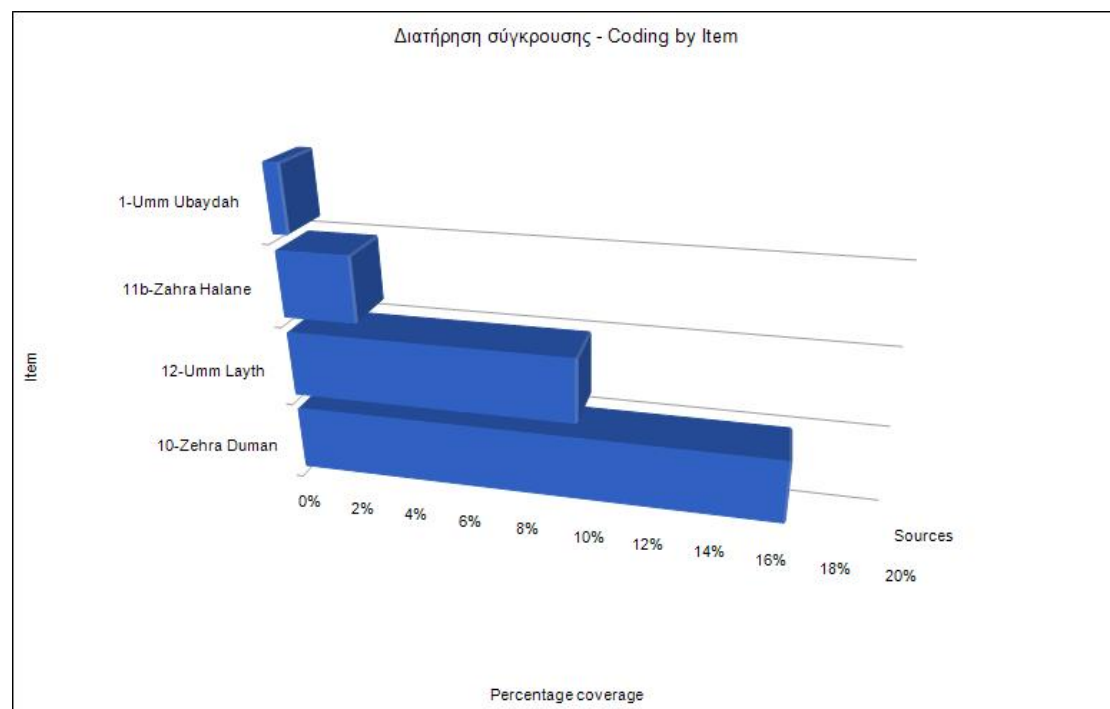
και

«Kill Kuffar in alleyways, stab them and poison them. Poison your teachers.

Go to haram restaurants and poison the food in large quantities» -Περίπτωση

10

Στο σχήμα 13 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη διατήρηση της σύγκρουσης.

Σχήμα 13. Διατήρηση σύγκρουσης

Συμπεριφορά αντιπάλου. Στο δείγμα εντοπίζονται σχετικές αναφορές. Ως συμπεριφορά του αντιπάλου εκλαμβάνονται οι βομβαρδισμοί εναντίον του 'Ισλαμικού Κράτους' από το καθεστώς του -κατά ISIS- αποστάτη Μπασάρ αλ Άσαντ³³ καθώς και η στοχοποίηση των μουσουλμάνων από τη Δύση. Παραδείγματα αποτελούν:

«Yesterdays blood wasn't enough,

³³ Μπασάρ αλ Άσαντ: Πρόεδρος Συρίας. Ανήκει στη θρησκευτική ομάδα των Αλαουιτών. Αυτή συνιστά κλάδο του σιιτικού Ισλάμ (αντιπάλου δόγματος προς το σουνιτικό, ακραία συνιστώσα του οποίου είναι ο τζιχαντισμός).

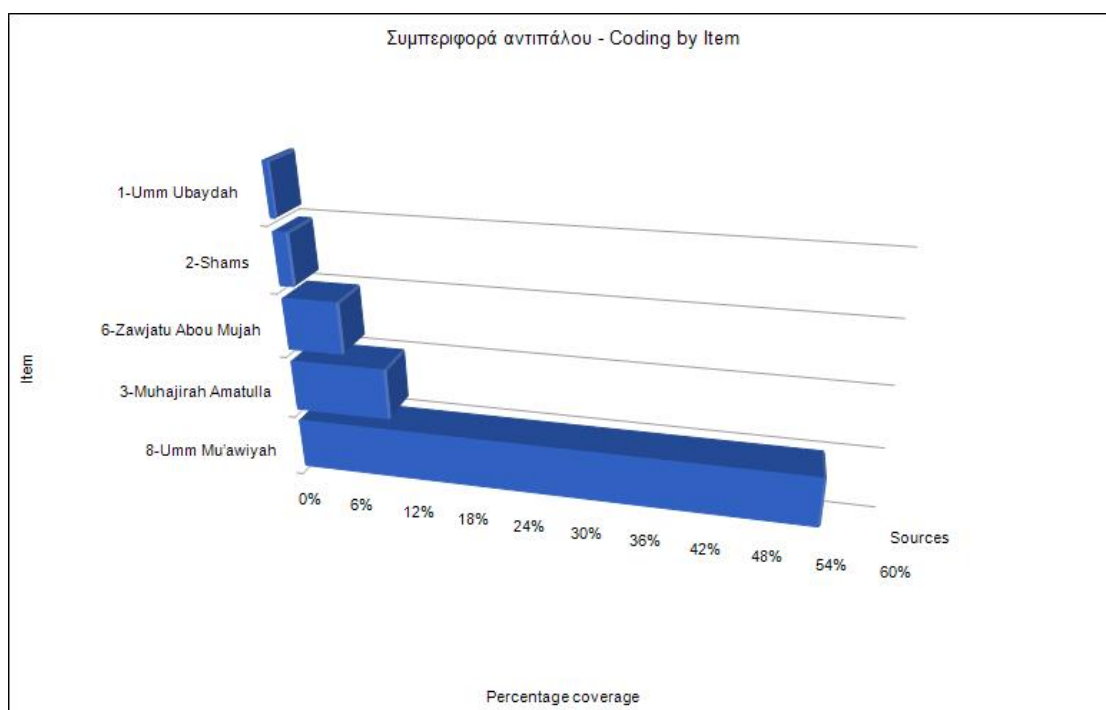
The planes are back!!

May Allah's Curse be upon the oppressors» -Περίπτωση 3

ή

«Wallahi [I swear to God] these Kuffar and Munafiqeen [hypocrites] will do anything to cause the Muslimeen [Muslims] harm» -Περίπτωση 13

Στο Σχήμα 14 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τη συμπεριφορά του αντιπάλου.

Σχήμα 14. Συμπεριφορά αντιπάλου

Απανθρωποποίηση

Ενώ η απανθρωποποίηση δεν συμπεριλαμβανόταν στην αρχική διερεύνηση θεματικών κατηγοριών, λόγω των συχνών αναφορών αποφασίστηκε να προστεθεί. Οι γυναίκες του δείγματος εμφανίζονται να στηλιτεύουν, με υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς, τον εχθρό, όπως:

«I was happy to see the beheading of that kaafir [non-believer], I just rewinded to the cutting part. Allahu akbar! [God is the greatest!] I wonder what was he thinking b4 the cut»

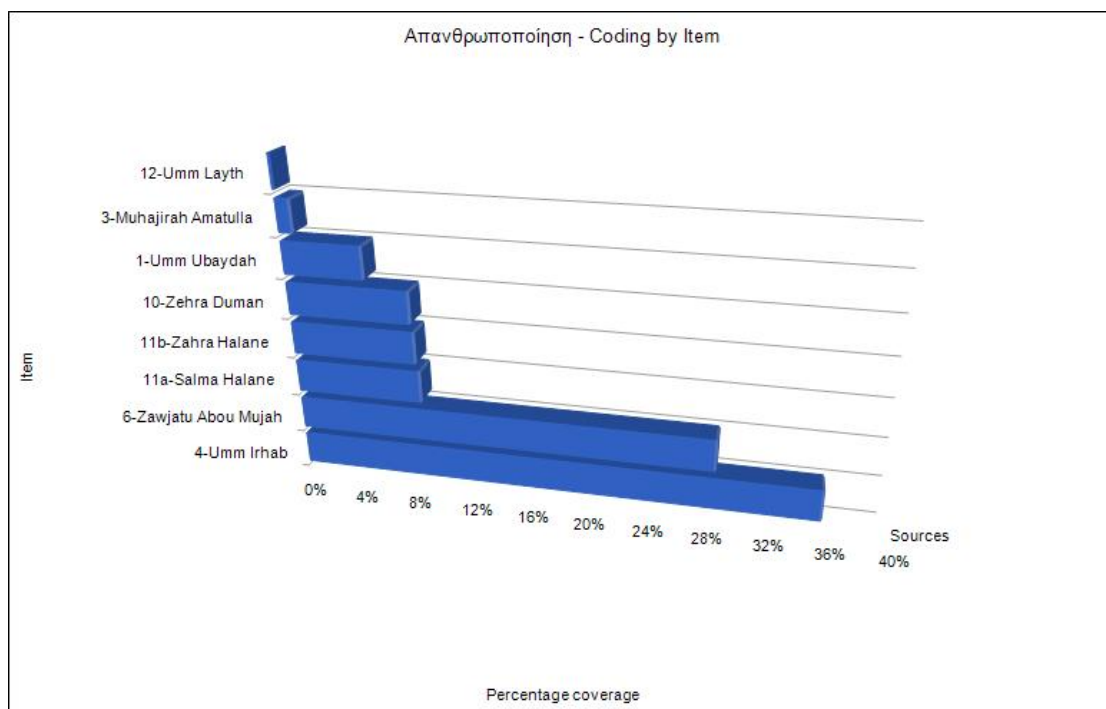
και

«sons of pigs and monkey» -Περίπτωση 4

ή

«dirty dogs. throwing bombs» -Περίπτωση 6

Στο Σχήμα 15 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την απανθρωποποίηση.

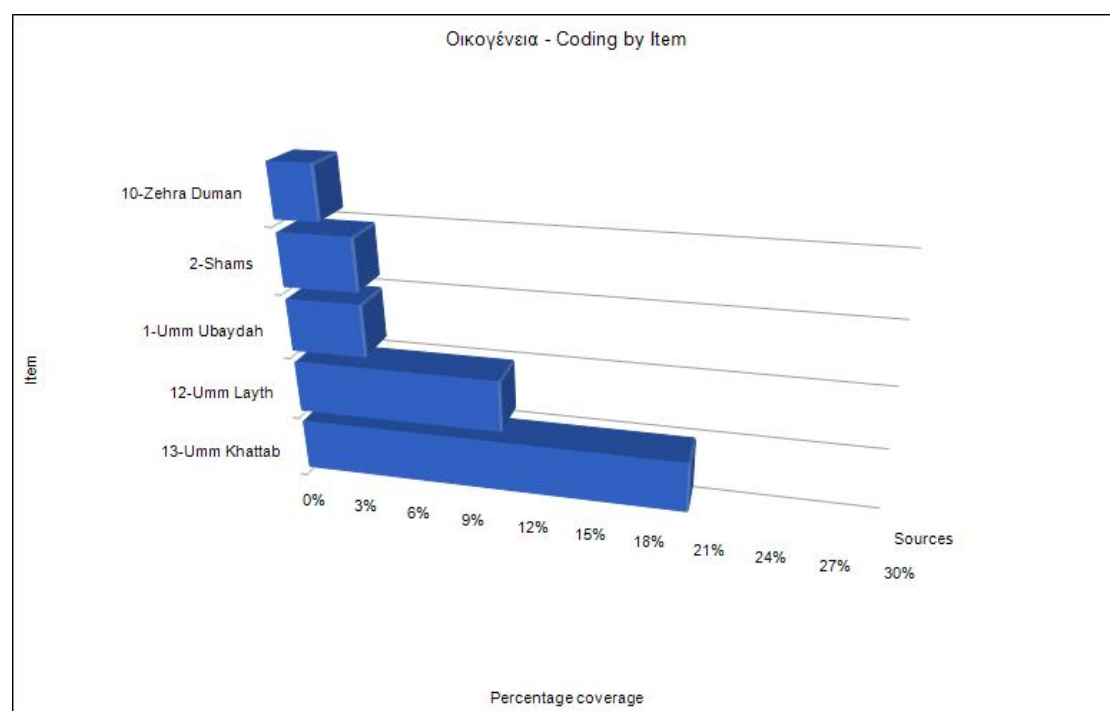

Σχήμα 15. Απανθρωποποίηση

Οικογένεια

Μέσα στο δείγμα συναντάμε αναφορές των γυναικών αφενός στις οικογένειές τους, τις οποίες εγκατέλειψαν για να ενταχθούν στο ISIS αφετέρου στη θλίψη που αντιλαμβάνονται ότι προκάλεσαν στους γονείς τους με την απόφασή τους να φύγουν. Η οικογένεια χαρακτηρίζεται ως το μεγαλύτερο εμπόδιο και για τις ίδιες (*«The biggest Fitnah [trial] once you arrive in the land of Jihad is your family»* - Περίπτωση 12).

Στο Σχήμα 16 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την οικογένεια.

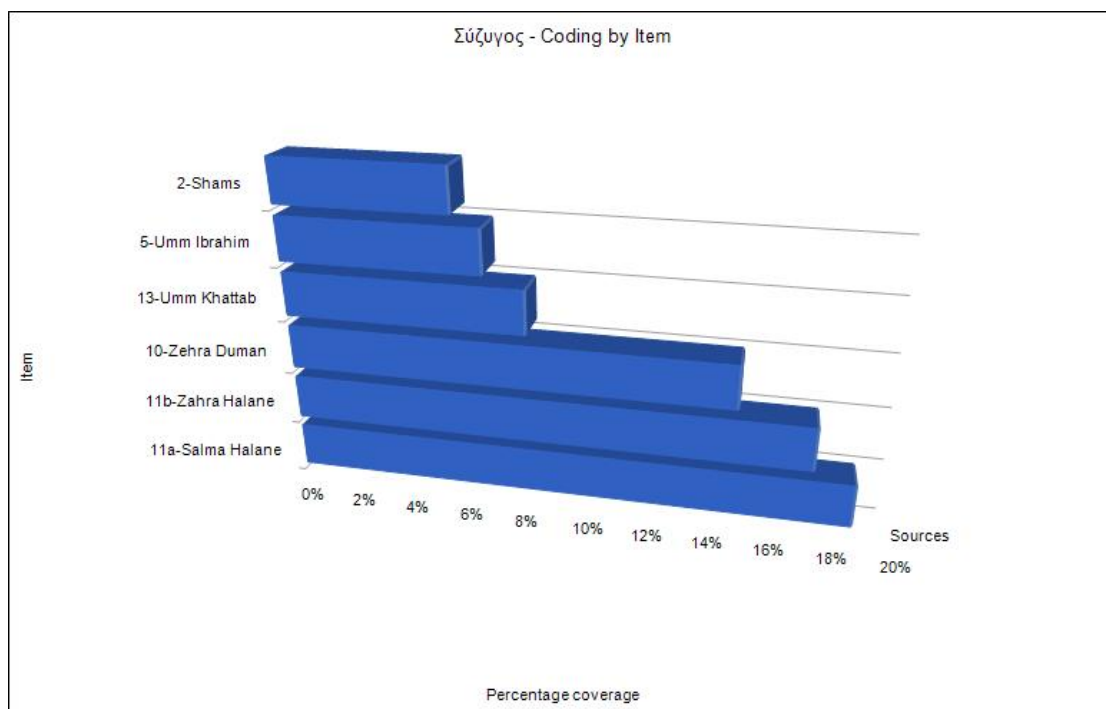
Σχήμα 16. Οικογένεια

Σύζυγος

Κάποιες γυναίκες εκδηλώνουν έντονη ανησυχία για ενδεχόμενη απώλεια του συζύγου τους (*«Nothing beats the palpitation that a Mujahid's wife has whilst*

checking list names of the Martyrs» -Περίπτωση 2) ενώ ορισμένες από τις ήδη χήρες εκφράζουν θλίψη και μια εξ αυτών, παράπονο («*#Nobodycaresaboutthewidow*» - Περίπτωση 5). Ταυτοχρόνως, όμως, η θλίψη τους συνδυάζεται με συναισθήματα ευτυχίας τα οποία προκύπτουν από τη βεβαιότητα ότι ο σύζυγος τους κέρδισε τον παράδεισο, μια θέση στον οποίον ελπίζουν να κατακτήσουν και οι ίδιες («*He was a blessing from Allah swt (heart) please make dua (prayers) Allah accepts him and I will join him very soooooon:')*» -Περίπτωση 11 ή «*My hearts joy, my husband my bestfriend shaheed inshallah [martyred, God willing], some days I miss u more but in jannah [heaven] is everlasting joy*» -Περίπτωση 13).

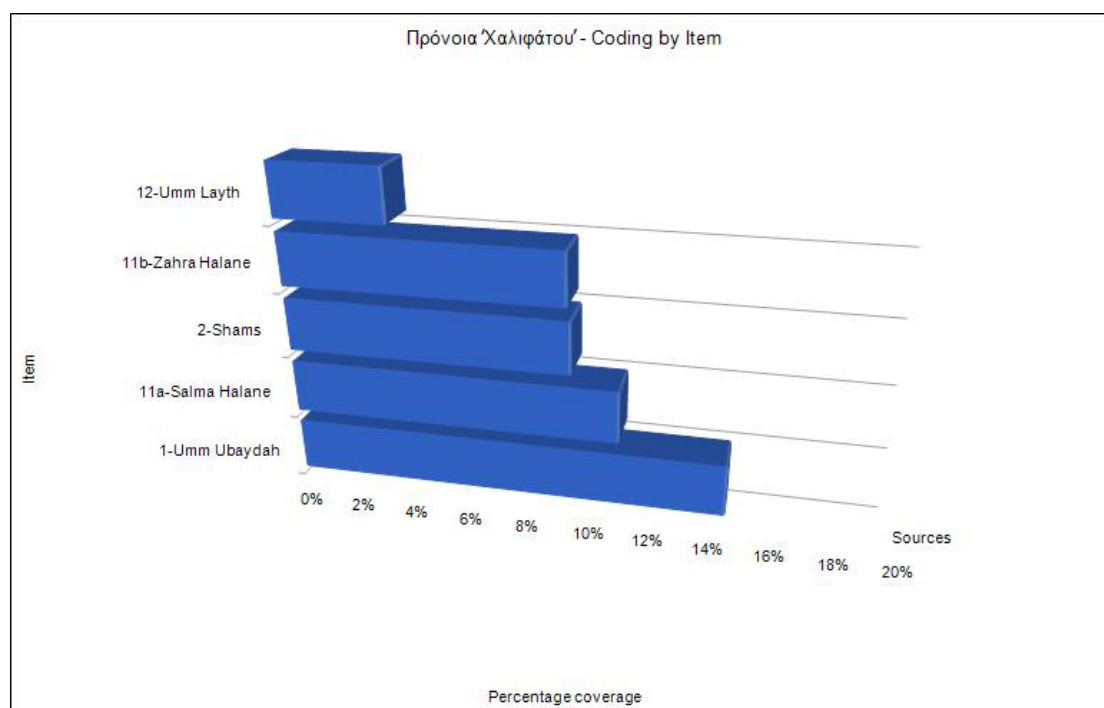
Στο Σχήμα 17 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν τους συζύγους τους.

Σχήμα 17. Σύζυγος

Πρόνοια ‘Χαλιφάτου’

Οι αναφορές σε πρόνοιες του ‘Χαλιφάτου’ αφορούν τα: α) δωρεάν στέγαση, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ένδυση, φαγητό, ηλεκτρικές συσκευές, β) εφάπαξ επίδομα νεονύμφων. Στο Σχήμα 18 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την πρόνοια του ‘Χαλιφάτου’.

Σχήμα 18. Πρόνοια ‘Χαλιφάτου’

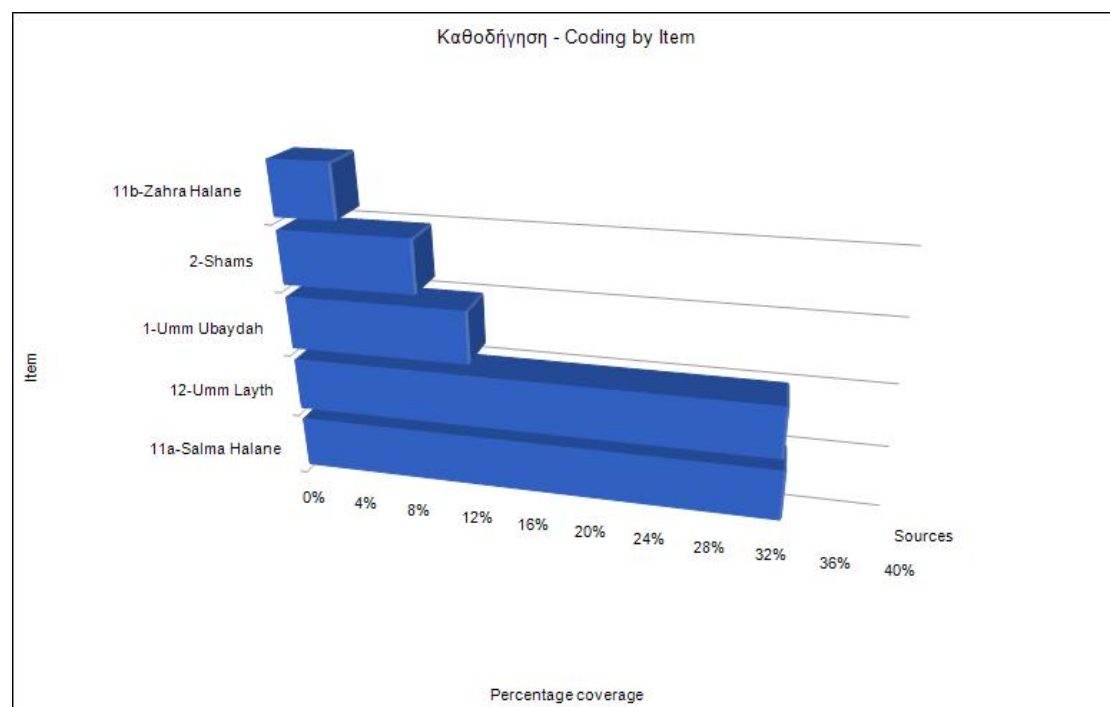
Καθοδήγηση

Μέρος των αναρτήσεων των γυναικών σχετίζεται με την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης προς όσες επιθυμούν να μεταβούν στο ‘Χαλιφάτο’. Συγκεκριμένα παρέχονται: α) χρηστικές πληροφορίες για το ταξίδι («*ya akhwaat*³⁴ *don't pack too much*» και «*book the earliest tickets available*» -Περίπτωση 11), β) ενημέρωση για το

³⁴ *ya akhwaat* (ελληνικά: ω, αδελφές)

γάμο και τη ζωή στο ‘Χαλιφάτο’ (*«Its best if you arrange someone that you want to get married ie through a muhajir sister who is married so her husband can help find you a husband hence you’ll have time to know who he is etc Its better that way then staying at a maqar³⁵ and waiting»* -Περίπτωση 11 και *« Daily routine depends on how you spend your free time. You can form a halaqat-group³⁶ among sisters and study together. Or, you can spend by reading and do what-ever you like»* -Περίπτωση 2), γ) ‘ζωντανή’ επικοινωνία μέσω διαδικτύου για περαιτέρω συμβουλές (*«if any sisters need advice then they can kik me»* -Περίπτωση 12).

Στο Σχήμα 19 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την καθοδήγηση.

Σχήμα 19. Καθοδήγηση

³⁵ maqar (ελληνικά: σπίτι)

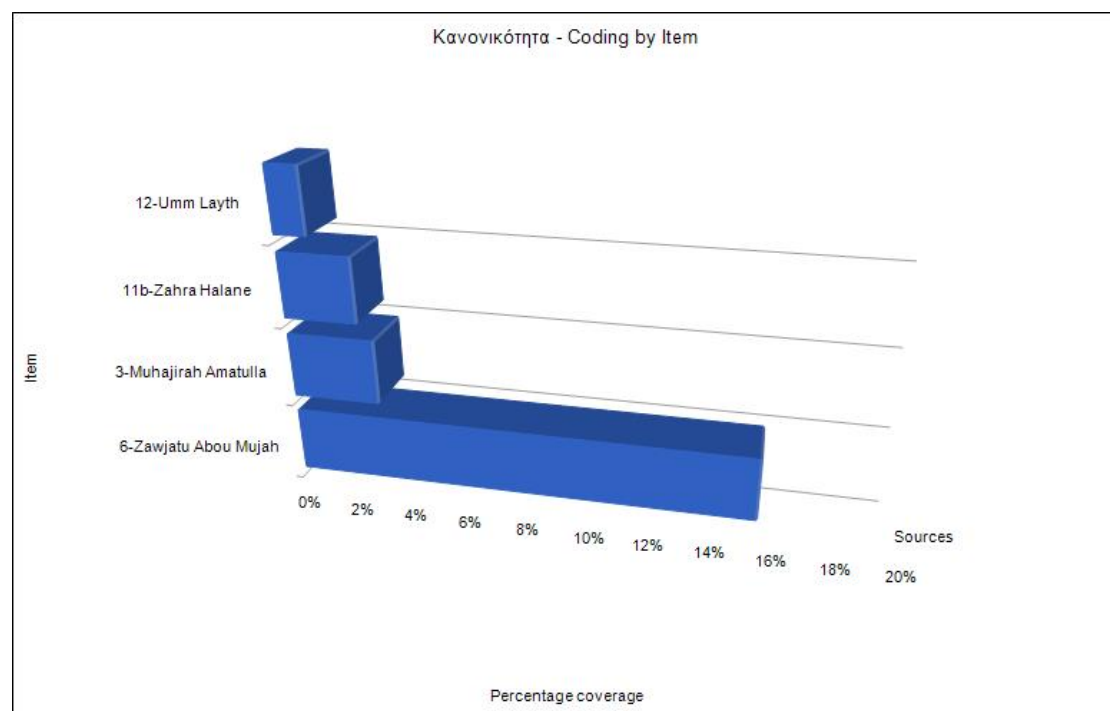
³⁶ halaqat-group (ελληνικά: φροντιστήριο)

Κανονικότητα

Μια άλλη κατηγορία αναρτήσεων επικεντρώνει σε σημεία εκείνα της ζωής στο ‘Χαλιφάτο’ που υποδηλώνουν κανονικότητα. Ενδεικτικά:

«[A] normal day for a Muhajirah revolves around the same duties as a normal housewife» -Περίπτωση 12

Στο Σχήμα 20 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την κανονικότητα στο ‘Χαλιφάτο’.

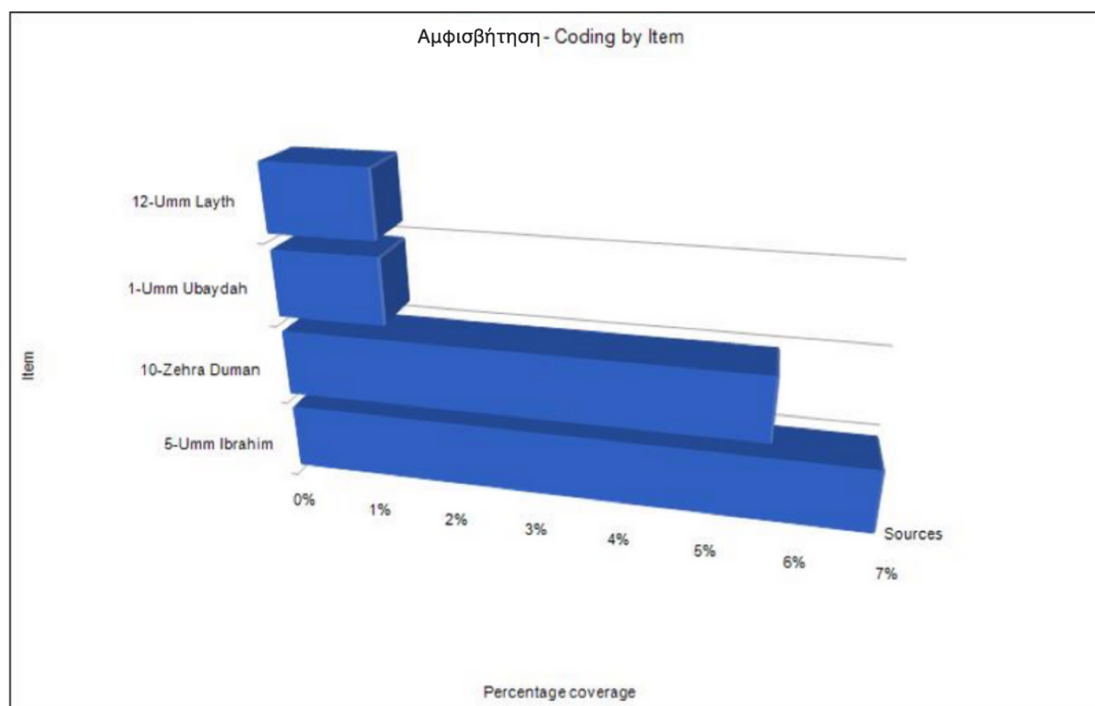

Σχήμα 20. Κανονικότητα

Αμφισβήτηση

Μέσα από συγκεκριμένες αναρτήσεις διαφαίνεται ότι ορισμένες γυναίκες έχουν απομυθοποιήσει κάπως το ‘Χαλιφάτο’ ενώ κάποιες άλλες εμφανίζονται - αμυδρά έστω- να αμφισβητούν αποφάσεις του. Η αμφισβήτηση σχετίζεται, κυρίως, με την ανάληψη ρόλου στα πεδία των μαχών, όπως, για παράδειγμα, αναφέρει η

περίπτωση 10: «*not at the moment...but maybe one day soon, it just might happen... which I cannot wait for*». Στο Σχήμα 21 παρουσιάζεται η αναλογία μεταξύ των γυναικών, οι αναρτήσεις των οποίων αφορούν την αμφισβήτηση.

Σχήμα 21. Αμφισβήτηση

Συζήτηση

Αναδομώντας την κοινωνική ταυτότητα

Η έρευνα για τις γυναίκες που αποφασίζουν να ενταχθούν στο ISIS υποστηρίζει πως ό,τι αυτές αναζητούν περισσότερο είναι η «επιδιόρθωση» της κατακερματισμένης κοινωνικής ταυτότητας που τους έχουν δημιουργήσει οι δυτικές κοινωνίες (Weedon, 2016). Όπως φάνηκε από τη μελέτη του δείγματος, μέσα στο ISIS έχουν καταφέρει να δομήσουν καινούργια κοινωνική ταυτότητα, η οποία περιλαμβάνει δύο συνιστώσες: αυτήν της ταυτότητας φύλου και εκείνη της κοινωνικής ταυτότητας που συνδέεται με την ιδεολογία.

Η πρώτη συνιστώσα αφορά το διαχωρισμό των δυο φύλων και τους συνεπαγόμενους ρόλους τους. Έτσι, σε αντίθεση με τα λανθασμένα φεμινιστικά πρότυπα που προωθούν οι δυτικές κοινωνίες, ο πρέπων και αποδεκτός ρόλος της γυναίκας είναι αυτός της σωστής συζύγου και μητέρας. Η αποδοχή που κερδίζουν υιοθετώντας τον αναμενόμενο αυτό ρόλο συμβάλλει στην επίλυση της ταυτοτικής σύγκρουσης -την οποία ενδεχομένως βίωναν στις δυτικές κοινωνίες- και οδηγεί σε θετική αυτο-εικόνα και αυτοεκτίμηση (Malik, 2015· Nazari, 2015).

Η δεύτερη συνιστώσα σχετίζεται με την ιδεολογία του ISIS, με τους σκοπούς του οποίου φαίνεται να ταυτίζονται πλήρως· εκφράζουν απέχθεια προς τους δυτικούς απίστους και τους αποστάτες μουσουλμάνους, επιζητούν και ενθαρρύνουν την τιμωρία τους, ομνύουν καθολική επικράτηση του ISIS, το οποίο ταυτίζουν με δίκαιο και αγνό 'κράτος' (Tran, 2014). Διακρίνεται αμυδρά, ωστόσο, να αμφισβητούν ορισμένα θέσφατά του, όπως η απαγόρευση για το φύλο τους να έχει ενεργό συμμετοχή στα πεδία των μαχών. Ακόμη κι έτσι όμως -όπως δείχνουν οι αναρτήσεις τους- δικαιολογούν αυτήν την κατάσταση επικαλούμενες τις τέσσερις

σημαντικότερες γυναίκες του Ισλάμ με αιχμή τον παραδοσιακό ρόλο της μητέρας και της συζύγου που αυτές είχαν υιοθετήσει και για τον οποίο μνημονεύονται σε θρησκευτικά κείμενα αλλά και πολλάκις από ισλαμοδιδασκάλους.

Ο συνδυασμός αυτών των δύο συνιστωσών επιτρέπει την εκπλήρωση των ψυχολογικών λειτουργιών της κοινωνικής τους ταυτότητας. Μέσα από τις αναρτήσεις τους γίνονται αντιληπτές οι τρεις από τις συνολικά πέντε λειτουργίες που προβλέπει η σχετική θεωρία. Συγκεκριμένα: το ανήκειν, η διακριτότητα και η ικανότητα δράσης. Η νέα κοινωνική ταυτότητα, τόσο ως προς τη συνιστώσα του φύλου όσο και ως προς τη συνιστώσα της ιδεολογίας, τους προσφέρει την αίσθηση ότι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι μιας ομάδας μ' έναν σκοπό, κάτι άγνωστο γι' αυτές στη Δύση, όπου βίωναν ανισότητα και αποξένωση λόγω εξωτερικής εμφάνισης, καταγωγής, θρησκείας (Choudhury & Fenwick, 2011· Haslam & Reicher, 2016· Kudnani, 2009· Pantazis & Pemberton, 2009). Επιπλέον, η νέα κοινωνική ταυτότητα τους προσδίδει διακριτότητα -αισθάνονται δηλαδή ότι ανήκουν σε μια ξεχωριστή ομάδα σε σύγκριση με άλλες ομάδες- και η οποία παίρνει τρεις μορφές: α) ως προς το φύλο, δηλαδή ως γυναίκες υιοθετούν απολύτως διαφορετικούς ρόλους από εκείνους των ανδρών στο 'Χαλιφάτο', β) ως προς τους απίστευτους δυτικούς, οι οποίοι κακομεταχειρίζονται το ομόδοξο στοιχείο, γ) ως προς τους μουσουλμάνους εκείνους, οι οποίοι όχι μόνο δεν είναι ταγμένοι στη τζιχάντ αλλά εξισώνουν τους εαυτούς τους με τους δυτικούς. Επίσης, η νέα κοινωνική ταυτότητα τους προσφέρει και την ικανότητα δράσης τόσο μέσα από το ρόλο του φύλου -με το να συμπαραστέκονται στους συζύγους τους και ν' ανατρέφουν τα παιδιά τους- όσο και δια της προπαγανδιστικής τους ενασχόλησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Κατά συνέπεια, η νέα και η παλαιά ταυτότητα συγκρίνονται και η ζυγαριά γέρνει απολύτως προς την καινούργια: εκλαμβάνεται ως ανώτερη, καθώς κάθε

στιγμή και λεπτό αναφέρεται στο υπέρτατο Ον, δηλαδή τον Αλλάχ, τυγχάνει αποδοχής από τον κοινωνικό περίγυρο, εκπληρώνει την αίσθηση του ανήκειν, κάνει τις γυναίκες να αισθάνονται θετικά διακριτές από τους άλλους, τις ωθεί να αναλάβουν δράση.

Αυτο-κατηγοριοποιώντας τον εαυτό

Στις αναρτήσεις των γυναικών δεν συναντάμε ιδιαίτερες αναφορές σε ιδιοσυγκρασιακά τους χαρακτηριστικά παρά μόνο σε παροδικά συναισθήματα, γεγονός το οποίο δεν βοηθά στη συγκρότηση ξεκάθαρης εικόνας για την προσωπική τους ταυτότητα (υποτεταγμένο επίπεδο). Εξ αυτού του λόγου, όπως προαναφέρθηκε, θεωρείται ότι στο συνεχές προσωπικής και κοινωνικής ταυτότητας αυτή που διακρίνεται σαφώς είναι η κοινωνική, η οποία εξυπηρετεί την ομαδική συμπεριφορά, την ταύτιση με την ομάδα καθώς και την αντίληψη αυξημένης διαφοράς με την εξωομάδα (Oakes et al., 1994· Χαντζή, 2013). Εφόσον οι αναφορές στην προσωπική ταυτότητα είναι ελλιπείς και δεν μπορεί να εξαχθεί συγκεκριμένο συμπέρασμα γι' αυτήν, κρίνεται ότι αυτή εξυπηρετείται από την κοινωνική η οποία είναι ευκρινώς εμφανής, τόσο ως προς το φύλο όσο και ως προς την ιδεολογία του ISIS.

Ιδιαίτερης σημασίας μέσα από τις αναρτήσεις των γυναικών κρίνεται το τρίτο επίπεδο αφαίρεσης, αυτό της υπερτεταγμένης ταυτότητας. Το δομούν η λατρεία προς τον Αλλάχ και η πίστη, προσφέροντας τους μια ταυτότητα ανώτερη, πέρα και πάνω από την κοινωνική, η οποία τις ωθεί, μέσω της συμμετοχής τους στην ούμα, να αισθάνονται ζωτικό κύτταρο ενός υπερεθνικού και υπέρ πάντων αγώνα των πιστών εναντίον των απίστων με στόχο την αποκατάσταση της τιμής των ομοδόξων και την επικράτηση απ' άκρη σ' άκρη της γης του 'Χαλιφάτου' (El-Badawy et al., 2015). Έτι περαιτέρω αναδεικνύεται μέσα από τα λόγια τους αυτή η υπερτεταγμένη ταυτότητα

διά των συχνότατων αναφορών τους στη τζιχάντ και τη μαύρη σημαία όπου αναγράφεται «Υπάρχει μόνο ένας Θεός, ο Αλλάχ, και ο Μωάμεθ είναι ο προφήτης Του» -φράση η οποία προέρχεται μεν από το Ισλάμ, την έχει, όμως, οικειοποιηθεί, μετατρέποντάς την σε σύμβολο μίσους, το ISIS και ευρύτερα το παγκόσμιο τζιχαντιστικό κίνημα (McCants, 2016).

Τριγωνισμός εξουσίας και άσκηση επιρροής

Από τις αναρτήσεις των γυναικών του δείγματος προκύπτει σαφής τριγωνισμός της εξουσίας σύμφωνα με τις προβλέψεις της θεωρίας του Mugny (1982). Το ISIS -και ως μέρος του οι γυναίκες του δείγματος- αποτελεί την μειονότητα η οποία επιθυμεί ν' ασκήσει επιρροή, βρίσκεται σε σύγκρουση με την πλειονότητα-εξουσία, εν προκειμένω τη Δύση, και στοχεύει στην επιρροή του πληθυσμού, δηλαδή την παγκόσμια κοινότητα των πιστών (ούμα).

Επιπροσθέτως, εκπληρώνονται και οι τρεις στρατηγικές, όπως τις αναφέρει ο Mugny στη θεωρία του, τις οποίες ακολουθεί η μειονότητα για ν' ασκήσει επιρροή. Συγκεκριμένα: 1. Προκύπτουν με σαφήνεια από τις αναρτήσεις των γυναικών οι στόχοι, αφενός επιρροής αφετέρου σύγκρουσης, του ISIS· αντικειμενοποιούνται, δηλαδή, οι σχέσεις εξουσίας κατά πως προβλέπει η πρώτη στρατηγική. Στόχος, μεν, της επιρροής είναι οι απανταχού μουσουλμάνοι, οι οποίοι πρέπει να ανταποκριθούν στην ευθύνη που έχουν έναντι της τζιχάντ και του 'Χαλιφάτου', στόχος, δε, της σύγκρουσης είναι, στο σύνολό της, η Δύση και οι αποστάτες ομόθρησκοι, οι οποίοι όχι μόνο έχουν εγκαταλείψει τη τζιχάντ αλλά πλείστες όσες φορές συναγελάζονται με τους απίστους, 2. Το ISIS έχει δημιουργήσει ξεκάθαρη ταυτότητα -όπως είδαμε από τα αποτελέσματα αλλά και όπως σχολιάστηκε προηγουμένως- για τις γυναίκες αυτές, τόσο ως προς το ρόλο του φύλου όσο και ως προς την ταύτισή τους με την ιδεολογία

του, εγκολπώνοντάς τες στην προπαγάνδα του· κοντολογίς, εκπληρούνται και η δεύτερη στρατηγική επιρροής, αυτή της δημιουργίας ξεκάθαρης ταυτότητας εκ μέρους της μειονότητας, 3. Οι γυναίκες προτρέπουν με κάθε ευκαιρία ομοϊδεάτες/ομοϊδεάτισσές τους να επιτίθενται, παντί τρόπω, στον εχθρό, γεγονός το οποίο καταδεικνύει την παρουσία και της τρίτης στρατηγικής, δηλαδή τη διατήρηση της σχέσης ανταγωνισμού με την εξουσία.

Ιδιαίτερης σημασίας, επίσης, είναι οι αναφορές τους σε βομβαρδισμούς κατά του 'Χαλιφάτου' όπως και σε προσπάθεια ανάσχεσης της επαγρύπνησης των μουσουλμάνων από τους δυτικούς, καθώς -με φόντο το σημείο εκείνο της θεωρίας του Mugny (1982) που αναφέρεται στη συμπεριφορά του αντιπάλου- ο συνδυασμός αυτός των πεπραγμένων της πλειονότητας, συνεισφέρει σε περαιτέρω πόλωση της κατάστασης επιτρέποντας στο ISIS αφενός να δικαιολογεί τη δική του βία αφετέρου να επιτείνει, μεταξύ των μουσουλμάνων που ζουν στη Δύση, την αίσθηση του «μη ανήκειν» (Haslam & Reicher, 2016).

Απανθρωποποίηση

Η «απανθρωποποίηση» συχνά αποτελεί συστατικό των καθημερινών διαπροσωπικών και διομαδικών αλληλεπιδράσεων και συνδέεται με την «κακοποίηση» του άλλου. Μπορεί να πάρει δύο μορφές: α) του υποβιβασμού του ατόμου στο επίπεδο του ζώου μη αναγνωρίζοντάς του τη μοναδικότητα της ανθρώπινης φύσης του (human uniqueness), β) της απόδοσης στους ανθρώπους χαρακτηριστικών άψυχων αντικειμένων (mechanistic dehumanization) (Haslam, 2006). Στην πρώτη μορφή απανθρωποποίησης, η στέρηση στο άτομο των μοναδικών ανθρωπίνων χαρακτηριστικών, επιτρέπει αυτό να εκλαμβάνεται ως κατώτερο και χαμηλού κύρους ενώ η «κακοποίησή» του συμπεριλαμβάνει την έλλειψη σεβασμού,

την άρνηση αυτονομίας, την αντιμετώπισή του ως ηλιθίου και αηδιαστικού -με άλλα λόγια, ως ένα ον το οποίο προκαλεί ντροπή και αποστροφή (Bastian & Haslam, 2011). Στη δεύτερη μορφή, με το να στερείται στο άτομο η ίδια η ανθρώπινη φύση του, τούτο θεωρείται ψυχρό και συναισθηματικά αδρανές· αυτό οδηγεί στην απομόνωση και τον εξοστρακισμό του αλλά και στη χρησιμοποίησή του ως αντικειμένου ή μέσου για την επίτευξη κάποιου σκοπού (Bastian & Haslam, 2011).

Η απανθρωποποίηση εξυπηρετεί και τους σκοπούς τρομοκρατικών οργανώσεων καθώς μπορεί να μετριάσει την πιθανή αίσθηση ενοχής. Στο δείγμα μας, η απανθρωποποίηση καταδεικνύεται α) από αναφορές του τύπου «dogs» και «pigs», β) από το γεγονός ότι υποβαθμίζεται η αξία της ζωής του εχθρού σε τέτοιο σημείο ώστε οι γυναίκες να πανηγυρίζουν για τους αποκεφαλισμούς δυτικών αιχμαλώτων και να εκφράζουν επιθυμία να γίνουν δήμιοι και οι ίδιες, γ) από τον ενθουσιασμό που επιδεικνύουν για τρομοκρατικές επιθέσεις από μέλη ή συμπαθούντες του ISIS σε χώρες της Δύσης, δ) από το ότι προτρέπουν ομοδόξους τους - πολίτες δυτικών χωρών να εξαπολύσουν μπαράζ δολοφονιών κατά συμπολιτών τους που εμπίπτουν στην κατηγορία του «άλλου». Επομένως, στο δείγμα μας συναντάμε και τις δύο μορφές απανθρωποποίησης, καθώς η εξωομάδα (Δύση) κρίνεται ως κατώτερη και αηδιαστική (σύγκριση με ζώα) και ταυτόχρονα στερείται της ανθρώπινης φύσης της, καθιστώντας την ανάξια ζωής (προτροπή σε περισσότερες επιθέσεις κατά των δυτικών και σε αποκεφαλισμούς). Η απανθρωποποίηση αποτελεί -μάλιστα- βασικό μηχανισμό της διομαδικής βίας, καθώς είναι συχνά πρόδρομος του ηθικού αποκλεισμού, μιας διαδικασίας κατά την οποία η εξωομάδα τοποθετείται εκτός των ορίων που επιβάλλουν οι ηθικές αξίες, οι κανόνες και η δικαιοσύνη, συνεπώς όλα επιτρέπονται (Goff, Eberhardt, Williams & Jackson, 2008). Έτσι και στην περίπτωση μας, οι αναρτήσεις των γυναικών αυτών υποδηλώνουν ότι η ζωή του εχθρού ουδεμία

αξία έχει και γι' αυτό πρακτικές όπως οι αποκεφαλισμοί δικαιολογούνται απολύτως και κινούνται εντός πλαισίου ισλαμικού νόμου.

Απομυθοποίηση, αμφισβήτηση και ανάληψη στρατιωτικής δράσης

Από τη στιγμή που οι γυναίκες αυτές εγκαθίστανται στο 'Χαλιφάτο' πολλές από τις αρχικές τους προσδοκίες διαλύονται. Οι συνθήκες εκεί δεν είναι πάντα ιδανικές, όπως φαίνεται τόσο από την περιγραφή άσχημων περιστατικών τα οποία σκιαγραφούν αρνητική εικόνα όσο και από την εκδήλωση προσωπικών παραπόνων. Στην πιθανή απομυθοποίηση της ζωής στο 'Χαλιφάτο' μπορεί να συμπεριληφθεί και η αδυναμία τους να συμμετέχουν ενεργά στις πολεμικές επιχειρήσεις. Τα λόγια τους αντανακλούν απογοήτευση για τον αποκλεισμό τους από το πεδίο της μάχης αλλά και ελπίδα για αλλαγή της κατάστασης (Περιπτώσεις 1, 10 και 12).

Ωστόσο, το ότι δεν τους επιτρέπεται να πολεμούν στα χαρακώματα δεν είναι τυχαίο. Ένας σημαντικός λόγος είναι ότι για τους τζιχαντιστές, άρα και το ISIS, είναι αδιαπραγμάτευτη η παραδοσιακή πατριαρχική δομή της κοινωνίας, προϋπόθεση της οποίας είναι ο διαχωρισμός των φύλων· σε υποδεέστερη θέση η γυναίκα, δεν της επιτρέπεται καν να κυκλοφορεί δημόσια δίχως να συνοδεύεται από άνδρα συγγενή, πόσο μάλλον να μάχεται δίπλα - δίπλα με το άλλο φύλο. Συνεπεία αυτού προωθείται η αξία του ρόλου των γυναικών στην ιδιωτική σφαίρα του σπιτιού και η συμπερίληψή τους σε δραστηριότητες που εξυπηρετούν τους σκοπούς του ISIS και δεν αντιτίθενται στις αρχές του (Lahoud, 2014).

Συμπέρασμα

Η δόμηση της νέας ταυτότητας των γυναικών που εντάσσονται στο ISIS δεν είναι κάτι το οποίο επιτυγχάνεται εν μία νυκτί. Η διαδικασία αυτή ξεκινάει από τις χώρες διαμονής των γυναικών αυτών στη Δύση όπου ηγετικά μέλη τοπικών

ισλαμικών μη κυβερνητικών και άλλων οργανώσεων μπορούν να παίξουν το ρόλο των επιτηδευματιών ταυτότητας (Al Raffie, 2013). Οι δομές αυτές αποκτούν φωνή είτε μέσω των χώρων λατρείας (τζαμιά) είτε δια των φοιτητικών οργανώσεων στα πανεπιστήμια. Ο ρόλος τους είναι διπλός: εξυπηρετούν τις κοινωνικές ανάγκες των μουσουλμάνων ενώ ταυτοχρόνως προσπαθούν να προωθήσουν τους εαυτούς τους ως τους επίσημους εκπροσώπους της θρησκείας στην εκάστοτε χώρα. Πολλές φορές αποτελούν τους διαύλους μεταξύ των μουσουλμάνων και του κράτους και κατά συνέπεια είναι αυτοί οι οποίοι νοηματοδοτούν και πλαισιώνουν τον τρόπο που αντιλαμβάνεται η μια πλευρά την άλλη. Συχνά, οι ηγετικές αυτές προσωπικότητες βλέπουν τις δυτικές αξίες ως αντίθετες με αυτές του Ισλάμ και προωθούν την ιδέα ότι η Δύση διαφθείρει τους μουσουλμάνους. Κι εδώ είναι το σημείο όπου ξεκινούν να διαδραματίζουν ρόλο επιτηδευματία ταυτότητας. Έχοντας ορίσει τις αξίες των δυτικών ως ανήθικες, προωθούν μια πιο αυστηρή μορφή λατρείας, φέρνοντας την θρησκευτική ταυτότητα των μουσουλμάνων δεύτερης και τρίτης γενιάς στο προσκήνιο. Αυτοί οι επιτηδευματίες ταυτότητας, αντλώντας δύναμη από την πιθανή αίσθηση απομόνωσης και τις εσωτερικές συγκρούσεις που βιώνουν οι μουσουλμάνοι δεύτερης και τρίτης γενιάς και υπερτονίζοντας τις διαφορές μουσουλμάνων και δυτικών, δημιουργούν σταδιακά έναν διαχωρισμό των ανθρώπων σε δύο κατηγορίες: στους πιστούς μουσουλμάνους και τους άπιστους δυτικούς. Ο διαχωρισμός αυτός αποτελεί τη βάση για τη γέννηση περισσότερων στερεοτύπων και προκαταλήψεων μειώνοντας την ανεκτικότητα των ατόμων σε αντίθετες απόψεις. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η υιοθέτηση πιο ακραίων απόψεων και αυστηρότερου τρόπου λατρείας καθώς και η έντονη προσκόλληση στην εθνοτική - θρησκευτική ταυτότητα, δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για τη ριζοσπαστικοποίηση.

Περιορισμοί και μελλοντική έρευνα

Παρά τη συνεισφορά της παρούσας μελέτης στην κατανόηση της δόμησης ταυτότητας των γυναικών από τη Δύση που έχουν ενταχθεί στο ISIS, υφίστανται περιορισμοί. Πρωτίστως, είναι μικρό το δείγμα· οι 14 περιπτώσεις οι οποίες το συγκροτούν ίσως δεν επαρκούν για να δοθεί πλήρης και αντικειμενική εικόνα. Επιπροσθέτως, καθώς δεδομένο πρέπει να θεωρείται ότι δεν υφίσταται ελευθερία λόγου στις αναρτήσεις αλλά οτιδήποτε εκφράζεται και επικοινωνείται υπόκειται σε έλεγχο άρα καθοδηγείται, η στάση απέναντι στις δημοσιεύσεις των γυναικών δέον να είναι κριτική. Ακόμη ένας περιορισμός προκύπτει από το γεγονός ότι δεν υπάρχει ίσος αριθμός αναρτήσεων ανά γυναίκα στις δύο πηγές απ' όπου αντλήθηκε το υλικό· οι αποκλίσεις, μάλιστα, είναι μεγάλες. Καθώς, λοιπόν, ορισμένες γυναίκες εμφανίζονται να υπογράφουν πολλά κείμενα, κάποιες άλλες, όμως, εντυπωσιακά λιγότερα, καθίσταται αδύνατη η σύγκριση μεταξύ των περιπτώσεων. Ανασταλτικό παράγοντα, επίσης, για βαθύτερη μελέτη -άρα και περιορισμό- συνιστά το ότι δεν γνωρίζουμε -παρά μόνο για πέντε- τα πραγματικά στοιχεία των περισσότερων από αυτές τις γυναίκες.

Σε μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να συγκεντρωθεί μεγαλύτερος αριθμός περιπτώσεων και δημοσιεύσεων μέσα από διάφορες πηγές με στόχο την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου. Ιδιαίτερα χρήσιμη κρίνεται η προσωπική -μέσω διαδικτύου- επικοινωνία με κάποιες από αυτές τις γυναίκες από τη Δύση που έχουν προσχωρήσει στο ISIS.

Βιβλιογραφία

- 5Pillars. (2014). Abu Bakr al-Baghdadi urges Muslims to make hijrah to the “Islamic state”. *5Pillars*. Από: <http://5pillarsuk.com/2014/07/02/abu-bakr-al-baghdadi-urges-muslims-to-make-hijrah-to-the-islamic-state/>
- Ahmed, Q. (2014). Who are the invisible women joining ISIS? *Fox New*. Από: <http://www.foxnews.com/opinion/2014/09/18/unveiling-invisible-women-joining-isis.html>.
- Al Awlaki, A. 44 Ways To Support Jihad. Από: https://ebooks.worldofislam.info/ebooks/Jihad/Anwar_Al_Awlaki_-_44_Ways_To_Support_Jihad.pdf
- Al Raffie, D. (2013). Social identity theory for investigating Islamic extremism in the diaspora. *Journal of Strategic Security*, 6 (4), 67-91.
- Bar-Tal, D. (2000). *Shared Beliefs in a Society. Social Psychological Analysis*. London: Sage.
- Bastian, B. & Haslam, N. (2011). Experiencing dehumanization: Cognitive and emotional effects of everyday dehumanization. *Basic and Applied Social Psychology*, 33(4), 295-303.
- Baumeister, R. F. & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117, 497-529.

- Blackwood, L., Hopkins, N. & Reicher, S. (2013). Turning the analytic gaze on 'us': The role of authorities in the alienation of minorities. *European Psychologist*, 18 (4), 245-252.
- Bloom, M. (2015). How ISIS is using marriage as a trap. *The Huffington Post*. Από: http://www.huffingtonpost.com/mia-bloom/isis-marriage-trap_b_6773576.html.
- Brewer, M. B. (1991). The social self: On being the same and different at the same time. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 17, 475-482.
- Brown, R. & Gaertner, S. (Eds.) (2001). *Blackwell handbook in social psychology: Intergroup processes* (Vol. 4). Oxford, England: Blackwell.
- Burke, J. (2011). Anwar al-Awlaki obituary. *The Guardian*. Από: <https://www.theguardian.com/world/2011/oct/02/anwar-al-awlaki>.
- Carter, C. (2016). ISIS beheading U.S. journalist James Foley, posts video - CNN.com. *CNN*. Από: http://edition.cnn.com/2014/08/19/world/meast/isis-james-foley/index.html?hpt=hp_t1.
- Choudhury, T. (2007). *The Role of Muslim Identity Politics in Radicalisation*. London, UK, Department for Communities and Local Government.
- Choudhury, T. & Fenwick, H. (2011). *The impact of counter-terrorism measures on Muslim communities* (Research Report 72). Manchester: Equality and Human Rights Commission.

- Chryssochoou, X. (2003). Studying identity in social psychology - Some thoughts on the definition of identity and its relation to action. *Journal Of Language And Politics*, 2:2, 225-241.
- Culzac, N. (2014). Isis: British women led by Aqsa Mahmood 'running sharia police unit for Islamic State in Syria'. *The Independent*. Από: <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-british-women-running-sharia-police-unit-for-islamic-state-in-syria-9717510.html>.
- De Weerd, M., & Klandermans, B. (1999). Group identification and social protest: Farmers' protest in the Netherlands. *European Journal of Social Psychology*, 29, 1073-1095.
- Egerton, F. (2011). *Jihad in the West*. New York: Cambridge University Press.
- El-Badawy, E., Comerford, M. & Welby, P. (2015). *Inside the Jihadi mind: Understanding ideology and propaganda*. Centre on Religion and Geopolitics.
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society*. New York: Norton.
- Fiske, S. T. (2000). Stereotyping, prejudice, and discrimination at the seam between the centuries: Evolution, culture, mind, and brain. *European Journal of Social Psychology*, 30, 299-322.
- Funk, N. C. & Said, A. A. (2004). Islam and the West: Narratives of conflict and conflict transformation. *International Journal of Peace Studies*, 9 (1). Από: <http://www1.american.edu/aasaid/Writings/IslamandtheWestIJPS.pdf>.

Gebeily, M. (2014). How ISIL is gaming the world's journalists. *Global Post*, 25

Ιουβίου. Από: <http://www.globalpost.com/dispatch/news/regions/middle-east/iraq/140625/ISIL-ISIS-internet-twitter>.

Gidda, M. (2016). ISIS Spokesman Critically Wounded in Airstrike. *Newsweek*. Από:

<http://europe.newsweek.com/isis-spokesman-abu-muhammad-adnani-wounded-airstrike-413027?rm=eu>.

Goff, P.A., Eberhardt, J. L., Williams, M. J., & Jackson, M. C. (2008). Not yet human: Implicit knowledge, historical dehumanization, and contemporary consequences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 94 (2), 292-306.

Haslam, N. (2006). Dehumanization: An integrative Review. *Personality and Social Psychology Review*, 10 (3), 252-264.

Haslam, S. A. & Reicher, S. D. (2016). Fueling terror: How extremists are made.

Scientific American, 27 (3). Από:

<http://www.cultnews101.com/2016/03/fueling-terror-how-extremists-are-made.html>.

Hoyle, C., Bradford, A. & Frenett, R. (2015). Becoming Mulan. *Institute for Strategic*

Dialogue. Από: http://www.strategicdialogue.org/wp-content/uploads/2016/02/ISDJ2969_Becoming_Mulan_01.15_WEB.pdf.

Hussain, E. (2007). *The Islamist*. London: Penguin.

ISIS. (2014). This is the Promise of Allah. *Al Hayat Media Center*. Από:

https://ia902505.us.archive.org/28/items/poa_25984/EN.pdf.

- Josh Levs, C. (2016). A timeline of the Charlie Hebdo terror attack. *CNN*. Από: <http://edition.cnn.com/2015/01/08/europe/charlie-hebdo-attack-timeline/>.
- Khaleeli, H. (2014). The British women married to jihad. *The Guardian*. Από: <http://www.theguardian.com/world/2014/sep/06/british-women-married-to-jihad-isis-syria>.
- Khosrokhavar, F. (2009). *Understanding Jihadi Movements Worldwide*. Paradigm Publishers.
- Klandermans, B. (2000). Identity and protest: How group identification helps to overcome collective action dilemmas. In M. van Vugt, M. Snyder, T. Tyler & A. Biel (Eds.), *Collective helping in modern society* (pp. 162-183). London: Routledge.
- Kundnani, A. (2009). *Spooked: How not to prevent violent extremism*. Institute of Race Relations, London UK.
- Lahoud, N. (2014). The Neglected Sex: The Jihadi's exclusion of women from Jihad. *Terrorism and Political Violence*, 26 (5), 780-802.
- Lofland, J. & Stark, R. (1965). Becoming a world-saver: A theory of conversion to a deviant perspective. *American Sociological Review*, 30, 862-875.
- Malik, S. (2015). Lured by ISIS: How the young girls who revel in brutality are offered cause. *The Guardian*. Από: <https://www.theguardian.com/world/2015/feb/20/push-pull-lure-western-women-isis>.

- Marcia, J. E. (1980). Identity in adolescence. In J. Adelson (Ed.), *Handbook of adolescent psychology*. New York: Wiley.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper & Row.
- McCants, W. (2016). Who is Islamic State leader Abu Bakr al-Baghdadi? *BBC News*,
Από: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35694311>
- McCants, W. (2016). *ISIS, η Αποκάλυψη*. Αθήνα: ΠΕΔΙΟ.
- Meeus, W. (2015). Why do young people become Jihadists? A theoretical account on radical identity development. *European Journal of Developmental Psychology*, 12 (3), 275-281.
- Mugny, G. (1982). *The power of minorities*. London: Academic Press.
- Nazari, N. N. (2015). The psychology of ISIS: A brief analysis of how it functions as a group. *Quilliam*. Από: <http://www.quilliamfoundation.org/blog/the-psychology-of-isis-a-brief-analysis-of-how-it-functions-as-a-group>.
- Notzon, B., Nesom, G., Aziz, A., & Rahman, A. (2005). *The Arabic Naming System*.
Από: <http://www.councilscienceeditors.org/wp-content/uploads/v28n1p020-021.pdf>
- Oakes, P., Haslam, S. A., & Turner, J. C. (1994). *Stereotyping and social reality*. Oxford: Blackwell.
- Pantazis, C. & Pemberton, S. (2009). From the 'old' to the 'new' suspect community. *British Journal of Criminology*, 49, 646-666.

- Peresin, A. (2015). Fatal attraction: Western muslimas and ISIS. *Perspectives on Terrorism*, 9 (3), 21-38.
- Peresin, A. & Cervone, A. (2015). The western muhajirat of ISIS. *Studies in Conflict & Terrorism*, 38 (7), 495-509.
- Peterson, D. M., Marcia, J. E., & Carependale, J. I, (2004). Like mother, like daughter: Does thinking make it so? In C. Lightfoot, C. Lalonde, & M. Chandler, *Changing conceptions of psychological life*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Pew Research Center's Global Attitudes Project. (2011). *Muslim-Western Tensions Persist*. Από: <http://www.pewglobal.org/2011/07/21/muslim-western-tensions-persist>.
- Rahman, K. & Allen, V. (2014). The private school jihadist: As PM unveils new terror crackdown, a Scots girl incites bloody massacre on British streets. *Mail Online*. Από: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2740268/The-private-school-jihadist-As-PM-unveils-new-terror-crackdown-Scots-girl-incites-bloody-massacre-British-streets.html>.
- Qirko, H. N. (2009). Altruism in suicide terror organizations. *Zygon*, 44 (2), 289-322.
- Reicher, S. (2011). Mass action and mundane reality: An argument for putting crowd analysis at the centre of social sciences. *Contemporary Social Sciences*, 6 (3), 433-449.
- Reicher, S., Haslam, A., S. & Hopkins, N. (2005). Social identity and the dynamics of leadership: Leaders and followers as collaborative agents in the transformation of social reality. *Leadership Quarterly*, 16, 547-568.

- Reicher, S., & Hopkins, N. (1996a). Seeking influence through characterizing self-categories: An analysis of anti-abortionist rhetoric. *British Journal of Social Psychology*, 35 (2), 297-311.
- Reicher, S., & Hopkins, N. (1996b). Self-category constructions in political rhetoric; an analysis of Thatcher's and Kinnock's speeches concerning the British miners' strike (1984–5). *European Journal of Social Psychology*, 26, 353-72.
- Saltman, E. M. & Smith, M. (2015). 'Till martyrdom do us part': Gender and the ISIS phenomenon. *Institute for Strategic Dialogue*. Από: http://www.strategicdialogue.org/wp-content/uploads/2016/02/Till_Martyrdom_Do_Us_Part_Gender_and_the_ISIS_Phenomenon.pdf.
- Sherwood, H., Laville, S., Willsher, K., Knight, B., French, M. & Gambino, L. (2014). Schoolgirl jihadis: The female islamists leaving home to join ISIS fighters. *The Guardian*. Από: <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/29/schoolgirl-jihadis-female-islamists-leaving-home-join-isis-iraq-syria>.
- Smith, E. R. & Mackie, D. M. (1995). *Social psychology*. New York: Worth.
- Sutton, C. (2016). The Australian baby daughter of Sydney terrorist left in Syria by ISIS. *Mail Online*. Από: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3441610/The-Australian-baby-daughter-Ayesha-terrorist-Mohamed-Elomar-teenager-Zaynab-Sharrouf-left-raised-Syria-ISIS.html>.
- Σακαλάκη, Μ. (2008). Η ανάλυση περιεχομένου. Στο Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία (Τόμος Α')* (σελ.473-489). Αθήνα: Πεδίο.

- Tajfel, H., & Turner, J. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The social psychology of intergroup relations* (pp. 33-48). Monterey, CA: Brooks/Cole.
- Tajfel, H. & Turner, J. (1986). The social identity theory of intergroup behavior. In S. Worchel & W. G. Austin (Eds.), *The psychology of intergroup relations* (pp. 7-24). Chicago: Nelson-Hall.
- Tran, M. (2014). Police stop plane at Heathrow ‘to prevent 15-year-old girl flying to Syria’. *The Guardian*. Από: <https://www.theguardian.com/uk-news/2014/dec/17/police-stop-plane-heathrow-girl-syria>.
- Turner, J. C. (1985). Social categorization and self-concept: A social cognitive theory of group behaviour. In E. J. Lawler (Ed.), *Advances in group processes* (Vol. 2, pp. 77-122). Greenwich, CT: JAI Press.
- Turner, J., Hogg, M. A., Oakes, P., Reicher, S. D., & Wetherell, M. (1987). *Rediscovering the social group: A self-categorization theory*. Oxford: Blackwell.
- Upal, M. A. (2014). Three Practical Lessons from the Science of Influence Operations Message Design. *Canadian Military Journal*, 14 (2), 53-58.
- Upal, M. A., et al. (2011). Investigating the Dynamics of Identity Formation, and Narrative Information Comprehension: Final Report Defence Research & Development Canada.
- Weedon, C. (2016). Stuart Hall, the British multicultural question and the case of western jihadi brides. *International Journal of Cultural Studies*, 19 (1), 101-117.

Χαντζή, Α. (2013). Σημειώσεις μαθήματος *Κοινωνική Ταυτότητα και Διομαδικές Σχέσεις*. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Από:

<http://pandemos.panteion.gr/index.php?lang=el&op=record&type=cid&q=isMemberOf-cid:15,isMemberOfCollection-cid:3&page=1&pid=iid:6543>.

Χρυσόχοου, Ξ, & Ιατρίδης, Τ. (2013). *Όψεις της Ηγεμονίας στις φιλελεύθερες κοινωνίες: Κοινωνιοψυχολογικές προσεγγίσεις της κοινωνικής αναπαραγωγής και μεταβολής*. Αθήνα: ΠΕΔΙΟ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1^η Περίπτωση: “Umm Ubaydah”

“I wonder if I can pull a Mulan and enter the battle field”

“We don’t resort to violence because of the wrong America has done. We are trying to build an Islamic state that lives and abides by the law of Allah.”

“is a Must (fardh ayn) upon all Muslims.”

“SubhanaAllah [Glorious is God] had a dream I saw this khalifah spreading like an empire to the furthest east & west, shortly after the khalifah was announced.”

“I yearn to hug my mother again, kiss her cheek or to even hear her voice, May Allah accept my sacrifice & allow me to intercede for her.”

“Those who stay back because of their family, you can come & your family be a trial in this dunya or stay and then be a regret in the akhira [afterlife].”

“SubhānaAllāh [Glorious is God] it’s amazing, they establish the shariah wherever they go, they set up Islamic court houses, and also set up houses for families, the apartment I’m living in is provided by ISIS. They provide electricity alhamdulillah [thanks be to God], and also they give food and clothes (mostly Ghanima [spoils of war]) to families, today for example we received fresh bread. It’s almost like a normal town but the shops all close for salah and you see mujahideen everywhere.”

“the best thing for a woman is to be a righteous wife and to raise righteous children.”

“Sisters wallah being single in sham is extremely difficult, it’s best if you’re not married when coming, to mentally prepare yourself.”

“Making hijrah you’ve left the comfort and protection of your family & being provided for by them...naturally a husband can take over this duty. Sisters ask why its

difficult to be single here, in an Islamic society the husband is the provider, whereas before marriage its the family.”

“My companions fid dunyah [in the world]. Umm Layth and umm Haritha. Love you fillah so much I can’t put into words.”

“Lol there was a Pkk family loyal to bashar across from us, now their house is a maqar [hostel], I’m pretty sure the men got beheaded, women chucked out.”

“my best friend is my grenade ... It’s an American one too Lool. May Allah allow me to kill their Kanzeer [pig] soldiers with their own weapons.”

“Shias are not in the folds of Islam so the term “shia muslim” makes no sense. And Allaah SWT said “And fight them until there is no more fitnah (disbelief and polythesim) and the religion will be for all Allaah alone.”

“I wish I did it.”

“With my love for jihad, and participating, sisters who ask me if women fight here ... Honestly what can you do that the brothers can’ t?”

“Allah fashioned men to endure jihad with strength, just like He fashioned women to bare children & He loves those who take care of their duty”

“The best thing a man can do is jihad, and the best thing for a women is to be a righteous wife and to raise righteous children.”

“The four best women in islam were those who did this duty the best, take notes from them & close YouTube vids of those sisters in filasteen [Palestine].”

“maybe the time for us to participate is soon.”

“I have muslim asking me, whether dawla [ISIS] do the barbaric methods of cutting hands & stoning adulterers ... It’s in the Shairah [sic] why r u disgusted.”

2^η Περίπτωση: “Shams”

“I still remember it was a cold night. I was freezing and exhausted. Tired of walking, I’m not sure how long I have to walk more. I was in a group of strangers, crossing the border. Everyone has their own story, everyone has their own pain to tell – but we all have the same goal that night. Hijrah fee Allāh Ta’ala. [Migration in the name of almighty God] I looked around. I saw an old woman who was about in her 60s. She was with her daughter which I believe was in her third trimester of pregnancy. And I saw Umm Yusuf, with her two kids. Umm Zayd who was 7 months pregnant and Umm Salah. I’m not sure about the brothers, but I saw an old man, about on his late 70s – crossing the border with us. My tears were rolling on my cheek – not because I’m sad but I felt honoured for Allah has blessed me to be with them. After a long walk, few brothers came from the opposite site and approached brothers from our group. As I was looking at them, I saw a car with the slogan of tawheed written on it. My heart skipped a beat! Few minutes later, the brothers from our group chanted Takbeer [“God is the greatest”] and made sujud [prostration during prayers]! They were hugging each other and I can hear everyone began to weep. I wasn’t sure what was going on. Umm Yusuf, came to me and said. “Shams! Anti Shaam al 3an. Mabrouk!” [Shams! You are in Syria now. Congratulations]. I didn’t understand what she said but I believed that I have made my way. All three of them – Umm Yusuf, Umm Zayd and Umm Salah came and hugged me in tears. “Shams you have made it!” My hear shouted with joy. I couldn’t believe it, I made it. It was an emotional night. We praised Allāh over and over again, congratulated each other. On that night, three strangers became the most important peoples in my life.”

“[t]heir (Kuffar) agenda is to destroy and prevent the awakening of Muslim Ummah [community].”

“1. We don’t pay rent here. Houses are given for free. 2. We pay neither electric nor water bills. 3. We are given monthly groceries. Spagetti, pasta, can foods, rice, eggs and etc. 4. Monthly allowance are given not only to husband and wife (wives) but also for each child. 5. Medical check up and medication are free – The Islamic State pays on behalf of you.”

“for every newly married couples are given 700usd as a gift. (I’m not sure if it’s still available now)”

“Different makkar [hostels] has different protocol. In some makkar, you’re not allowed to go out – except you have a very strong reason. If you need something from the shop, inform the house owner and she will get it for you.”

“You can go out. Either with your mahram or sisters.”

“Daily routine depends on how you spend your free time. You can form a halaqat-group among sisters and study together. Or, you can spend by reading and do whatever you like.”

“To live amongst people that differ from you – e.g language, background, lifestyle and etc. is not always fascinating.”

“We have sisters, who used to work as teacher, nurse, tailor and etc. If you have an skills, you can still apply it here. We also have sisters who are conducting home-schooling.”

“We need more professional muhajirah in the Islamic State. Currently we have all-female staffs hospital in Tabqah. Feeling great AlHamdulillah”

“You can stay in tabqah with me. We can do homeschooling.”

“as time goes by, my parents begin to understand that I will never return. They swallow the bitter-truth fact even it [sic] paralyzes their heart... may Allāh give them such heart to endure the pain that caused by me.”

“When you give up something for the sake of Allah, Allah always gives you something equal or better[.] A wife & a mother. That’s what I’m today”

“from a girl I become a mother, and with that I have become stronger.”

“when you love someone for the sake of Allāh, He will ‘tie’ a knot between our hearts and make the attachment strong, regardless the differences between two of you.”

“was trembling. Nervous. Scared.”

“I know the fact that one day – my husband will be a shaheed (In sha Allāh) and I have to prepare for it. I can’t ask Allāh to grant my husband a long life – for death is pre-destined. All I’m asking Him is a strong heart and mind.”

“Nothing beats the palpitation that a Mujahid’s wife has whilst checking list names of the Martyrs.”

“Should I tell him that I died a little everytime [sic] I heard the news of a shaheed? Or should I pretend to be strong?”

“How can you get your pure intention distorted by messaging and talking about marriage to a stranger and even to marry them? Please. Do it for the sake of Allāh. Because when you come here for any other reason than Allāh, you will be disappointed in the end.”

“Not for fame, not for nikah [marriage] and not for fun.”

“I was so ill. I had severe dehydration and the food made me sick. I was even thinking of going back, because I couldn’t handle the pressure in me.”

“being a doctor is more than diagnosing their illness. You must tell and explain them how they got this sickness and the do and donts.”

“the best treatment during my ante natal, labor and post-natal...its [sic] just like any other developed country”.

“restless”

“Umm A’ishah told me the last message she got from her husband. He requested her not to go back to Morocco if he is martyred and suggested her to re-marry — And even mentioned the name of that brother”

3^η Περίπτωση: “Muhajirah Amatullah”

“An incident which occurred with a Muhajirah at the hospital ...

I head of a situation where a Muhajirah sister was having a miscarriage, She was bleeding so much that you could literally see blood trickling down her leg and dripping onto the floor,

The doctor came and examined 2 women who were just experiencing cramps, leaving the Muhajirah sister in pain and drenched in blood. She wasn't offered a chair or a bed and nobody even returned to check on her to see the progression of her case.

If you want to judge,

Be just in your judgement.

The Muhajireen are also subjected to mistreatment and discrimination from the locals. Many are very welcoming, hospitable and eager to help whilst many others aren't.

The difference is, the stories of mistreatment from Muhajireen towards locals is mostly false, although it does happen.

May Allah (swt) forgive us and guide us all!”

“Many people of Sham Have 2 volumes, Loud & louder. U cant tell whether thy arguing or engaging in a general conversation ...”

“In #IS

U hear many stories,

Not just battlefield stories,

But also stories of Love!

Love b/w spouses/brotherhood/sisterhood. #Beautiful”

“Dinner.

Simple. Delicious.

Alhamdulillah [thanks be to God]

To top it off, kids asleep + we have electricity! #SimplePleasures in #IS”

“There are NO women engaged in military combat within #IS. Why? Coz unlike other armies, IS isn’t void of men!”

“[r]eality hits you when u celebrate a walimah [marriage banquet] and console a widow on the same day. Life in Dar ul- Jihad [the house of jihad = IS]!”

“Todays air raid in #Raqqa caused severe casualties among civilians

+ ikhwa [brothers].

The sky was filled w/ smoke,

Sirens echoed thru the city!”

“Yesterdays #Assad #SAA airstrike

Many civilians wounded

I saw 1 wounded Muhajir [immigrant] family

The hospital was chaotic!

May Allah(s) destroy him”

“Yesterdays blood wasn’t enough,

The planes are back!!

May Allah's Curse be upon the oppressors!"

"So I finally watched #IS latest video,

OMG!

I Love Dawlah!

The Nusayri scene,

Gut-wrenchingly awesome..

Shariah = Justice

Alhamdulillah! [Thanks be to God]"

"safe-haven for those who wish to follow Islam in its entirety, or those who wish to live by Tawheed"

4^η Περίπτωση: “Umm Irhab”

“[t]his is a war against Islam, so you are either with us or against us.”

“This [migration] was never meant for ease but a lesson of patience & hardship to understand what jannah [heaven] was always meant for & see if we’re worthy of it.”

“[t]he amazing feeling when you see the flag of tawheed everywhere, mujaahidiin with theyr [sic] ak47 and shops closing for prayer. Allahu akbar! [God is the greatest].”

“Uff! Some muslims are condemning [sic] the slaughtering of a dirty US kaffir [non-believer]. Saying don’t associate us with them. Pathetic! What pathetic muslims!”

“What is 1 James Foley compared to the thousands of innocent muslims being slaughtered daily by filthy US.”

“I was happy to see the beheading of that kaafir [non-believer], I just rewinded to the cutting part. Allahu akbar! [God is the greatest!] I wonder what was he thinking b4 the cut.”

“more beheadings please!”

“How filthy jews slaughter [sic] day by day muslims in Gaza and Palestine just makes me so angry. InsAllah [God willing] soon the destruction will come.”

“wait for the slaughter of the filthy Zionist. Woe to you ya ahlul Israel [the people of Israel], the judgement will happen very soon and i make dua to be.”

“Damn you “isreal”, Dowla will come for you and finish you off ! Just wait and see. InshAllah it will be very soon you sons of pigs and monkey.”

5^η Περίπτωση: “Umm Ibrahim”

“the most important reasons the muhajireen came here was to reestablish the khilafah & be part of bringing back the honor to this ummah.”

“You Modern Muslims can sympathize with the Kuffar all you want but in the end they will blame you and label you a terrorist, just like us...”

“#Nobodycaresaboutthewidow.”

6^η Περίπτωση: “Zawjatu Abou Mujahid”

“dirty dogs. throwing bombs.”

“Hijrah [migration] is FARD [a duty]! :)”

“Oreo cheesecake à la @OumMujahid93 and me.”

“Beheading is halal [permissible under Islamic law]. Go kill yourself if you say it’s haram. :)”

7^η Περίπτωση: “Umm Hussain al-Britani”

“Know that we have armies in Iraq and an army in Sham of angry lions whose drink is BLOOD and play is CARNAGE – Sheykh Abu Muhammad Al Adnani.”

“If killing those who kill our children is called terrorism, then I am proud to be a terrorist – Sheikh Osama Bin Laden.”

“It’s thundering hard over the #Islamic State ... the sound of the bombs is a joke compared to the power of Alla Azawajal ... SubhanAllah!”

8^η Περίπτωση: “Umm Mu’awiyah”

“Witnessed my first airstrike last night as the disbelievers attacked Raqqa. Alhamdulillah, zero casualties & more money wasted by the Kuffar [non- believers].”

“It feels like I never left the West. Im surrounded by so many Brits and Europeans its unbelievable.”

9^η Περίπτωση: “Zaynab Sharrouf”

“Zaynab Sharrouf. From the land down under, to a Muhajirah in the land of Khilafah. Zawji [husband] Abu Hafs al australi.”

“chillin in the khilafah, loving life #sharrouffamily #ummjihad #ummabdullatif #ummzarqawi #ummhafs #ummdhulkifl”

“I’m not an extremist I just follow the Deen.”

“From Yezidi to ISIS <3”

10^η Περίπτωση: “Zehra Duman”

“I have never been public with my Jihadi views”

“knows that she will see never me again”

“I couldn’t sit back 1 second. I was waiting for the day Khilafah returned”.

“Till we reunite in Jannatful Firdaws my dearest husband. You won the race! Heart of a green bird insha’Allah habibi<3”

“Q: Do you miss your husband rahimullah [Allah have mercy upon him]?”

A: theres not a minute I don’t think of him. He was the perfect husband, alhamdulillah. Had such a beautiful heart, and character”

“The kuffar think that death to a Mujahid is a loss. NO, by Allah, martyrdom is a major reward & an honour! We will have victory either way.”

“alhamdulillah I have my sisters whom I love for the sake of Allah always at my house.”

“more then [sic] happy to”

“0”

“let the truthful Muslims make Hijra. If you don’t, your [sic] only adding fuel to the fire. Which means, attacks on your soil.”

“A Muslim will never be proud of a country who is at war with Islam! Who bombs your ummah!”

“Kill Kuffar in alleyways, stab them and poison them. Poison your teachers. Go to haram restaurants and poison the food in large quantities.”

“not at the moment...but maybe one day soon, it just might happen... which I cannot wait for.”

“a klash, a pistol, a few knives, also a bunch of grenades”

“protection... obviously.”

“Istishad-operations”

[...] The Sharrouf family, me and Umm Jihad [...] in the Khilafah

11α" Περίπτωση: "Salma Halane"

"May allah protect the mujahideen in Franceeee!!! Shooting was maad!!!"

"Q: Is it better to get married straight away and find someone before or stay at the maqar and then get married?"

A: Its best if you arrange someone that you want to get married ie through a muhajir sister who is married so her husband can help find you a husband hence you'll have time to know who he is etc Its better that way then staying at a maqar and waiting."

"May Allah accept my husband, Abu Handhla Al Khorassani rahimuhullah! I am among the wives of shuhadah and im honoured to be chosen Bidnillah"

"Amazing how dawlah provides for the Shuhadah wives may Allah reward them abundantly, you wont see this treatment in darul kufr"

11β" Περίπτωση: "Zahra Halane"

"Happy #9/11 Happiest day of my life. Hopefully more to come InSha Allah #IS"

"Our Brothers Doing jihaad in darul kufr!!! Allahu Akbar!!!"

"The kuffar [disbeliever] needs to understand we are the UMMAH of MOHAMMED SAW!!!!"

"Anybody who looks into the state of the Muslims today will find that their greatest misfortune is their abandonment of Jihad....."

"No difference between one who abandons jihad without excuse when it is fard `ayn, and one who eats without excuse during the day in Ramadan"

"Do you find it disgusting how brothers back at home proper slander the mujahideens....thinking they're the righteous ones.....SubhanAllah"

"Jihad is the most excellent form of worship, and by means of it the Muslim can reach the highest of ranks..... Most people dont know"

"He was a blessing from Allah swt (heart) please make dua (prayers) Allah accepts him and I will join him very soooooon:)"

"Wife of a green bird InshaaAllah (heart)"

"May Allah accept my husband @AliAlfarsiii who got his shahadah (final reckoning) in Iraq. Two days ago."

"Especially if you're a wife of shaheed! SubhanAllah The Islamic State treats us soooo full with love and respect Alhamdulillah. Can't explain"

"ya akhwaat don't pack too much"

“book the earliest tickets available”

“fun day training... with humble sisters”

“My dear sisters come and join the caravan Bi’ithnillah....see the blessings that I see
in bilaad ash shaam!!! (face, heart)”

12^η Περίπτωση: “Umm Layth”

“The biggest Fitnah [trial] once you arrive in the land of Jihad is your family.”

“Wallahi [I swear to God] preparing yourself to leave is difficult because you are leaving the women who kept you in her womb for 9 months, who breastfed you, who stayed up till night taking care of each and every one of your needs and the person who you truly feel at Home with. Even if you know how right this path and decision is and how your love for Allah comes before anything and everything, this is still an ache which only one who has been through and experienced it can understand.”

“when you hear them sob and beg like crazy on the phone for you to come back it’s so hard. Wallahi [I swear to God] it’s so hard to hear this and I can never do justice to how cold hearted you feel.”

“Ya Umee [O Mother]”

“[m]any people are using their parents as an excuse to stay back from making their feet dusty and would rather live in Dishonour amongst the kuffar [non-believers].”

“[I]n these lands we are rewarded for our sacrifices involved in our Hijrah for example one is by receiving Ghanimah [war booty]. And know that honestly there is something so pleasurable to know that what you have has been taken of from the Kuffar [non-believers] and handed to you personally by Allah swt as a gift. Some of the many things include kitchen appliances from fridges, cookers, ovens, microwaves, milkshake machines etc, hoovers and cleaning products, fans and most importantly a house with free electricity and water provided to you due to the Khilafah and no rent included.”

“honourably under the law of Shariah”

“You can have electricity most of the time or you can rarely have it – it just depends upon your circumstance – but you have to be prepared for not having your mobile charged or their not being light (alhumdulilah [thanks be to God] for battery powered lights and candles) and maybe even learn how to wash your clothes by hand since you really cannot depend on the washing machine here.”

“[A] normal day for a Muhajirah revolves around the same duties as a normal housewife”

“[A]s mundane as some of the day to day tasks may get, still you truly value every minute here for the sake of Allah ... Wallahi [I swear to God] I have come across such beautiful sisters who will spend mornings and nights in happiness because they are cooking the Mujahideen food or they’ll clean the whole building without anyone even figuring it out who it was.”

“The reality is that to stay without a man here is really difficult.”

“I have stressed this before on twitter but I really need sisters to stop dreaming about coming to Shaam and not getting married. Wallahi [I swear to God] life here is very difficult for the Muhajirat and we depend heavily on the brothers for a lot of support. It is not like the west where you can casually walk out and go to Asda/Walmart and drive back home ... even till now we have to stay safe outside and must always be accompanied by a Mahram [chaperone].”

“The family you get in exchange for leaving the ones behind are like the pearl in comparison to the Shell you threw away into the foam of the sea which is the Ummah [Muslim community]. The reason for this is because your love for one another is purely for the sake of Allah.”

“Know this Cameron/Obama, you and your countries will be beneath our feet and your Kufr [non-believers] will be destroyed, this is a promise from Allah swt that we have no doubt over. If not you then your grandchildren or their grandchildren. But worry not, somewhere along the line your blood will be spilled by our cubs in Dawlah. We have conquered these lands once Beithnillah [with the permission of God] we will do it again. Read up on your History, and know that it will repeat itself, you will pay Jizyah [tax levied on non-Muslims] to us just like you did in the past. This Islamic Empire shall be known and feared world wide and we will follow none other than the Law of the one and the only ilah [God]!”

“flying pigs”

“I completely understand your desires and craving to participate in the battlefield.”

“You may gain more ajr [reward] by spending years of sleepless nights by being a mother and raising your children with the right intentions and for the sake of Allah than by doing a martyrdom operation.”

“Ok, so lets think about the 4 greatest women in Islam ... It wasn't Nusaybah, or Umm Sulaym or al Khansa (((Ra))) [who are well known for their participation in Qital feesaabeelilah] therefore a womens role as a Mujahidah isn't what makes her great nor is it what they were created for. The 4 greatest women in Islam = Khadeejah, Asia, Fatimah and Maryam ... What made them so unique was that they raised the best of men. They raised true slaves of Allah. Their role as mothers were so important since their upbringing resulted in the future of their child – through which they gained countless ajr. And secondly their role as obedient wives is also an important factor. And that is the reality my dear sisters. We are created to be mothers and wives – as much as the western society has warped your views on this with a

hidden feminist mentality. Allahu 3llam, you may gain more ajr by spending years of sleepless nights by being a mother and raising your children with the right intentions and for the sake of Allah than by doing a martyrdom operation.”

“Jihad. Ok, so this is one of the most common and hyped up questions I have been receiving from sisters who are intending on making hijrah beithnillah.”

“I will be straight up and blunt with you all, there is absolutely nothing for sisters to participate in Qitaal [fighting]. Sheikh Omar Shishani has been quite clear on his answer and has emphasized that there is nothing for sisters as of yet. No amalial istishihadiya (martyrdom operations) or a secret sisters katiba. These are all rumours you may have heard through some sources who themselves are not actually aware of the truth. And the women you may have seen online participating are all part of a propaganda. The women in the video are part of secularist groups who are not calling for the law of Allah. Please sisters do not believe anything you hear or see online where apparently sisters are fighting feesaabeelillah [for the sake of God]. For the time being Qitaal [fighting] is not fardh ayn [a compulsory religious duty] upon the sisters. We have plenty brothers who don’t even get selected on going on operations. The brothers get upset and start crying since they want to participate, so what does that make you think? For the sisters its completely impossible for the now. InshaaAllah [God willing] in future.”

“cannot make it to the battlefield then bring the battlefield to yourself. Be sincere and be a Mujahid wherever you may be.”

“if any sisters need advice then they can kik me”

“At this Makar you are provided with everything alhumdulilaah, from food, water, heat, visits to doctors and sometimes even to the market accompanied by the ameer etc.”

13^η Περίπτωση: “Umm Khattab”

“Two camps in the [world] either with the camp of iman [belief] or camp of kufr [unbelief] no in between.”

“How can you live amongst people who desire to get rid of islam ... Wallahi [I swear to God] these Kuffar and Munafiqeen [hypocrites] will do anything to cause the Muslimeen [Muslims] harm.”

“So the night before I was leaving I try to spend as much time with my family as I could wallahi [I swear to God] I remember looking at my mums face and it was so hard for me not to cry as I knew I would be leaving her and my dad soon, I played with my younger siblings and told them I love them and my heart was breaking knowing I won’t see them grow up but kheir [well] I knew it was for the best.”

“was sacrificing the dearest people to [her] sibillah [for the sake of God] and to get the best in akirah [afterlife]”

“no desire to live in this world as [my] aspirations is the hereafter.”

“[w]e love death as you love life.”

“two other sisters Umm Laden and Umm Musab [who] both had children under 5.”

“So Dawlah [ISIS] found out about our predicament and sent us a lawyer who worked some magic and after a looooong tiring week in prison they let us go Alhamdulillah [thanks be to God]. So we were allowed to go T but we went crossing the boarder the normal way and me and Umm Musab and Umm Laden were all so happy cause we crossed the boarder.”

“[S]omething was a bit strange because there was a big syrian flag and I thought oh no something is not right cause I failed to see the black flag ANYWHERE.”

“So me and my dear sisters and the kids were walking and this guy comes to us and makes us go into a building and then I realised I was with fsa and Jabhat, so then I start to get worried like mate they knew we were with Dawlah due to how we dressed.”

“I then knew we were in a real sticky situation ... I thought we were done for.”

“Umm Laden messages her husband saying we were with fsa and he calls us and tells his wife to hand the phone to the fsa guy and then they start exchanging words and then fsa guy looked annoyed and so sends us into a another room.”

“we didn’t even have to run across the boarder wallahi they opened the Boarder gates for us and we entered shaaaaaaaaaaaaaaaaam by the will of Allah.”

“Wallahi i would never of thought I would be in shaam yet alone being a widow at 18, we plot and plan but Allah is the best of planners.”

“my heart was content knowing that my husband had left this dunya [world] striving in the way of Allah insha’Allah [God willing].”

“My hearts joy, my husband my bestfriend shaheed inshallah [martyred, God willing], some days I miss u more but in jannah [heaven] is everlasting joy.”

“Ya ummi [O Mother] there’s nothing more in this world I long for then the day I embrace you if not in this dunya [world] then in jannah [heaven] insha’Allah [God willing].”

“Whos in raqqah can hear so many gunshots whats happening me and the sisters apprehensive.”

“Laaawl me and the akhawats [sisters] thought maybe murtads [apostates] were in the city lool I put the belt on and everything.”

“Then to my shock one side of the room is burning and to make matters worse the explosive belt and 3 grenades are there next to the fire.”

14^η Περίπτωση: “Umm Esa”

“Heartbreaking Twin brother of 13 year old child who was murdered yesterday by Israeli army kisses his twin farewell”

“MashaALLAH [Bless the Lord] the sisterhood in Dawla is amazing,the bonding immediate and no fake relationship, based on love fillah only.”

“My heart swells with hapiness [sic] when I see the Ansar mujahideen in Dawla, may ALLAH increase the love between Muhajir and Ansar of Dawla.”